C/2023/267

20.10.2023

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN

om fortolkningen og gennemførelsen af visse retlige bestemmelser i den delegerede retsakt om EU-klimaklassificeringssystemet om fastsættelse af tekniske screeningskriterier for økonomiske aktiviteter, der bidrager væsentligt til modvirkning af klimaændringer eller tilpasning til klimaændringer og ikke gør væsentlig skade på andre miljømål

(C/2023/267)

I handlingsplanen for finansiering af bæredygtig vækst ([1]), der blev vedtaget i marts 2018, forpligtede Kommissionen sig bl.a. til at etablere et klart og detaljeret EU-klassificeringssystem for bæredygtige økonomiske aktiviteter for at skabe et fælles sprog for alle aktører i det finansielle system. Forordningen om fastlæggelse af en ramme til fremme af bæredygtige investeringer (»klassificeringsforordningen«) ([2]) har skabt et fælles EU-klassificeringssystem for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter og pålagt visse ikkefinansielle og finansielle virksomheder gennemsigtighedsforpligtelser med hensyn til disse aktiviteter.

Kommissionen vedtog den delegerede retsakt om EU-klimaklassificeringssystemet ([3]) for at opstille en liste over tekniske screeningskriterier for visse økonomiske aktiviteter, der skal anses for at bidrage væsentligt til målene om modvirkning af klimaændringer og tilpasning til klimaændringer uden væsentlig skade på andre miljømål (benævnt aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet). Den 9. marts 2022 ændrede Kommissionen den delegerede retsakt om klima ved at fastsætte tekniske screeningskriterier for visse energiaktiviteter ([4]). Efter en gennemgang foretaget af medlovgiverne blev den delegerede retsakt om klima offentliggjort i EU-Tidende og finder anvendelse fra den 1. januar 2022. Ændringerne af den delegerede retsakt finder anvendelse fra den 1. januar 2023.

Denne meddelelse offentliggøres sammen med en anden meddelelse fra Kommissionen, der indeholder svar på ofte stillede spørgsmål (FAQ) om virksomheders offentliggørelse af oplysninger om, hvorvidt deres aktiviteter er omfattet af og i overensstemmelse med klassificeringssystemet i henhold til artikel 8 i klassificeringsforordningen og den relevante delegerede retsakt (»den delegerede retsakt om oplysningsforpligtelser« ([5])). Denne meddelelse supplerer tidligere retningslinjer fra Generaldirektoratet for Finansiel Stabilitet, Finansielle Tjenesteydelser og Kapitalmarkedsunionen »FAQ: Hvordan skal finansielle og ikkefinansielle virksomheder rapportere økonomiske aktiviteter og aktiver, der er omfattet af klassificeringssystemet« og Kommissionens meddelelse om fortolkning af visse retlige bestemmelser i den delegerede retsakt om oplysningsforpligtelser i henhold til EU-klassificeringsforordningens artikel 8 om indberetning af økonomiske aktiviteter eller aktiver, der er omfattet af klassificeringssystemet ([6]).

([1]) Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Den Europæiske Centralbank, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om handlingsplanen: Finansiering af bæredygtig vækst (COM/2018/097 final, Celex 52018DC0097).

([2]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852 af 18. juni 2020 om fastlæggelse af en ramme til fremme af bæredygtige investeringer og om ændring af forordning (EU) 2019/2088 (EUT L 198 af 22.6.2020, s. 13).

([3]) Kommissionens delegerede forordning (EU) 2021/2139 af 4. juni 2021 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852 for så vidt angår fastsættelse af de tekniske screeningskriterier til bestemmelse af de betingelser, hvorunder en økonomisk aktivitet kvalificeres som bidragende væsentligt til modvirkning af klimaændringer eller tilpasning til klimaændringer, og til fastlæggelse af, hvorvidt den pågældende økonomiske aktivitet i væsentlig grad skader nogle af de andre miljømål (EUT L 442 af 9.12.2021, s. 1).

([4]) Kommissionens delegerede forordning (EU) 2022/1214 af 9. marts 2022 om ændring af delegeret forordning (EU) 2021/2139 for så vidt angår økonomiske aktiviteter i visse energisektorer og delegeret forordning (EU) 2021/2178 for så vidt angår offentliggørelse af specifikke oplysninger vedrørende disse økonomiske aktiviteter (EUT L 188 af 15.7.2022, s. 1).

([5]) Kommissionens delegerede forordning (EU) 2021/2178 af 6. juli 2021 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852, som præciserer indholdet og fremlæggelsen af de oplysninger, der skal offentliggøres af virksomheder, som er omfattet af artikel 19a eller 29a i direktiv 2013/34/EU, vedrørende miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter, og som præciserer metodologien til sikring af overholdelse af denne oplysningsforpligtelse (EUT L 443 af 10.12.2021, s. 9).

([6]) Meddelelse fra Kommissionen om fortolkning af visse retlige bestemmelser i den delegerede retsakt om oplysningsforpligtelser i henhold til EU-klassificeringsforordningens artikel 8 om indberetning af økonomiske aktiviteter eller aktiver, der er omfattet af klassificeringssystemet, 2022/C 385/01 (EUT C 385 af 6.10.2022, s. 1).

Anvendelsen af de tekniske screeningskriterier er afgørende for, at virksomhederne kan påvise overensstemmelse med klassificeringssystemet, men det er også vigtigt, når der skal identificeres forbedringspotentiale for økonomiske aktiviteter, der er omfattet af klassificeringssystemet, men som endnu ikke er i overensstemmelse med klassificeringssystemet. I henhold til forordningen om oplysninger om bæredygtig finansiering (SFDR) ([7]) skal finansielle markedsdeltagere anvende oplysninger om overensstemmelse med klassificeringssystemet for investeringsmodtagende virksomheder til at vurdere niveauet af miljøpræstationer for markedsførte finansielle produkter, der fremsætter bæredygtighedsanprisninger.

Denne meddelelse indeholder tekniske præciseringer som svar på ofte stillede spørgsmål om de tekniske screeningskriterier, der er fastsat i den delegerede retsakt om klima. Formålet med denne meddelelse er at lette den effektive anvendelse af den delegerede retsakt om klima.

Denne meddelelse behandler ikke de mange spørgsmål og forslag vedrørende begrundelsen og dokumentationen for valget af kriterier. Med hensyn til disse spørgsmål påpeger Kommissionen, at den konsekvensanalyse, der ledsager den delegerede retsakt om klima, indeholder yderligere forklaringer om udviklingen af denne retsakt, navnlig om begrundelsen for og balancen mellem kravene i klassificeringsforordningen om fastsættelse af de tekniske screeningskriterier.

Svarene på de ofte stillede spørgsmål i denne meddelelse præciserer de bestemmelser, der allerede fandtes i den gældende lovgivning på tidspunktet for dens offentliggørelse ([8]). De udvider på ingen måde de rettigheder og forpligtelser, der udspringer af sådan lovgivning, og de indfører heller ikke yderligere krav til de berørte virksomheder og kompetente myndigheder. De ofte stillede spørgsmål har blot til formål at hjælpe finansielle og ikkefinansielle virksomheder med gennemførelsen af de relevante lovbestemmelser. Det er kun EU-Domstolen, der har kompetence til at fortolke EU-lovgivningen autoritativt. De synspunkter, der gives udtryk for i denne meddelelse, kan ikke foregribe den holdning, som Kommissionen måtte indtage over for EU-Domstolen og de nationale domstole.

([7]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/2088 af 27. november 2019 om bæredygtighedsrelaterede oplysninger i sektoren for finansielle tjenesteydelser (EUT L 317 af 9.12.2019, s. 1).

([8]) I svarene på de ofte stillede spørgsmål tages ikke hensyn til de ændringer af den delegerede retsakt om klima, der blev indført ved Kommissionens delegerede forordning (EU) .../... af 27. juni 2023 om ændring af delegeret forordning (EU) 2021/2139 om fastsættelse af yderligere tekniske screeningskriterier til bestemmelse af de betingelser, hvorunder visse økonomiske aktiviteter kvalificeres som bidragende væsentligt til modvirkning af klimaændringer eller tilpasning til klimaændringer, og til fastlæggelse af, hvorvidt sådanne aktiviteter er til væsentlig skade for nogle af de andre miljømål (C/2023/3850 final) (endnu ikke offentliggjort i EUT). Derfor tages der, navnlig i svarene på spørgsmål 45, 121, 119, 120 og 176-181 i tillæg C til bilag I og II til forordning (EU) 2021/2139, ikke hensyn til ændringerne af nævnte tillæg, som vil begynde at finde anvendelse i overensstemmelse med Kommissionens delegerede forordning af 27. juni 2023.

Indholdsfortegnelse

Side

Relevante udtryk og liste over gældende lovgivning 4

AFSNIT I — Horisontale spørgsmål 9

Spørgsmål om proces, opdatering og videreudvikling 9

Horisontale spørgsmål om omfanget af økonomiske aktiviteter og om de tekniske screeningskriterier, der er fastsat i den delegere retsakt om klima 9

AFSNIT II: Sektorspecifikke spørgsmål om tekniske screeningskriterier 13

Skovbrug 13

Fremstilling 17

Energi 21

Vandforsyning, kloakvæsen, affaldshåndtering og rensning af jord og grundvand i afsnit 5 24

Transport i afsnit 6 25

Bygge- og anlægsvirksomhed og fast ejendom i afsnit 7 33

Information og kommunikation i afsnit 8 46

Liberale, videnskabelige og tekniske aktiviteter i afsnit 9 47

AFSNIT III: Spørgsmål om tilbagevende DNSH-kriterier 48

Tillæg A — Generiske kriterier for DNSH til tilpasning til klimaændringer 48

Tillæg C — Generiske kriterier for DNSH til forureningsforebyggelse og -bekæmpelse i forbindelse med anvendelse og tilstedeværelse af kemikalier 51

Tillæg D: Generiske kriterier for DNSH til beskytteles og genopretning af biodiversitet og økosystemer 54

Relevante udtryk og liste over gældende lovgivning

Udtryk/retsakt	Forklaring/henvisning
Handlingsplan for finansiering af bæredygtig vækst	Meddelelse fra Kommissionen: Handlingsplan for finansiering af bæredygtig vækst ([9])
Aktivitet i afsnit X	Aktivitet omhandlet i afsnit X i bilag I til den delegerede retsakt om klima
Bilag I	Bilag I til den delegerede retsakt om klima
Bilag II	Bilag II til den delegerede retsakt om klima
Tillæg A	Tillæg A til bilag I til den delegerede retsakt om klima
Tillæg C	Tillæg C til bilag I til den delegerede retsakt om klima
Tillæg D	Tillæg D til bilag I til den delegerede retsakt om klima
BAT	De bedste tilgængelige teknikker
Fugledirektivet	Direktiv 2009/147/EF ([10])
BREEAM	Building Research Establishment Environmental Assessment Method
Tilpasning til klimaændringer (CCA)	Tilpasning til klimaændringer som omhandlet i klassificeringsforordningens artikel 9, litra b)
Modvirkning af klimaændringer (CCM)	Modvirkning af klimaændringer som omhandlet i klassificeringsforordningens artikel 9, litra a)
Delegeret retsakt om klima	Kommissionens delegerede forordning (EU) 2021/2139 ([11])
Konsekvensanalyse af den delegerede retsakt om klima	Konsekvensanalyse, der ledsager den delegerede retsakt ([12])
CLP-forordningen	Forordning om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger ([13])
CO_2-forordningen	Forordning (EU) 2019/631 ([14])
Kommissionen	Europa-Kommissionen

([9]) Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Den Europæiske Centralbank, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Handlingsplan for finansiering af bæredygtig vækst (COM(2018) 97 final).

([10]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle (EUT L 20 af 26.1.2010, s. 7).

([11]) Kommissionens delegerede forordning (EU) 2021/2139 af 4. juni 2021 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852 for så vidt angår fastsættelse af de tekniske screeningskriterier til bestemmelse af de betingelser, hvorunder en økonomisk aktivitet kvalificeres som bidragende væsentligt til modvirkning af klimaændringer eller tilpasning til klimaændringer, og til fastlæggelse af, hvorvidt den pågældende økonomiske aktivitet i væsentlig grad skader nogle af de andre miljømål (EUT L 442 af 9.12.2021, s. 1).

([12]) Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, »Konsekvensanalyserapport«, der ledsager dokumentet Kommissionens delegerede forordning (EU) 2021/2139 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852 for så vidt angår fastsættelse af de tekniske screeningskriterier til bestemmelse af de betingelser, hvorunder en økonomisk aktivitet kvalificeres som bidragende væsentligt til modvirkning af klimaændringer eller tilpasning til klimaændringer, og til bestemmelse af, om den pågældende økonomiske aktivitet i væsentlig grad skader nogen af de andre miljømål (SWD(2021) 152 final af 4.6.2021).

([13]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 af 16. december 2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger og om ændring og ophævelse af direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF og om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 (EUT L 353 af 31.12.2008, s. 1).

([14]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/631 af 17. april 2019 om fastsættelse af præstationsnormer for nye personbilers og nye lette erhvervskøretøjers CO2-emissioner og om ophævelse af forordning (EF) nr. 443/2009 og (EU) nr. 510/2011 (EUT L 111 af 25.4.2019, s. 13).

Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/331	Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/331 ([15])
Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2021/781	Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2021/781 ([16])
Kommissionens henstilling om modernisering af bygninger	Kommissionens henstilling (EU) 2019/1019 af 7. juni 2019 ([17])
Supplerende delegeret retsakt om klima	Kommissionens delegerede forordning (EU) 2022/1214 ([18])
Direktivet om virksomheders bæredygtighedsrapportering	Direktiv vedrørende virksomhedernes rapportering om bæredygtighed ([19])
DGNB	Deutsches Gütesiegel nachhaltiges Bauen (tysk kvalitetsmærke for bæredygtigt byggeri)
Delegeret retsakt om oplysningsforpligtelser	Kommissionens delegerede forordning (EU) 2021/2178 ([20])
DNSH	Princippet om ikke at gøre væsentlig skade som omhandlet i artikel 3, litra b) og d), i klassificeringsforordningen
EEDI	Designindeks for energieffektivitet:
VVM	Miljøkonsekvensvurdering
Mulighedsskabende aktiviteter	Økonomiske aktiviteter som omhandlet i klassificeringsforordningens artikel 16
Direktivet om bygningers energimæssige ydeevne	Direktiv 2010/31/EU ([21])
Direktivet om vurdering af miljøvirkninger	Direktiv 2011/92/EU ([22])
Miljømål	De miljømål, der er omhandlet i klassificeringsforordningens artikel 9
Energiattest	Energiattest
EPREL	Den europæiske produktdatabase for energimærkning ([23])

([15]) Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/331 af 19. december 2018 om fastlæggelse af midlertidige EU-regler for harmoniseret gratistildeling af emissionskvoter i henhold til artikel 10a i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF (EUT L 59 af 27.2.2019, s. 8).

([16]) Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2021/781 af 10. maj 2021 om offentliggørelse af en liste med angivelse af visse CO2-emissionsværdier for hver fabrikant samt de gennemsnitlige specifikke CO2-emissioner for alle nye tunge køretøjer, der er indregistreret i Unionen, og CO2-referenceemissionerne for indberetningsperioden 2019 i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1242 (EUT L 167 af 12.5.2021, s. 47).

([17]) Kommissionens henstilling (EU) 2019/1019 af 7. juni 2019 om modernisering af bygninger (EUT L 165 af 21.6.2019, s. 70).

([18]) Kommissionens delegerede forordning (EU) 2022/1214 af 9. marts 2022 om ændring af delegeret forordning (EU) 2021/2139 for så vidt angår økonomiske aktiviteter i visse energisektorer og delegeret forordning (EU) 2021/2178 for så vidt angår offentliggørelse af specifikke oplysninger vedrørende disse økonomiske aktiviteter (EUT L 188 af 15.7.2022, s. 1).

([19]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2022/2464 af 14. december 2022 om ændring af forordning (EU) nr. 537/2014, direktiv 2004/109/EF, direktiv 2006/43/EF og direktiv 2013/34/EU for så vidt angår virksomheders bæredygtighedsrapportering (EUT L 322 af 16.12.2022, s. 15).

([20]) Kommissionens delegerede forordning (EU) 2021/2178 af 6. juli 2021 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852, som præciserer indholdet og fremlæggelsen af de oplysninger, der skal offentliggøres af virksomheder, som er omfattet af artikel 19a eller 29a i direktiv 2013/34/EU, vedrørende miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter, og som præciserer metodologien til sikring af overholdelse af denne oplysningsforpligtelse. (EUT L 443 af 10.12.2021, s. 9).

([21]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/31/EU af 19. maj 2010 om bygningers energimæssige ydeevne (omarbejdning) (EUT L 153 af 18.6.2010, s. 13).

([22]) Direktiv 2011/92/EU om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (EUT L 26 af 28.1.2012, s. 1).

([23]) Produktdatabasen findes på: https://ec.europa.eu/info/energy-climate-change-environment/standards-tools-and-labels/products-labelling-rules-and-requirements/energy-label-and-ecodesign/product-database_en

EU	Den Europæiske Union
Den europæiske klimalov	Forordning (EU) 2021/1119 ([24])
EU's protokol om håndtering af bygge- og nedrivningsaffald	EU's protokol om håndtering af bygge- og nedrivningsaffald, udarbejdet af Ecorys på vegne af Europa-Kommissionen som led i foranstaltninger til opfølgning af kontrakten om meddelelsen om bæredygtig konkurrenceevne i bygge- og anlægssektoren fra 2016 ([25]).
EU's forordning om emissionstypegodkendelse	Kommissionens forordning (EU) 2017/1151 ([26])
Euro 6	Forordning (EF) nr. 715/2007 ([27])
Euro VI	Forordning (EF) nr. 595/2009 ([28])
Europæisk adfærdskodeks for energieffektivitet i datacentre	Europæisk adfærdskodeks for energieffektivitet i datacentre ([29])
Ofte stillede spørgsmål (FAQ)	Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene *»FAQ: Hvordan bør finansielle og ikkefinansielle virksomheder indberette økonomiske aktiviteter og aktiver, der er omfattet af klassificeringssystemet, i overensstemmelse med artikel 8 i den delegerede retsakt om oplysningsforpligtelser?«* ([30])
Første meddelelse fra Kommissionen	Kommissionens meddelelse om fortolkning af visse retlige bestemmelser i den delegerede retsakt om oplysningsforpligtelser i henhold til EU-klassificeringsforordningens artikel 8 om indberetning af økonomiske aktiviteter eller aktiver, der er omfattet af klassificeringssystemet ([31])
Drivhusgas	Drivhusgas
GWP	Global Warming Potential (globalt opvarmningspotentiale)
Habitatdirektivet	Direktiv 92/43/EØF ([32])
IMO	International Maritime Organization (den internationale søfartsorganisation)
Direktivet om industrielle emissioner	Direktiv 2010/75/EU ([33])

([24]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1119 af 30. juni 2021 om fastlæggelse af rammerne for at opnå klimaneutralitet og om ændring af forordning (EF) nr. 401/2009 og (EU) 2018/1999 (»den europæiske klimalov«) (EUT L 243 af 9.7.2021, s. 1).

([25]) Tilgængelig på: https://ec.europa.eu/docsroom/documents/20509/

([26]) Kommissionens forordning (EU) 2017/1151 af 1. juni 2017 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2007 om typegodkendelse af motorkøretøjer med hensyn til emissioner fra lette personbiler og lette erhvervskøretøjer (Euro 5 og Euro 6) og om adgang til reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/46/EF, Kommissionens forordning (EF) nr. 692/2008 og Kommissionens forordning (EU) nr. 1230/2012 og om ophævelse af Kommissionens forordning (EF) nr. 692/2008 (EUT L 175 af 7.7.2017, s. 1).

([27]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2007 af 20. juni 2007 om typegodkendelse af motorkøretøjer med hensyn til emissioner fra lette personbiler og lette erhvervskøretøjer (Euro 5 og Euro 6) og om adgang til reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer (EUT L 171 af 29.6.2007, s. 1).

([28]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 595/2009 af 18. juni 2009 om typegodkendelse af motorkøretøjer og motorer med hensyn til emissioner fra tunge erhvervskøretøjer (Euro VI) og om adgang til reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer og om ændring af forordning (EF) nr. 715/2007 og direktiv 2007/46/EF og om ophævelse af direktiv 80/1269/EØF, 2005/55/EF og 2005/78/EF (EUT L 188 af 18.7.2009, s. 1).

([29]) Tilgængelig på: https://joint-research-centre.ec.europa.eu/energy-efficiency/energy-efficiency-products/code-conduct-ict/code-conduct-energy-efficiency-data-centres_en.

([30]) Kommissionens arbejdsdokument blev offentliggjort online i december 2021 (ajourført januar 2022).

([31]) Meddelelse fra Kommissionen om fortolkning af visse retlige bestemmelser i den delegerede retsakt om oplysningsforpligtelser i henhold til EU-klassificeringsforordningens artikel 8 om indberetning af økonomiske aktiviteter eller aktiver, der er omfattet af klassificeringssystemet, 2022/C 385/01 (EUT C 385 af 6.10.2022, s. 1).

([32]) Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EFT L 206 af 22.7.1992, s. 7).

([33]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening) (omarbejdning) (EUT L 334 af 17.12.2010, s. 17).

IPCC	Det Mellemstatslige Panel om Klimaændringer
ISO	International Standardisation Organisation (Den Internationale Standardiseringsorganisation)
Nøgleresultatindikatorer (KPI)	Nøgleresultatindikatorer (KPI'er) for ikkefinansielle virksomheder, der er omhandlet i bilag I til den delegerede retsakt om oplysningsforpligtelser
LEED	Leadership in Energy and Environmental Design (lederskab inden for energi og miljøvenligt design)
MARPOL	Den internationale konvention om forebyggelse af forurening fra skibe ([34])
Minimumsgarantier	Minimumsgarantier som omhandlet i klassificeringsforordningens artikel 18
NACE	Nomenklatur for økonomiske aktiviteter
Direktivet om ikkefinansiel rapportering	Direktiv 2014/95/EU ([35])
Ikkeklimarelaterede miljømål	De miljømål, der er omhandlet i artikel 9, litra c), d), e) og f), i klassificeringsforordningen (bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og havressourcer, omstilling til en cirkulær økonomi, forebyggelse og bekæmpelse af forurening beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer)
Næsten energineutral bygning	Næsten energineutral bygning
OpEx	Driftsudgifter
Parisaftalen	Parisaftalen inden for rammerne af UNFCCC ([36])
Platformen for bæredygtig finansiering	Platformen for bæredygtig finansiering, jf. klassificeringsforordningens artikel 20
RCP	Repræsentativt koncentrationsscenarie
REACH	Forordning (EF) nr. 1907/2006 ([37]) om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH-forordningen)
Forordning (EF) nr. 1005/2009	Forordning (EF) nr. 1005/2009 ([38])
Forordning (EU) 2016/1628	Forordning (EU) 2016/1628 ([39])
Forordning (EU) 2017/852	Forordning (EU) 2017/852 ([40])

([34]) Den internationale konvention af 1973 om forebyggelse af forurening fra skibe, som ændret ved protokollen af 1978.

([35]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/95/EU af 22. oktober 2014 om ændring af direktiv 2013/34/EU for så vidt angår offentliggørelse af ikke-finansielle oplysninger og oplysninger om diversitet for visse store virksomheder og koncerner (EUT L 330 af 15.11.2014, s. 1).

([36]) Parisaftalen under De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer (EUT L 282 af 19.10.2016, s. 4).

([37]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 af 18. december 2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH), om oprettelse af et europæisk kemikalieagentur og om ændring af direktiv 1999/45/EF og ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 793/93 og Kommissionens forordning (EF) nr. 1488/94 samt Rådets direktiv 76/769/EØF og Kommissionens direktiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF (EUT L 396 af 30.12.2006, s. 1).

([38]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1005/2009 af 16. september 2009 om stoffer, der nedbryder ozonlaget (omarbejdning) (EUT L 286 af 31.10.2009, s. 1).

([39]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/1628 af 14. september 2016 om krav vedrørende emissionsgrænser for forurenende luftarter og partikler for og typegodkendelse af forbrændingsmotorer til mobile ikkevejgående maskiner, om ændring af forordning (EU) nr. 1024/2012 og (EU) nr. 167/2013 og om ændring og ophævelse af direktiv 97/68/EF (EUT L 252 af 16.9.2016, s. 53).

([40]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/852 af 17. maj 2017 om kviksølv og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1102/2008 (EUT L 137 af 24.5.2017, s. 1).

Forordning (EU) 2019/1021	Forordning (EU) 2019/1021 ([41])
Forordning (EU) 2019/1242	Forordning (EU) 2019/1242 ([42])
Direktivet om vedvarende energi (»RED II«)	Direktiv (EU) 2018/2001 ([43])
RoHS-direktivet	Direktiv 2011/65/EU ([44]) om begrænsning af farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr
Klassificeringsforordning	Forordning (EU) 2020/852 ([45])
Økonomisk aktivitet, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet	En økonomisk aktivitet som defineret i artikel 1, nr. 2), i den delegerede retsakt om oplysningsforpligtelser
Økonomisk aktivitet, der er omfattet af klassificeringssystemet	En økonomisk aktivitet som defineret i artikel 1, nr. 5), i den delegerede retsakt om oplysningsforpligtelser
Tekniske screeningskriterier (eller kriterier)	Tekniske screeningskriterier, der er fastsat i den delegerede retsakt om klima
TEN-E-forordningen	Forordning (EU) 2022/869 ([46])
Omstillingsaktiviteter	Økonomiske aktiviteter som omhandlet i klassificeringsforordningens artikel 10, stk. 2
U-værdi	Termisk transmissionskoefficient, der udtrykker varmeoverføringshastigheden gennem en struktur
Rammedirektivet om affald	Direktiv 2008/98/EF ([47])
Vandrammedirektivet (VRD)	Direktiv 2000/60/EF ([48])
WLTP	Verdensomspændende harmoniseret prøvningsprocedure for lette køretøjer

([41]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1021 af 20. juni 2019 om persistente organiske miljøgifte (omarbejdning) (EUT L 169 af 25.6.2019, s. 45).

([42]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1242 af 20. juni 2019 om fastsættelse af præstationsnormer for nye tunge køretøjers CO2-emissioner og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordninger (EF) nr. 595/2009 og (EU) 2018/956 og Rådets direktiv 96/53/EF (EUT L 198 af 25.7.2019, s. 202).

([43]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 82).

([44]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/65/EU af 8. juni 2011 om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr (EUT L 174 af 1.7.2011, s. 88).

([45]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852 af 18. juni 2020 om fastlæggelse af en ramme til fremme af bæredygtige investeringer og om ændring af forordning (EU) 2019/2088 (EUT L 198 af 22.6.2020, s. 13).

([46]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2022/869 af 30. maj 2022 om retningslinjer for den transeuropæiske energiinfrastruktur, om ændring af forordning (EF) nr. 715/2009, (EU) 2019/942 og (EU) 2019/943 og af direktiv 2009/73/EF og (EU) 2019/944 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 347/2013 (EUT L 152 af 3.6.2022, s. 45).

([47]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98/EF af 19. november 2008 om affald og om ophævelse af visse direktiver (EUT L 312 af 22.11.2008, s. 3).

([48]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (EFT L 327 af 22.12.2000, s. 1).

AFSNIT I

HORISONTALE SPØRGSMÅL

Spørgsmål om proces, opdateringer og videreudvikling

1. **Vil de tekniske screeningskriterier, der er fastsat i den delegerede retsakt om klima, blive skærpet og ajourført over tid?**

I henhold til klassificeringsforordningens artikel 19, stk. 5, skal Kommissionen regelmæssigt revidere de tekniske screeningskriterier, der definerer et væsentligt bidrag til miljømål, og DNSH for disse mål. I tilfælde af aktiviteter, der er udpeget som overgangsaktiviteter i den delegerede retsakt om klima, vil revisionen blive foretaget mindst hvert tredje år for at sikre, at kriterierne fortsat er i et troværdigt omstillingsforløb, der er i overensstemmelse med en klimaneutral økonomi. Der er ikke fastsat nogen minimumsperiode for de øvrige aktiviteter. De tekniske screeningskriterier vil med tiden blive ajourført for at holde dem i overensstemmelse med de overordnede politiske mål, den teknologiske udvikling og tilgængeligheden af videnskabeligt set solid dokumentation, der begrunder indførelsen af nye eller ajourførte kriterier.

I overensstemmelse med klassificeringsforordningens artikel 20, stk. 2, rådgiver platformen for bæredygtig finansiering Kommissionen om udviklingen af yderligere tekniske screeningskriterier, herunder med henblik på yderligere aktiviteter, og ajourføring af eksisterende tekniske screeningskriterier.

På grundlag af denne rådgivning, EU's kurs i forhold til dets bæredygtighedsmål samt anden feedback kan Kommissionen revidere de tekniske screeningskriterier og, hvor det er relevant, ændre de delegerede retsakter, der fastsætter disse kriterier. Som følge heraf kan de tekniske screeningskriterier blive strengere med tiden.

2. **Hvordan vil klassificeringssystemet blive videreudviklet — vil der blive medtaget flere aktiviteter, der bidrager til modvirkning af klimaændringer, i den delegerede retsakt om klima?**

Ja, klassificeringssystemet vil fortsat blive udviklet over tid. For så vidt angår modvirkning af klimaændringer prioriterede den delegerede retsakt de økonomiske sektorer og aktiviteter med det største potentiale til at yde et væsentligt bidrag til reduktionen af drivhusgasemissioner på grundlag af deres andel af de samlede emissioner og deres potentiale til at reducere emissionerne. Det anvendelsesområde, der er defineret for CCM, er også blevet anvendt for tilpasning til klimaændringer ([49]).

Den første delegerede retsakt om klima omfattede imidlertid ikke alle aktiviteter, der potentielt bidrager væsentligt til klimamålene. Der blev vedtaget en supplerende delegeret retsakt om ændring af den delegerede retsakt om klima for at dække visse økonomiske aktiviteter, der involverer specifikke gas- og kerneenergirelaterede teknologier, som ikke var en del af den delegerede retsakt om klima, som omstillingsaktiviteter.

Derudover kan yderligere aktiviteter, der bidrager til klimamålene, medtages i den delegerede retsakt om klima på tidspunktet for dens fremtidige revision eller for vedtagelsen af eventuelle fremtidige delegerede retsakter, der indeholder aktiviteter, som bidrager til de fire andre ikkeklimarelaterede miljømål.

Horisontale spørgsmål om omfanget af økonomiske aktiviteter og om de tekniske screeningskriterier, der er fastsat i den delegerede retsakt om klima

3. **Hvad betyder kontrollen med overholdelsen af de tekniske screeningskriterier med hensyn til det væsentlige bidrag og DNSH i praksis?**

Kontrollen med overholdelsen af de tekniske screeningskriterier kræver indsamling og vurdering af relevante oplysninger med henblik på at fastslå, om den økonomiske aktivitet opfylder betingelserne i de tekniske screeningskriterier. Alle kriterier vedrørende væsentligt bidrag og DNSH samt de sociale minimumsgarantier, der er omhandlet i klassificeringsforordningens artikel 18, skal være opfyldt, for at en aktivitet kan anses for at være i overensstemmelse med klassificeringssystemet. Brugerne kan finde yderligere hjælp i vejledningen til klassificeringssystemet på Kommissionens websted ([50]).

([49]) Se nærmere oplysninger i bilag 6 til den konsekvensanalyse, der ledsager den første delegerede retsakt om klima: https://ec.europa.eu/finance/docs/level-2-measures/taxonomy-regulation-delegated-act-2021-2800-impact-assessment_en.pdf.

([50]) https://ec.europa.eu/sustainable-finance-taxonomy/

4. **Hvordan skal verifikationskravene i de tekniske screeningskriterier forstås? Hvilken dokumentation kan understøtte påvisningen og kontrollen af overholdelsen af disse kriterier?**

Den delegerede retsakt om klima indeholder specifikke verifikationskrav for visse aktiviteter i overensstemmelse med klassificeringsforordningens artikel 19, stk. 1, litra k), som kræver, at de tekniske screeningskriterier er lette at anvende og fastsættes på en måde, der letter verifikationen af deres overholdelse. Dette er tilfældet, når kriterierne bygger på elementer, der kræver ekspertviden. Det vil være vanskeligt for investorerne at kontrollere nøjagtigheden af sådanne oplysninger. Derfor omfatter de tekniske screeningskriterier for specifikke aktiviteter krav om ekstern verifikation af aktiviteter, hvor sådanne betænkeligheder er til stede. Hvis den delegerede retsakt om klima kræver verifikation for visse aktiviteter, vil den eksterne verifikators rapport udgøre dokumentation for overholdelse af disse kriterier. Eksterne verifikatorer kan være enten de relevante nationale kompetente myndigheder eller en uafhængig tredjepartsverifikator, der hverken har nogen interessekonflikt med operatøren af aktiviteten eller er involveret i udviklingen eller driften af aktiviteten.

For eksempel er skovforvaltningsplanerne i afsnit 1.1-1.4 om skovbrugsaktiviteter yderst kontekstspecifikke, og derfor er ekstern verifikation af disse planer og deres gennemførelse nødvendig for at give investorerne tilstrækkelig sikkerhed. For flere energi- og visse fremstillingsaktiviteter, såsom »Fremstilling af andre lavemissionsteknologier« i afsnit 3.6, »Fremstilling af plast i ubearbejdet form« i afsnit 3.17, »Elproduktion fra geotermisk energi« i afsnit 4.6, er specifikke tærskler for drivhusgasemissioner centrale for de tekniske screeningskriterier, og deres eksterne verifikation kan tjene til at informere investorer om overholdelse af de tekniske screeningskriterier.

Hvis det er nødvendigt, bør nærmere oplysninger om verifikationen af kriterierne indgå i offentliggørelsen af overensstemmelse med klassificeringssystemet. Kravene til verifikation i henhold til klassificeringssystemet skal udvikles sammen med anden bæredygtighedsrapportering i henhold til direktivet om virksomheders bæredygtighedsrapportering, når det træder i kraft.

5. **Kan tekniske konsulenttjenester anses for at være omfattet af klassificeringssystemet og potentielt i overensstemmelse med klassificeringssystemet, hvis de vedrører en aktivitet, der er defineret i de delegerede retsakter om klassificeringssystemet?**

Kun aktiviteter, der selv er fastsat i den delegerede retsakt om klima, kan være omfattet af klassificeringssystemet.

Det er således kun de konsulenttjenester, der udtrykkeligt er omfattet af klassificeringssystemet, navnlig med hensyn til modvirkning af klimaændringer, i »*Liberale tjenesteydelser i forbindelse med bygningers energimæssige ydeevne*« i afsnit 9.3 og, for så vidt angår tilpasning til klimaændringer, i »*Computerprogrammering, konsulentbistand vedrørende informationsteknologi og lignende aktiviteter*« i afsnit 8.2 og »*Ingeniørvirksomhed og lignende teknisk rådgivning rettet mod tilpasning til klimaændringer*« i afsnit 9.1.

For at afgøre, om en aktivitet er omfattet af klassificeringssystemet, skal beskrivelsen af aktiviteten anvendes. Henvisningerne til NACE-koder, som en sådan aktivitet kan knyttes til, anvendes til orientering.

Konsulenttjenester i forbindelse med andre aktiviteter, der er omfattet af klassificeringssystemet, og som er opført i den delegerede retsakt om klima, er ikke støtteberettigede.

6. **Hvordan bør drivhusgasemissioner i forbindelse med tekniske screeningskriterier beregnes (anvendelsesområde, metoder osv.)?**

Den delegerede retsakt om klima indeholder ingen universel beregningsmetode for drivhusgasemissioner. Der er fastsat specifikke beregningsmetoder i de tekniske screeningskriterier for specifikke aktiviteter i overensstemmelse med de metodologiske tilgange, der er baseret på kravene i klassificeringsforordningens artikel 19. Se også svar på aktivitets-specifikke spørgsmål, f.eks. spørgsmål 52.

7. **Hvordan kan en virksomheds aktiviteter, der udføres i jurisdiktioner uden for EU, vurderes med hensyn til overholdelse af de tekniske screeningskriterier med henvisning til lokale tredjelandskrav eller -retningslinjer? Når kriterierne henviser til EU-lovgivning eller nationale standarder, bør niveauet af krav så tilpasses for de kriterier, der skal opfyldes uden for EU?**

Som anført i svaret på spørgsmål 18 i den første meddelelse fra Kommissionen finder oplysningsforpligtelserne i henhold til klassificeringsforordningens artikel 8 anvendelse på enheder, der er omfattet af anvendelsesområdet for direktivet om ikkefinansiel rapportering, og på alle deres aktiviteter, uanset hvor de befinder sig. Mens flere af de tekniske screeningskriterier fastsætter objektive tærskler og krav, som ikke henviser til nogen lokalitetsspecifikke lovgivningsmæssige krav, henviser nogle tekniske screeningskriterier til jurisdiktionsspecifikke krav, der er fastsat i

EU-lovgivningen. Med henblik på at vurdere, om en økonomisk aktivitet, der udøves uden for EU, er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, bør virksomhederne generelt fastslå, om den udføres i overensstemmelse med det krav, der finder anvendelse i EU-lovgivningen, eller, hvis det er nævnt i de tekniske screeningskriterier, en relevant international standard eller tilsvarende gældende national lovgivning i et tredjeland (f.eks. henvisninger til sådanne standarder i de generiske DNSH-kriterier for beskyttelse af biodiversitet, der er fastsat i tillæg D til bilag I).

8. **Hvordan fortolker man anvendelsen af »og« og »eller« i beskrivelsen af økonomiske aktiviteter (f.eks. i »Opførelse eller drift af elproduktionsanlæg, der producerer elektricitet fra vandkraft« i afsnit 4.5 eller »*Opførelse og drift af elproduktionsanlæg, der udelukkende producerer elektricitet fra biomasse, biogas eller flydende biobrændsler*« i afsnit 4.8)?**

Udtrykkene »og« og »eller« anvendes i flæng i aktivitetsbeskrivelserne, men ikke i kriterierne, hvor »og« henviser til et kumulativt krav. Generelt er en økonomisk aktivitet omfattet af klassificeringssystemet, hvis den udgør et af de trin, der henvises til i beskrivelsen af aktiviteten med henblik på at bringe den pågældende aktivitet i omsætning (f.eks. opførelse, drift, renovering, installation, vedligeholdelse osv.).

9. **Hvordan håndterer man tekniske screeningskriterier, der ikke er relevante for en specifik aktivitet, der er nævnt i beskrivelsen (f.eks. en vedligeholdelsestjeneste uden anlægsrelateret affald)?**

Hvis det er åbenbart, at den økonomiske aktivitet ikke omfatter et element, der behandles af de tekniske screeningskriterier, kan der gives en forklaring på dette forhold i offentliggørelsen af, hvorfor aktiviteten kan klassificeres som værende i overensstemmelse med klassificeringssystemet uden opfyldelse af et specifikt kriterium (f.eks. levering af en tjenesteydelse, der er omfattet i beskrivelsen, og som ikke har nogen indvirkning på andre miljømål og dermed ikke giver anledning til potentielle problemer med et DNSH-kriterium).

10. **I en række tilfælde af mulighedsskabende aktiviteter er der behov for benchmarks forhold til branchegennemsnit, ligestillede virksomheder eller de bedste tilgængelige teknologier. Sådanne oplysninger er imidlertid ikke altid offentligt tilgængelige. Hvordan skal kravet om at levere disse benchmarks opfyldes?**

De tekniske screeningskriterier er ikke altid udtømmende med hensyn til, hvordan aktiviteter kan komme i betragtning, men giver i særlige tilfælde de økonomiske aktører mulighed for at foretage vurderinger fra sag til sag. Hvis de oplysninger, der kræves for at påvise overensstemmelse i forhold til et mål eller bedste praksis i branchen, afhænger af flere faktorer eller ikke kan udtrykkes på en enkel måde, bør operatørerne give passende forklaringer, herunder eventuelle relevante udtalelser fra uafhængige tredjeparter, i deres oplysninger om, hvorfor aktiviteten anses for at være i overensstemmelse med klassificeringssystemet.

11. **Hvordan finder rammen for bæredygtig finansiering anvendelse på adgangen til privat finansiering for forsvarsindustrien?**

Kommissionen anerkender behovet for at sikre adgang til finansiering og investeringer, herunder fra den private sektor, for alle strategiske sektorer, navnlig forsvarsindustrien, som bidrager til de europæiske borgeres sikkerhed.

I sin meddelelse af 15. februar 2022 om europæisk forsvar (COM(2022) 60) fremhævede Kommissionen behovet for, at initiativer vedrørende bæredygtig finansiering fortsat er i overensstemmelse med Den Europæiske Unions bestræbelser på at lette den europæiske forsvarsindustris tilstrækkelige adgang til finansiering og investeringer. EU's ramme for bæredygtig finansiering fokuserer på at sikre gennemsigtighed og pålægger ingen begrænsninger for finansieringen af nogen specifik sektor, herunder forsvarssektoren.

Som i enhver sektor kan virksomheder, der er involveret i forsvarsrelaterede aktiviteter, hævde overensstemmelse med klassificeringssystemet for horisontale investeringer, der er omfattet af klassificeringssystemet, som fastsat i den delegerede retsakt om klima. Dette omfatter f.eks. investeringer i at gøre deres bygninger grønnere eller investeringer i ren transport i form af CapEx og/eller OpEx som omhandlet i afsnit 1.1.2.2 og 1.1.3.2, litra c), i bilag I til den delegerede retsakt om oplysningsforpligtelser. De kan også hævde tilpasning for alle andre aktiviteter, der er identificeret i den delegerede retsakt om klima (f.eks. aktiviteter inden for transport, dataløsninger, fremstilling osv.).

EU's regler om bæredygtighedsoplysninger finder anvendelse horisontalt på tværs af alle industrier på lige fod, og de udpeger ikke en bestemt sektor.

Der er en udtrykkelig henvisning, der er direkte relevant for en begrænset del af forsvarssektoren, i én reguleringsmæssig teknisk standard (RTS) i henhold til forordningen om oplysninger om bæredygtig finansiering (SFDR), som yderligere præciserer, hvordan finansielle markedsdeltagere bør offentliggøre oplysninger om deres vigtigste negative bæredygtighedsvirkninger. Denne forskriftsmæssige standard omfatter eksponering for fire kategorier af kontroversielle våben (personelminer, klyngeammunition, kemiske våben og biologiske våben). For den resterende del af de reguleringsmæssige tekniske standarder i henhold til SFDR er kravene (herunder vedrørende sociale aspekter) de samme som for alle andre sektorer.

Tilsvarende finder reglerne om MiFID/IDD-bæredygtighedspræferencer for detailinvestorer anvendelse horisontalt på tværs af alle brancher på samme måde og udpeger ikke nogen specifik sektor. De forhindrer derfor ikke investeringer i nogen specifik sektor. De vigtigste negative virkninger, der tages i betragtning i det finansielle produkt, vedrører kun de kontroversielle våben som nævnt ovenfor.

Som led i et bredere arbejde som opfølgning på Det Europæiske Råds konklusioner fra marts 2022 for at fremme og lette adgangen til privat finansiering for forsvarsindustrien iværksatte Det Europæiske Forsvarsagentur i maj 2022 en undersøgelse for at give et overblik over de miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige rammer, der anvendes på de finansielle markeder, og hvordan de vedrører forsvarsindustrien eller forsvarsindustrirelaterede aktiviteter. Målet er at måle og benchmarke den europæiske forsvarsindustris aktiviteter i forhold til miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige kriterier (ESG) og foretage en analyse af sektorens bidrag til de mål, der er fastsat i ESG-relaterede rammer.

12. **Hvad med virksomheder uden aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet? Vil de miste adgangen til finansiering?**

Nej. Den blotte omstændighed, at en virksomhed ikke har aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, betyder ikke, at der kan drages konklusioner om virksomhedens resultater på miljøområdet eller dens mulighed for at få adgang til finansiering.

Virksomhederne er heller ikke forpligtet til at have aktiviteter, der er i overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet, og investorerne er ikke forpligtet til at investere i aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet.

Overordnet set vil der sandsynligvis være større interesse for aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, fra investorer, der søger bæredygtige investeringer.

Der er flere grunde til, at en virksomhed måske ikke har økonomiske aktiviteter, der er støtteberettigede eller tilpasset kriterierne i EU-klassificeringssystemet: Dens økonomiske aktiviteter er måske ganske enkelt ikke omfattet af EU-klassificeringssystemet, eller de kan være omfattet, men ikke yde et væsentligt bidrag til et miljømål, eller den kan yde et væsentligt bidrag, men ikke opfylde kriteriet om ikke at gøre væsentlig skade eller de sociale minimumsgarantier. Uden at kende de nøjagtige årsager til, at en virksomhed ikke har aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, kan markedsdeltagerne derfor ikke træffe investeringsbeslutninger udelukkende på grundlag af virksomheders oplysninger vedrørende klassificeringssystemet, fordi manglende aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, ikke i sig selv afslører virksomhedens nøjagtige miljøpræstationer. I stedet vil andre oplysninger, såsom virksomhedens oplysninger i henhold til direktivet om virksomheders bæredygtighedsrapportering, bidrage til at informere markederne om virksomhedens miljøpræstationer og virksomhedens retning i miljøspørgsmål.

Ligesom virksomhederne er nødt til at forvalte deres portefølje af aktiviteter og bør sigte mod gradvist at øge andelen af grønne aktiviteter, kan det ligeledes forventes, at de fleste investorer vil sigte mod gradvist at øge andelen af bæredygtige investeringer i deres porteføljer. Det er også vigtigt at huske på, at deltagere på det finansielle marked, der træffer beslutninger om kapitalallokering, vil tage hensyn til flere elementer end blot tilpasningen af klassificeringssystemet. For alle virksomheder, der er omfattet af direktivet om virksomheders bæredygtighedsrapportering, vil investorer, selv for virksomheder, der ikke udfører økonomiske aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, have adgang til både i) oplysninger om klassificeringssystemet og ii) de oplysninger, der indberettes i henhold til direktivet om virksomheders bæredygtighedsrapportering. Ud over retligt bindende oplysninger kan virksomheder også give frivillige oplysninger. Investorer kan anvende alle disse oplysninger, når de træffer investeringsbeslutninger og udarbejder finansielle produkter. Investorerne kan frit udforme deres investeringer, som de ønsker, og vil fortsat træffe investeringsbeslutninger under hensyntagen til en lang række faktorer.

AFSNIT II

SEKTORSPECIFIKKE SPØRGSMÅL OM TEKNISKE SCREENINGSKRITERIER

Skovbrug

A. Skovplantning

13. **DNSH-kriterierne for forureningsforebyggelse og -bekæmpelse i forbindelse med aktiviteten »Skovplantning« i afsnit 1.1 angiver, at aktiviteten skal minimere brugen af gødning og ikke anvende husdyrgødning. Bør anvendelsen af naturlige gødningsstoffer også minimeres?**

DNSH-kriteriet kræver minimering af gødninger ved at fremme anvendelsen af alternative metoder eller teknikker, herunder ikke-kemiske eller naturlige gødninger. I tilfælde, hvor der anvendes ikke-kemiske eller naturlige gødningsstoffer, bør deres samlede forbrug holdes på et minimum og tage hensyn til virkningerne af økosystemet i bredere forstand.

14. **Hvordan defineres begrebet »forringelse af arealer med stort kulstoflager« i aktiviteten »Skovplantning« i afsnit 1.1?**

Den delegerede retsakt om klima definerer arealer med stort kulstoflager ved at henvise til artikel 29, stk. 4, litra a), b) og c), i RED II, som fastsætter:

»[...] arealer med stort kulstoflager, dvs. arealer, der havde en af følgende statusser i januar 2008, og som ikke længere har denne status:

a) *vådområder, dvs. arealer, der permanent eller i en betydelig del af året er vanddækkede eller vandmættede*

b) *sammenhængende skovarealer, dvs. arealer på over en ha bevokset med træer af en højde på over fem meter og med en kronedækningsgrad på mindst 30 % eller med træer, der kan nå disse tærskler på lokaliteten*

c) *arealer på over en ha bevokset med træer af en højde på over fem meter og med en kronedækningsgrad på mellem 10 % og 30 % eller med træer, der kan nå disse tærskler på lokaliteten, medmindre det dokumenteres, at arealets kulstoflager før og efter omlægning er således, at det ved anvendelse af metoden i bilag V, del C, vil opfylde betingelserne i denne artikels stk. 10.«*

Den delegerede retsakt om klima indeholder ikke en definition af forringelse. Det overordnede formål med kriteriet er imidlertid at opretholde det høje kulstoflager og undgå drivhusgasemissioner fra dette lager.

B. Rehabilitering og genopretning af skove

15. **Hvad betyder »i overensstemmelse med de vilkår og betingelser, der er fastsat i national lovgivning« i forbindelse med aktiviteten »rehabilitering og genopretning af skove« i afsnit 1.2? Hvad hvis den nationale lovgivning ikke kræver en sådan overvejelse?**

I forbindelse med punkt 1.2, litra g), i kriterierne for et væsentligt bidrag til modvirkning af klimaændringer i forbindelse med aktiviteten »Rehabilitering og genopretning af skove« i afsnit 1.2 er henvisningen til en høring af interessenter i overensstemmelse med de vilkår og betingelser, der er fastsat i national lovgivning vedrørende hensyntagen til samfundsmæssige spørgsmål, ikke nærmere defineret i den delegerede retsakt om klima. Hvis der ikke findes nogen specifik national lovgivning, skal dette fremgå af oplysningerne i punkt 1.2.

16. **Hvor er grænsen mellem aktiviteten »Rehabilitering og genopretning af skove« i afsnit 1.2 og aktiviteten »Skovforvaltning« i afsnit 1.3, når skovforvaltningen omfatter genplantning af skov efter et rydningshugstarbejde eller en naturlig forstyrrelse? Til hvilket afsnit hører genplantning af skov efter et udbrud af skadegørere nærmere bestemt?**

Genplantning af skov efter et udbrud af skadegørere vil være omfattet af aktiviteten »Rehabilitering og genopretning af skove« i afsnit 1.2, idet titlen på aktiviteten angiver »herunder efter en ekstrem hændelse«.

C. Skovforvaltning

17. **Hvad betyder en »løbende ajourført« skovforvaltningsplan? Betyder dette en fornyelse efter udløbet af gyldighedsperioden, i tilfælde af væsentlige begivenheder, eller en gang om året? Eller handler det om at have dokumentation for det arbejde, der er udført i skoven?**

Hyppigheden af ajourføringer af skovforvaltningsplaner er ikke defineret i de tekniske screeningskriterier, hvilket giver mulighed for at afspejle nationale krav. Som nævnt i FAO's værktøjskasse for bæredygtig skovforvaltning ([51]) er løbende forbedringer gennem akkumulering af læring en integreret del af bæredygtig skovforvaltning, og skovforvaltningsplanerne skal revideres regelmæssigt og revideres tilsvarende, efterhånden som forholdene ændrer sig. Kontinuitetsaspektet omfatter også behovet for at sikre, at der ikke er nogen afbrydelse af tiden mellem forskellige ajourføringer af skovforvaltningsplaner. Hvis der er tale om en 10-årig skovforvaltningsplan, bør hyppigheden være mindst 10 år.

18. **Er kriterierne i punkt 2.1, litra a) og b), i kriteriet om væsentligt bidrag til aktiviteten »Skovforvaltning« i afsnit 1.3 opfyldt, hvis der er indført forvaltningssystemer på skovkildeniveau for at sikre, at kulstoflager og -dræn opretholdes eller styrkes?**

Nej, kun punkt 2.1, litra b), er opfyldt i dette tilfælde. Det er stadig nødvendigt at foretage en analyse af klimafordelene over en periode på 30 år i overensstemmelse med punkt 2.1, litra a), eventuelt ved at anvende det forvaltningssystem, der er indført på skovbrugets kildeområdeniveau, som udgangspunkt.

19. **Hvad betyder kriteriet i punkt 2.3, litra c), i kriteriet om væsentligt bidrag til aktiviteten »Skovforvaltning« i afsnit 1.3 i praksis?**

Det fremgår af kriteriet i punkt 2.3, litra c), at *»analysens løsning står i et rimeligt forhold til størrelsen af det pågældende areal, og der anvendes værdier, der er specifikke for det pågældende areal.«*

Kriteriet understreger, at analysen af klimafordelene skal skræddersys til områdets størrelse og den specifikke kontekst, f.eks. ved at anvende de vækstantagelser, der er forbundet med de specifikke jordbunds- og klimaforhold.

20. **Kriteriet i punkt 2.4 i kriteriet om væsentligt bidrag til aktiviteten »Skovforvaltning« i afsnit 1.3 fastsætter, at skovbrugsbedrifter på under 13 ha er ikke forpligtet til at foretage en vurdering af klimamæssige fordele. Hvilke krav stilles der til en ejer af en skovbedrift på 14 ha?**

Bestemmelserne i afsnit 1.3, »Skovforvaltning«, punkt 2.4, fritager skovbedrifter på under 13 ha, hvilket svarer til den gennemsnitlige størrelse af en skovbedrift i Europa, fra kravet om at foretage en analyse af klimafordele. Ejeren af en skovbedrift på 14 ha skal derfor foretage en sådan analyse for at opfylde skovforvaltningskriterierne, medmindre ejeren kan påvise overholdelse af dette krav på skovbrugets kildeområdeniveau, jf. punkt 2.1.

21. **Hvordan vil aktivitetens overensstemmelse med kriterierne i punkt 2.3, litra a), i aktiviteten »Skovforvaltning« i afsnit 1.3 blive evalueret, navnlig analysen af risikoen for udsivning?**

De kriterier for revision, der er omhandlet i punkt 4 i de tekniske screeningskriterier, giver en yderligere grad af sikkerhed for de indberettede data. Der henvises også til besvarelsen af spørgsmål 4 i afsnit I i denne meddelelse.

22. **Hvad betyder »i overensstemmelse med national lovgivning« som omhandlet i punkt 3.1 i forbindelse med garantien for stabilitet? Hvad hvis den nationale lovgivning ikke kræver en sådan overvejelse?**

Denne henvisning betyder, at de forskellige foranstaltninger, der kan anvendes til at garantere stabilitet for skovens status, hvor det er relevant, bør være i overensstemmelse med national lovgivning (f.eks. for valgmulighederne i punkt 3.1, litra b) eller c), hvis området er klassificeret som et beskyttet område, eller området er omfattet af en retlig eller kontraktmæssig aftale).

Hvis national ret ikke kræver sådanne overvejelser, henvises der til svaret på spørgsmål 15 i denne meddelelse.

([51]) Se: www.fao.org/sustainable-forest-management/toolbox/modules/forest-management-planning/in-more-depth/en/.

23. **Skal kriteriet i punkt 3.1 i kriteriet om væsentligt bidrag til aktiviteten »Skovforvaltning« i afsnit 1.3 forstås således, at der skal foreligge en kontraktmæssig aftale om, at det pågældende skovareal ikke kan ændres til anden arealanvendelse?**

Nej, dette er ikke et eksklusivt krav. Kriteriet omfatter en kontraktmæssig aftale som en mulig måde at opfylde kravet i afsnit 1.3, punkt 3.1.

24. **Hvad betyder »ud over den aktivitet, der finansieres« i forbindelse med den i afsnit 1.3, punkt 3.2, nævnte garanti for stabilitet?**

»*Den aktivitet, der finansieres*« henviser til den aktivitet, der i øjeblikket udføres, og som har til formål at opfylde betingelserne for overensstemmelse med klassificeringssystemet. Udtrykket »ud over den aktivitet, der finansieres« betyder, at aktiviteten også vil søge at opnå klimafordele, der ligger uden for aktivitetens anvendelsesområde.

25. **Er en skovcertificeringsaudit tilstrækkelig til at verificere overholdelsen af de tekniske screeningskriterier?**

Skovcertificering kan anvendes til at påvise overensstemmelse med de tekniske screeningskriterier. En skovcertificering viser imidlertid ikke i sig selv overensstemmelse med de tekniske screeningskriterier.

Enhver audit, herunder gennem en skovcertificeringsproces, der vedrører alle relevante aspekter af kriterierne, er egnet. Der henvises også til svaret på spørgsmål 4 i afsnit I i denne meddelelse.

26. **Hvordan vides det på forhånd, at »gruppen af disse bedrifter forbliver den samme i alle efterfølgende audits«, jf. afsnit 1.3, punkt 5, litra b)? Hvorfor er det vigtigt, hvis gruppen ændres mellem audits?**

Denne betingelse har til formål at sikre, at oplysningerne er sammenlignelige, og kræver et varigt forhold, hvis det vælges at kontrollere overensstemmelsen på bedriftsniveau. Den delegerede retsakt foreskriver ikke yderligere, hvordan deltagerne i en sådan gruppe tilrettelægger deres samarbejde.

27. **Hvad sker der, når DNSH-kriterierne vurderes på niveauet »en gruppe af bedrifter«, og et af medlemmerne forlader gruppen i aktivitetens forventede levetid? En sådan levetid kan være flere årtier for skovbrugsaktiviteter, og der er ingen garanti for, at gruppen forbliver den samme i så lang tid.**

I tilfælde af gruppevurdering kræves det i den delegerede retsakt, at gruppen er tilstrækkelig homogen til, at der kan foretages en risikovurdering, at medlemmerne af gruppen har en varig forbindelse og deltager i aktiviteten, og at gruppen forbliver den samme i de efterfølgende audits. Den delegerede retsakt fastsætter ikke, at gruppevurderingen ikke kan fortsættes i en situation, hvor en bedrift forlader den gruppe, der fik kriterier vurderet på gruppeniveau. Hvis den resterende gruppe med rimelighed kan forventes at fortsætte sin fælles vurdering, og hvis gruppens profil og homogenitet ikke påvirkes, vil gruppen ikke have nogen yderligere bevisbyrde med hensyn til ensartethed og kan fortsætte med at udføre verifikationen som en gruppe.

28. **Hvad er den »forventede levetid« i tillæg A for skovbrugsaktiviteter i forbindelse med de tekniske screeningskriterier for DNSH til tilpasning til klimaændringer?**

Den forventede levetid for skovbrugsaktiviteter bør fastsættes til mindst adskillige årtier.

29. **Kan de klimafremskrivninger, der er udarbejdet på statsligt eller regionalt plan, anvendes til klimarisikovurderingen i forbindelse med de tekniske screeningskriterier for DNSH til tilpasning til klimaændringer?**

De fremskrivninger, der er tilgængelige på statsligt og regionalt plan, kan anvendes som grundlag for vurderinger, forudsat at de udarbejdes af den relevante kompetente myndighed (f.eks. vejrudsigtstjeneste). Hvis der foreligger mere detaljerede og specifikke vurderinger for nogle områder, bør skovplanlæggere, ejere eller forvaltere i disse områder også anvende disse vurderinger.

30. **Biodiversitetskriterierne for aktiviteten »Skovforvaltning« i afsnit 1.3 kræver i punkt 6, litra a), at der sikres »god bevaringsstatus for levesteder og arter, bevarelse af typiske naturtyper«. Hvordan skal begrebet »god bevaringsstatus« i DNSH-kriterierne fortolkes?**

Hovedformålet med dette kriterium er, at det skal finde anvendelse, uanset om aktiviteten finder sted i et beskyttet område eller ej, eller om den vedrører prioriterede arter i henhold til fugledirektivet og habitatdirektivet eller ej. De første afsnit i kriteriet omhandler specifikt beskyttede områder.

Den tekst, der går forud for litra a), og som indeholder henvisningen til »god bevaringsstatus«, gør det klart, at der er behov for »bestemmelser om opretholdelse og eventuel forbedring af biodiversiteten i overensstemmelse med nationale og lokale bestemmelser«. Dette tyder på, at udtrykket »god bevaringsstatus« som anvendt i dette kriterium kan fortolkes forskelligt i overensstemmelse med nationale eller lokale bestemmelser og ikke var tænkt som en henvisning til en favorabel bevaringsstatus som i fugledirektivet og habitatdirektivet.

31. **Hvordan kan litra a)-d) i DNSH-kriterierne for biodiversitet for aktiviteten »Skovforvaltning« i afsnit 1.3 sikres på skovbedriftsniveau?**

Hovedformålet med kriterium 6 »Beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer« er at sikre, at der, uanset om aktiviteten finder sted i et bevaringsområde eller et beskyttet skovområde, gives detaljerede oplysninger, jf. litra a)-h), i skovforvaltningsplanen.

I overensstemmelse med nationale eller lokale bestemmelser definerer en skovforvaltningsplan eller et tilsvarende instrument det område, der er omfattet, og de bestemmelser til bevarelse og eventuelt forbedring af biodiversiteten, der skal indgå i forvaltningsplanen.

32. **Hvad betyder litra d) i DNSH-kriterierne for biodiversitet for aktiviteten »Skovforvaltning« i afsnit 1.3 i praksis, når der henvises til »forbedring af jordbundens fysiske, kemiske og biologiske kvalitet«?**

Jordbunden har fysiske, kemiske og biologiske komponenter. Jordbundens fysiske komponenter omfatter bjergarter og mineraler, som med tiden er blevet til meget små partikler af sand, silt og ler. Jordens kemiske komponenter omfatter pH-værdien, de forskellige næringsstoffer (f.eks. kvælstof) og vand. Endelig omfatter jordbundens biologiske komponenter de dyr, planter, protozoer, bakterier og svampe, der lever i jorden.

I praksis kræver forbedring af jordbundens fysiske, kemiske og biologiske komponenter forskellige teknikker, herunder teknikker, der undgår jordkompaktering, forhindrer jorderosion og afstrømning og skaber de rette betingelser for, at gavnlige organismer kan formere sig i jorden, f.eks. ved at efterlade tilstrækkelige mængder groft og fint træaffald.

33. **Hvad betyder litra e) i DNSH-kriterierne for biodiversitet for aktiviteten »Skovforvaltning« i afsnit 1.3 i praksis, når der henvises til »*fremme af biodiversitetsvenlig praksis, der forbedrer skovenes naturlige processer*«?**

Skove er biologisk mangfoldige systemer og rummer en række forskellige levesteder for planter, dyr, svampe og mikroorganismer.

I praksis vil genopretning og bevaring af biodiversitet og levesteder i skove kræve forskellige praksisser, der bevarer og øger den strukturelle kompleksitet og fremmer den naturlige dynamik, der er tilpasset de lokale forhold. Nogle af disse praksisser omfatter f.eks. udtagning af arealer, etablering af stødpudezoner til beskyttelse af vandområder, sikring af en passende mængde og mangfoldighed af dødt træ og forekomst af habitattræer og andre mikrohabitater, fremme af naturlig regenerering og diversificering af træarter og bedriftens aldersstruktur. Foranstaltningerne bør fastlægges i en skovforvaltningsplan eller et tilsvarende instrument i overensstemmelse med nationale eller lokale bestemmelser.

34. **Hvad betyder litra f) i DNSH-kriterierne for biodiversitet for aktiviteten »Skovforvaltning« i afsnit 1.3 i praksis, når det henviser til »udelukkelse af omlægningen af økosystemer med høj biodiversitet til mindre biologisk mangfoldige økosystemer«?**

Skovøkosystemer adskiller sig fra hinanden med hensyn til de forskellige typer af levesteder, antallet af arter og den artsdiversitet, som de rummer.

Hovedformålet med dette kriterium er at sikre, at et økosystem med høj biodiversitet bevarer sin status og ikke omdannes til et mindre biologisk mangfoldigt økosystem som følge af skovforvaltningspraksis. Dette kan omfatte omlægning af skovtypen ved at reducere artsmangfoldigheden af træer, buske og urteagtige planter og den tilknyttede fauna samt omdannelse af ikkeskovøkosystemer med høj biodiversitet til skovøkosystemer med mindre biodiversitet.

I praksis vil bevarelsen af et økosystem med høj biodiversitet kræve forskellige praksisser, der er tilpasset de lokale forhold. Nogle af disse praksisser er defineret i en skovforvaltningsplan eller et tilsvarende instrument i overensstemmelse med nationale eller lokale bestemmelser.

35. **Hvad betyder litra g) i DNSH-kriterierne for biodiversitet for aktiviteten »Skovforvaltning« i afsnit 1.3 i praksis, når der henvises til »sikring af mangfoldigheden af tilknyttede levesteder og arter, der er knyttet til skoven«?**

Hovedformålet med dette kriterium er at sikre, at skove, uanset om aktiviteten finder sted i eller uden for et bevaringsområde eller et beskyttet område, forvaltes på en måde, der sikrer opretholdelse af forskellige levestedstyper og arter, der er knyttet til skoven.

I praksis vil sikring af mangfoldigheden af levesteder og arter kræve forskellige former for praksis, der er tilpasset de lokale forhold. Nogle af disse former for praksis omfatter sikring af en passende mængde og mangfoldighed af dødt træ, forekomst af trærelaterede mikrohabitater og skabelse eller opretholdelse af en mangfoldig aldersstruktur i skoven. De defineres i en skovforvaltningsplan eller et tilsvarende instrument i overensstemmelse med nationale eller lokale bestemmelser.

36. **Hvad betyder litra h) i DNSH-kriterierne for biodiversitet for aktiviteten »Skovforvaltning« i afsnit 1.3 i praksis, når det henviser til »sikring af mangfoldighed i bevoksningsstrukturer og vedligeholdelse eller forbedring af udvoksede bevoksninger og dødt træ«?**

»Sikring af mangfoldighed i bevoksningsstrukturer« og »vedligeholdelse eller forbedring af udvoksede bevoksninger« betyder, at der skal skabes mere heterogene, uregelmæssige, blandede skove med hensyn til højde, diameter, alder og arter, med en blanding af tættere og mere spredte dele i overensstemmelse med den naturlige blanding af arter og struktur og afhængigt af skovtypen.

»Vedligeholdelse eller forbedring af dødt træ« betyder, at der efterlades passende mængder dødt træ i skoven i alle nedbrydningsstadier under hensyntagen til de lokale forhold, herunder stående døde og døende træer med faktiske eller potentielle rede- og rastehulrum. Dette er en vigtig foranstaltning til genopretning og bevarelse af biodiversiteten.

Fremstilling

37. **Omfatter fremstillingsaktiviteterne i afsnit 3.1-3.6 fremstilling af komponenter til dens teknologier?**

Generelt kan komponenter tælles, hvis de er specificeret i beskrivelsen af aktiviteten eller de tekniske screeningskriterier. Et eksempel herpå er aktiviteten i afsnit 3.4. Fremstilling af batterier, hvor komponenterne er angivet under beskrivelsen af aktiviteten.

Behandlingen af nøglekomponenter til fremstillingsaktiviteter, f.eks. i lavemissionstransportsektoren, der er omfattet af den delegerede retsakt om klima, vil blive behandlet i fremtidige revisioner af den delegerede retsakt.

38. **Hvilke oplysninger eller dokumenter bekræfter de krævede emissionsgrænseværdier og påviser deres overensstemmelse med DNSH-kriteriet for forebyggelse og bekæmpelse af forurening (PPC) for fremstillingsaktiviteter i afsnit 3.7, 3.8, 3.9, 3.10, 3.11, 3.12, 3.13, 3.14, 3.15, 3.16 og 3.17, hvis der ikke i henhold til EU-lovgivningen er pligt til at have en driftstilladelse?**

DNSH-kriteriet for forebyggelse og bekæmpelse af forurening (PPC) for aktiviteterne i afsnit 3.7, 3.8, 3.9, 3.10, 3.11, 3.12, 3.13, 3.14, 3.15, 3.16 og 3.17. kræver, at følgende gælder for alle aktiviteter uanset deres kapacitet: »Emissionerne ligger inden for eller under de emissionsniveauer, der er forbundet med intervallerne for den bedste tilgængelige teknik (BAT-AEL) som fastsat i de seneste relevante BAT-konklusioner, herunder BAT (bedste tilgængelige teknik)-konklusioner for (...).« For så vidt angår aktiviteter under de tærskelværdier, der er anført i bilag I til direktivet om industrielle emissioner, er der ingen forpligtelse i henhold til EU-lovgivningen til at have driftstilladelse.

Selv om et anlæg ikke opfylder kapacitetstærsklerne i henhold til direktivet om industrielle emissioner, kan det imidlertid være omfattet af den respektive nationale miljølovgivning og dermed være underlagt en driftstilladelse i henhold til denne lovgivning. Under alle omstændigheder kan anlæg påvise overensstemmelse ved at fremlægge de uafhængigt verificerede emissionsniveauer for de forurenende stoffer, der er specificeret i de relevante gennemførelsesafgørelser om BAT. Overvågningen af emissionsniveauerne bør være i overensstemmelse med disse gennemførelsesafgørelser.

A. Fremstilling af lavemissionsteknologier til transport i afsnit 3.3

39. **Hvordan bør overensstemmelsen med klassificeringssystemet for personbiler vurderes for biler, der ikke er omfattet af EU's prøvningscyklus for CO_2-emissioner (WLTP)?**

For at blive klassificeret som værende i overensstemmelse med klassificeringssystemet bør en økonomisk aktivitet opfylde de respektive tekniske screeningskriterier for et væsentligt bidrag og DNSH og overholde minimumsgarantierne.

De tekniske screeningskriterier for aktiviteten »Fremstilling af lavemissionsteknologier til transport« i afsnit 3.3 med henblik på miljømålet om modvirkning af klimaændringer er som følger:

»Ved den økonomiske aktivitet fremstilles, repareres, vedligeholdes, modificeres, ombygges eller opgraderes: […]

f) *køretøjer i klasse M1 og N1 klassificeret som lette køretøjer med:*

i) *indtil den 31. december 2025: specifikke CO_2-emissioner som defineret i artikel 3, stk. 1, litra h), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/631, lavere end 50 g CO_2 pr. km (lette lav- og nulemissionskøretøjer)*

ii) *fra den 1. januar 2026: specifikke CO_2-emissioner som defineret i artikel 3, stk. 1, litra h), i forordning (EU) 2019/631 er nul*

g) *køretøjer i klasse L med CO_2-emissioner fra udstødning svarende til 0 g CO_2 pr. km beregnet i overensstemmelse med emissionsprøvningen i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 168/2013«.*

Den delegerede retsakt om klima henviser kun til EU's forordninger om fastsættelse af præstationsnormer for nye personbilers og nye lette erhvervskøretøjers CO_2-emissioner. CO_2-forordningen henviser til EU's forordning om emissionstypegodkendelse ([52]), som definerer prøvningsproceduren (WLTP) til måling af CO2-emissioner fra personbiler og lette skøretøjer. Oplysninger vedrørende EU-klassificeringssystemet omfatter EU-virksomheders globale aktiviteter, og de er ikke begrænset til omsætning, CapEx og OpEx i EU. Biler/varevogne, der produceres/sælges uden for EU, prøves ikke nødvendigvis under WLTP (ikke EU-typegodkendte personbiler). Den delegerede klimaretsakt indeholder ingen vejledning i, hvordan sådanne køretøjer skal håndteres.

Eftersom klassificeringssystemet kun fastsætter værdier baseret på WLTP-prøvningsproceduren, indeholder den ikke specifikke regler for køretøjer, der er typegodkendt i henhold til andre systemer. Selv om en stor del af de køretøjer, der sælges på verdensplan, er registreret i lande, der anvender typegodkendelsessystemer baseret på WLTP, f.eks. FN/ECE-regulativ nr. 154 ([53]), og derfor kan dokumentere overholdelse af dette krav, kan en betydelig del af de køretøjer, der sælges på verdensplan, ikke dokumentere en sådan overensstemmelse. Andre relevante certificeringsprocedurer end WLTP omfatter USA's CAFE, Japans JC08 eller NEDC (New European Driving Cycle, som ikke længere anvendes i EU, men stadig gælder i nogle jurisdiktioner). Med henblik på at dokumentere overholdelse af dette kriterium kan fremstilling af køretøjer, der er certificeret i henhold til andre systemer end EU-typegodkendelse, og markedsføres i et tredjeland, anses for at være i overensstemmelse med klassificeringssystemet, hvis køretøjet opfylder klassificeringskriterierne efter anvendelse af en behørigt dokumenteret og videnskabeligt gyldig omregningsfaktor.

B. Fremstilling af udstyr til energieffektivitet i bygninger (afsnit 3.5)

40. **Kan ikkebærende ydervægge anvendes til at opfylde betingelserne for overensstemmelse med klassificeringssystemet i henhold til afsnit 3.5?**

Ja, i den delegerede retsakt kan »ikkebærende ydervæg« forstås som en »ikke-belastningsbærende væg« i overensstemmelse med dens anvendelse i (EN) ISO 12631, som omfatter både uigennemsigtige og ikke-uigennemsigtige elementer. Vi anerkender, at den foreslåede U-værdi for vægge kan være meget vanskelig at opfylde for ikkebærende ydervægge, der er helt (eller næsten helt) dækket af glas.

([52]) Kommissionens forordning (EU) 2017/1151 af 1. juni 2017 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2007 om typegodkendelse af motorkøretøjer med hensyn til emissioner fra lette personbiler og lette erhvervskøretøjer (Euro 5 og Euro 6) og om adgang til reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/46/EF, Kommissionens forordning (EF) nr. 692/2008 og Kommissionens forordning (EU) nr. 1230/2012 og om ophævelse af Kommissionens forordning (EF) nr. 692/2008 (EUT L 175 af 7.7.2017, s. 1).

([53]) Se: https://unece.org/transport/documents/2021/02/standards/un-regulation-no-154-worldwide-harmonized-light-vehicles-test

Sidstnævnte (vægge helt eller næsten helt dækket af glas) kan betragtes som vinduesprodukter under den respektive U-værdi. For ikkebærende ydervægge, der er helt (eller næsten helt) dækket af glas, og for gennemsigtige ikkebærende ydervægge, dvs. vægge, hvor mindst 80 % af overfladen er dækket af glas og gennemsigtig, er det i princippet nødvendigt at anvende den foreslåede U-værdi for vinduer.

41. **Hvad betyder »de to bedste energieffektivitetsklasser« for husholdningsapparater, der er nævnt i de tekniske screeningskriterier i punkt 3.5, og, hvor det er relevant, de tekniske screeningskriterier i punkt 7.3, i praksis? Hvilke husholdningsapparater falder ind under disse klasser? Kan EPREL-databasen anvendes til at indhente oplysningerne?**

Kravet er rettet mod de to bedste energieffektivitetsklasser, der er omfattet, og hvor der i det mindste findes nogle produkter på markedet. For at forstå, hvilke klasser der er de bedste, og hvor der i det mindste findes nogle produkter på markedet, gives der en oversigt over de tilgængelige produkter på markedet (baseret på officielle data) i en referencedatabase benævnt EPREL (Den europæiske produktdatabase for energimærkning) ([54]).

C. Fremstilling af andre kulstoffattige teknologier i afsnit 3.6

42. **Hvordan bør »væsentlig« defineres i kriterierne for væsentligt bidrag fra aktiviteten »Fremstilling af andre lavemissionsteknologier« i afsnit 3.6, hvori der henvises til »betydelige besparelser i vugge-til-grav-drivhusgasemissioner«? Hvilke data bør anvendes som dokumentation for sammenligningen?**

Da aktiviteten i afsnit 3.6. i bilag I henviser til andre lavemissionsteknologier, der ikke er omfattet af afsnit 3.1-3.5, kan de tekniske screeningskriterier henvise til flere aktiviteter inden for en række sektorer. Deres præcise anvendelse giver en vis fleksibilitet og afhænger af den pågældende aktivitet. Kriteriet om »*betydelige besparelser i vugge-til-grav-drivhusgasemissioner sammenlignet med den/det bedste alternative teknologi/produkt/løsning, der findes på markedet*« indebærer derfor ikke noget fælles præstationsniveau. Operatører af aktiviteten bør begrunde, hvorvidt og hvordan deres teknologi gør det muligt at opnå betydelige reduktioner af drivhusgasemissionerne i andre sektorer sammenlignet med andre konkurrerende teknologier. I den forbindelse bør de sikre, at deres vurdering er i overensstemmelse med alle troværdige, tilgængelige eksterne informationskilder om teknologiens potentiale til at bidrage til at opnå dekarbonisering af målaktiviteten i overensstemmelse med målene i EU's klimalov eller Parisaftalen. Virksomhederne bør også påvise dette element med henblik på den tredjepartsverifikation, der kræves i de tekniske screeningskriterier, og navnlig bør virksomheder, der er omfattet af klassificeringsforordningens artikel 8, offentliggøre alle relevante oplysninger som en del af deres ikkefinansielle redegørelse.

43. **Skal det produkt eller den tjenesteydelse, der i henhold til afsnit 3.6 skal anses for at være i overensstemmelse med klassificeringssystemet, udgøre en økonomisk levedygtig løsning?**

Den regel, der henvises til i de tekniske screeningskriterier, er et krav om at påvise, at de relevante produkter/tjenester præsterer bedre end den bedste tilgængelige løsning på markedet, uanset om de relevante produkter/tjenester er økonomisk levedygtige eller skalerbare/tilgængelige i industriel målestok.

44. **Kan fremstilling af udstyr til trafikstyring og vejafgifter f.eks. anses for at være omfattet af klassificeringssystemet under aktiviteten »*Fremstilling af andre lavemissionsteknologier*« i afsnit 3.6?**

Aktiviteten kan være omfattet af klassificeringssystemet i henhold til afsnit 3.6 i bilag I. Med henblik på tilpasning af klassificeringssystemet skal det for aktiviteten bevises, at den giver drivhusgasemissionsbesparelser sammenlignet med den/det bedste alternative teknologi/produkt/løsning, der findes på markedet (i dette tilfælde sammenlignet med andet udstyr til trafikstyring og vejafgifter). Hvis der er flere mulige anvendelser, vil der skulle opnås besparelser for alle potentielle anvendelser.

En vejledende rettesnor for de typer aktiviteter, der kan være omfattet af den delegerede retsakt baseret på de forskellige brancheklassificeringssystemer, kan evt. tilgås i den »alternative NACE-klassifikationskortlægning«, der er offentliggjort af platformen for bæredygtig finansiering ([55]). Det skal bemærkes, at dette dokument ikke er bindende, men vejledende.

([54]) Se: https://eprel.ec.europa.eu/screen/home
([55]) Se: https://ec.europa.eu/info/files/sustainable-finance-taxonomy-nace-alternate-classification-mapping_en

45. **Hvordan anvendes begrebet »særligt vigtig samfundsmæssig anvendelse« for DNSH i forbindelse med forebyggelse og bekæmpelse af forurening i forbindelse med aktiviteten »Fremstilling af andre lavemissionsteknologier« i afsnit 3.6?**

Der henvises til svarene i afsnit III nedenfor om DNSH vedrørende tillæg C.

D. Fremstilling af aluminium i afsnit 3.8

46. **Er de tekniske screeningskriterier for aktiviteten »Fremstilling af aluminium« vedrørende indirekte drivhusgasemissioner opfyldt, hvis det kun gælder, at 100 % af den vedvarende energi anvendes til fremstilling af aluminium, eller skal elbrugeren dokumentere kulstofintensiteten af indirekte drivhusgasemissioner (f.eks. ved at købe oprindelsesgarantier)?**

Indtil slutningen af 2025 skal operatørerne kun opfylde to af de tre betingelser, der er fastsat i de tekniske screeningskriteriers litra a), for et væsentligt bidrag til modvirkning af klimaændringer i afsnit 3.8. for at blive anset for at bidrage væsentligt til dette mål.

Efter 2025 bør alle tre betingelser i afsnit 3.8. i bilag I være opfyldt, for at aktiviteten kan anses for at bidrage væsentligt til modvirkning af klimaændringer. Kravet vedrørende indirekte drivhusgasemissioner er, at den gennemsnitlige kulstofintensitet for de indirekte drivhusgasemissioner ikke overstiger 100 g CO_2e/kWh. Analogt med tærsklen på 100 g CO_2e/kWh for et væsentligt bidrag i visse energisektorer betyder dette krav derfor ikke, at kun vedvarende energi kan anvendes til at opfylde dette kriterium.

E. Fremstilling af jern og stål i afsnit 3.9

47. **Hvordan skal bestemmelserne i de tekniske screeningskriterier for aktiviteten »Fremstilling af jern og stål« i afsnit 3.9, der henviser til fordelingen af emissioner til produktion og anvendelse af spildgasser, fortolkes?**

I henhold til kriterierne for fremstilling af jern og stål som omhandlet i litra a) i de tekniske screeningskriterier for et væsentligt bidrag til modvirkning af klimaændringer i afsnit 3.9 bør drivhusgasemissioner blive »reduceret med den mængde emissioner, der er afsat til produktion af spildgasser i overensstemmelse med punkt 10.1.5, litra a), i bilag VII til forordning (EU) 2019/331«. Det betyder, at de emissioner, der er afsat til produktionen af spildgasser, ikke tages i betragtning i forbindelse med de kriterier for stål, der er fastsat i den delegerede retsakt om klima. Navnlig betyder kravet, at stålproducenter kan beregne de emissioner, der er afsat til produktionen af spildgasser, i henhold til reglerne for gratistildeling (som udtrykkeligt tager højde for disse spildgasser). Med henblik på overholdelse af de tekniske screeningskriterier ses der dog bort fra dem. Ved beregningen af aktivitetens emissioner tages der derfor ikke hensyn til disse emissioner, der afsættes til produktionen af spildgasser.

48. **Hvordan anvendes de tærskler for drivhusgasemissioner, der er specificeret i de tekniske screeningskriterier for aktiviteten »Fremstilling af jern og stål« i afsnit 3.9? Omfatter fremstilling af varmt metal (1,331 tCO_2e/t produkt) f.eks. produktion af koks (0,144 tCO_2e/t produkt), eller skal drivhusgasemissionstærsklen udelukkende anvendes på trinnet for fremstilling af varmt metal?**

Definitionerne af de processer og emissioner, der er omfattet af de forskellige screeningskriterier (dvs. systemgrænser), findes i bilag I til Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/331. Produktion af koks er ikke omfattet af systemgrænserne for varmt metal.

49. **Hvad er definitionen af »varmt metal« som omfattet af kriterierne for væsentligt bidrag til aktiviteten »Fremstilling af jern og stål« i afsnit 3.9?**

Bilag I til Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/331 definerer produktet varmt metal og det relaterede produktbenchmark og systemgrænser.

F. Fremstilling af brint i afsnit 3.10

50. **Hvordan anvendes emissionstærsklen for brint i forskellige processer til fremstilling af brint i henhold til afsnit 3.10?**

I den delegerede retsakt om klima anerkendes brint som energibærer, lagringsløsning, brændstof eller råvare. I overensstemmelse med kravet om teknologineutralitet, der er omhandlet i klassificeringsforordningens artikel 19, stk. 1, litra a), er fremstilling af brint ikke begrænset til specifikke produktionsveje eller teknologier. Enhver produktion af brint,

der viser, at vugge-til-grav-drivhusgasemissionsbesparelserne er på 73,4 % i forhold til sammenligningsværdien for fossile brændstoffer på 94 gCO_2e/MJ i analogi med artikel 25, stk. 2, og bilag V i RED II, kan anses for at bidrage væsentligt til modvirkning af klimaændringer.

I overensstemmelse med den tilgang, der er valgt til at definere DNSH for modvirkning af klimaændringer, bygger den delegerede retsakt på ambitionsniveauet i den eksisterende EU-lovgivning. Bilag II fastsætter, at produktionen af brint anses for ikke at gøre væsentlig skade, hvis den som minimum opnår det niveau for besparelser af drivhusgasemissioner, der er fastsat i RED II.

51. **Indebærer henvisningen til RED II i de tekniske screeningskriterier for aktiviteten »Fremstilling af brint« i afsnit 3.10, at kravet om additionalitet i RED II finder anvendelse?**

Den delegerede klimaretsakt indeholder ikke krav om additionalitet. Dette spørgsmål er imidlertid relevant i forbindelse med gennemførelsen af RED II og kan påvirke de typer brint, der kan betragtes som vedvarende (dvs. at eltypen kan betragtes som vedvarende til produktion af brint), og kan også være relevant for fastsættelsen af drivhusgasemissionsintensiteten for vedvarende brint.

52. **Hvordan vurderes og beregnes livscyklusemissionerne for aktiviteten »Fremstilling af brint« i afsnit 3.10? Tages der f.eks. hensyn til fremstillingen af udstyret ved vurderingen af livscyklusemissioner?**

Den delegerede klimaretsakt fastsætter kravet om relative drivhusgasemissionsbesparelser i forhold til det fossile brændstof, der sammenlignes med, analogt med artikel 25, stk. 2, og bilag V i RED II.

I lighed med den tilgang, der anvendes for el- og varmeproduktionsaktiviteter, giver den delegerede retsakt om klima mulighed for at anvende alternative metoder til beregning af vugge-til-grav-drivhusgasemissioner. I overensstemmelse med ISO-standarderne er den alternative beregningsmetode i tilfælde af brintproduktion den, der er omhandlet i artikel 28, stk. 5, i RED II.

Kommissionen er ved at udarbejde en delegeret retsakt, der fastsætter en metode til at bestemme drivhusgasemissionsbesparelserne fra vedvarende brændstoffer, der ikke er af biologisk oprindelse, og genanvendte kulstofbrændsler, som omfatter vedvarende brint (undtagen brint fra biogene kilder) og visse typer kulstoffattig brint.

Energi

A. Elproduktion fra vandkraft i afsnit 4.5

53. **For så vidt angår aktiviteten »Elproduktion fra vandkraft« i afsnit 4.5, hvad betyder da effekttæthedstærsklen for elproduktionsanlæg på over 5 W/m^2 i praksis?**

Effekttætheden i vandkraftværkerne beskriver forholdet mellem elproduktionens installerede kapacitet og det beslaglagte areal. Ifølge International Hydropower Association's drivhusgasemissionsdata ([56]) udleder vandkraftværker på over 5 W/m^2 ikke mere end 100 gCO_2e/kWh. Denne konstatering er blevet brugt til at fritage kraftværker med en højere effekttæthed fra at skulle foretage livscyklusvurderingen (sammen med flodkraftværker).

54. **Hvad betyder »hvor det er relevant« i kriterierne for DNSH for bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og havressourcer under aktiviteten »Elproduktion fra vandkraft« i afsnit 4.5. i praksis, og hvem vurderer, hvilke foranstaltninger der er relevante?**

DNSH-kriterierne for vandkraft omfatter alle mulige (generiske) afbødende foranstaltninger, som skal tages i betragtning i alle tilfælde. Gennemførelsen af disse kriterier for vandkraft er imidlertid specifik. Målet er at finde en balance mellem på den ene side at beskytte økosystemer og vandområder og på den anden side at undgå at pålægge vandkraftoperatørerne en uforholdsmæssig stor administrativ byrde. I det enkelte tilfælde bør der derfor foretages en specifik analyse på grundlag af listen over alle foranstaltninger for at identificere de foranstaltninger, der er relevante. Kun foranstaltninger, der er relevante for projektets økologiske forhold, bør gennemføres.

([56]) International Hydropower Association, Hydropower Status Report 2018. Se s. 29 i »Sector trends and insights« på: https://hydropower-assets.s3.eu-west-2.amazonaws.com/publications-docs/iha_2018_hydropower_status_report_4.pdf

Relevansen af de specifikke DNSH-kriterier og afbødningsforanstaltninger, der er anført deri, vil afhænge af en vurdering fra sag til sag med hensyn til gennemførlighed og relevans under hensyntagen til den bredere hydromorfologiske kontekst, herunder tilstanden af den økologiske gennemstrømning og kravet om at opnå og opretholde en god økologisk tilstand eller, hvor det er relevant, et godt økologisk potentiale for de relevante vandområder. Referencebetingelserne for god tilstand eller godt potentiale for vandområder varierer alt efter den relevante økoregion (det geografiske område, der er identificeret i bilag XI til vandrammedirektivet). Disse betingelser er relevante for fastlæggelsen af de nødvendige og relevante afbødningsforanstaltninger med henblik på at nå disse mål.

55. **Hvad menes der med »*kompensationsforanstaltninger*« i punkt 3.5 i DNSH-kriterierne for bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og havressourcer under aktiviteten »*Elproduktion fra vandkraft*« i afsnit 4.5? Hvilke eksempler kan der gives på disse foranstaltninger?**

Kompensationsforanstaltninger er foranstaltninger til at genoprette kontinuiteten inden for det samme vandområdedistrikt i et sådant omfang, at de kompenserer for den afbrydelse af kontinuiteten og de dermed forbundne virkninger på vandøkosystemerne som følge af vandkraftudviklingen, som hævdes at være i overensstemmelse med de tekniske screeningskriterier, f.eks. ved at fjerne dæmninger eller andre barrierer andre steder i vandområdedistriktet. Miljøfordelene ved kompensationsforanstaltningerne står i et rimeligt forhold til omfanget af virkningerne. Relevansen og typen af sådanne kompensationsforanstaltninger er ikke nærmere præciseret, da de kræver en vurdering fra sag til sag med hensyn til gennemførlighed og relevans.

56. **Er der et absolut krav om, at vandkraftproduktion skal gøre det muligt at nå målene om god tilstand eller godt potentiale for vandområder, både for ny og eksisterende vandkraftproduktion, for at opfylde DNSH-kriterierne for bæredygtig udnyttelse og beskyttelse af vand- og havressourcer?**

Der er et absolut krav om at indføre alle teknisk og økologisk relevante foranstaltninger med henblik på at opnå en god økologisk tilstand eller et godt økologisk potentiale for vandområder i overensstemmelse med definitionen i vandrammedirektivet. For både ny og eksisterende vandkraftproduktion fastsættes følgende i DNSH-kriteriet for bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og havressourcer: »*I overensstemmelse med direktiv 2000/60/EF, særlig artikel 4 og 11 i nævnte direktiv, er alle teknisk gennemførlige og økologisk relevante afbødende foranstaltninger blevet gennemført for at mindske de skadelige virkninger på vand samt på beskyttede levesteder og arter, der er direkte afhængige af vand*«, og »[e]*ffektiviteten af disse foranstaltninger overvåges i forbindelse med den godkendelse eller tilladelse, hvori der fastsættes betingelserne for at opnå god tilstand eller godt potentiale for det berørte vandområde.*«

Desuden anføres det i forbindelse med ny vandkraftproduktion, at »[a]*nlægget hindrer ikke permanent opnåelsen af god tilstand/godt potentiale i nogen af vandområderne i det samme vandområdedistrikt.*« *(afsnit 4.5, punkt 3.4).*

57. **I henhold til den delegerede retsakt skal vandkraft drives i overensstemmelse med en godkendelse eller tilladelse, der har til formål at opnå god tilstand eller godt potentiale for det berørte vandområde. Betyder det, at:**

— der er et absolut krav om, at al vandkraftproduktion kræver en tilladelse/licens/godkendelse, og

— alle licenser/tilladelser/godkendelser bør henvise til miljømålene for de berørte vandområder? Betyder dette også, at DNSH-kriterierne kræver, at der skabes betingelser med henblik på at opnå god tilstand eller godt potentiale for det berørte vandområde?

Al vandkraftproduktion kræver en tilladelse/licens/godkendelse med henblik på at opnå god økologisk tilstand eller godt økologisk potentiale i det berørte vandområde i overensstemmelse med definitionerne i vandrammedirektivet. Som det fremgår af punkt 2.3. i afsnit 4.5. vedrørende DNSH for udnyttelse og beskyttelse af vand- og havressourcer: »Effektiviteten af disse foranstaltninger overvåges i forbindelse med den godkendelse eller tilladelse, hvori der fastsættes betingelserne for at opnå god tilstand eller godt potentiale for det berørte vandområde«.

58. **Kan vandkraftproduktion, der indebærer anvendelse af vandrammedirektivets artikel 4, stk. 5 (mindre strenge mål), anses for at opfylde DNSH-kriterierne?**

I princippet ville et vandområde, der er berørt af et vandkraftværk, være blevet omdannet til et »stærkt modificeret vandområde« i overensstemmelse med vandrammedirektivets artikel 4, stk. 3. Dette indebærer, at der bør stræbes efter at opnå et godt økologisk potentiale frem for god tilstand. Ifølge vandrammedirektivet kan undtagelser i henhold til vandrammedirektivets artikel 4, stk. 5, finde anvendelse, hvis et vandområde påvirkes af vandkraft, og det ville være

uforholdsmæssigt dyrt eller teknisk umuligt at opnå et godt potentiale. Hvis et sådant anlæg alligevel beslutter at anvende alle teknisk mulige og økologisk relevante afbødende foranstaltninger for at nå et godt økologisk potentiale og er omfattet af en tilladelse til at overvåge og kontrollere disse økologisk relevante foranstaltninger, kan det stadig opfylde DNSH-kriterierne.

Dette indebærer imidlertid, at vandområdet sigter mod god tilstand eller godt potentiale, og at undtagelsen i henhold til vandrammedirektivets artikel 4, stk. 5, derfor bør tages op til revision ved den næste revision af den relevante vandområdeplan. Et vandområde, som tværtimod ville forblive under det (oprindelige) »reducerede« mål i henhold til vandrammedirektivets artikel 4, stk. 5, uden at iværksætte de nødvendige foranstaltninger (økologisk og teknisk relevante) hen imod et godt potentiale, opfylder ikke DNSH-kriterierne.

B. Elproduktion fra vedvarende ikke-fossile gasformige og flydende brændstoffer i afsnit 4.7

59. **Hvordan bør intervallerne for de bedste tilgængelige teknikker (BAT-AEL), som der henvises til i de tekniske screeningskriterier for aktiviteten »Elproduktion fra vedvarende ikke-fossile gasformige og flydende brændstoffer« i afsnit 4.7, anvendes i jurisdiktioner uden for EU?**

BAT-AEL-intervallerne kan anvendes internationalt, da intervallerne ikke er baseret på EU-lovgivning. BAT-AEL'er beskriver en række emissionsniveauer opnået under normale driftsforhold ved hjælp af den bedste tilgængelige teknik (BAT) eller en kombination af de bedste tilgængelige teknikker som beskrevet i BAT-konklusionerne. De udtrykkes som et gennemsnit over en given periode under nærmere angivne referencebetingelser.

C. Transmission og distribution af elektricitet i afsnit 4.9

60. **Emissionerne fra et anlæg kan variere afhængigt af det anvendte brændsel. Indebærer kriterierne for aktiviteten »transmission og distribution af elektricitet« i afsnit 4.9 et krav om at bevise, at emissionerne ligger under 100 g CO_2/kWh, uafhængigt af det anvendte brændstof?**

Emissionsintensiteten af nyaktiverede produktionskapaciteter samt den gennemsnitlige emissionsfaktor for systemnettet er baseret på historiske emissioner og elproduktion. 100 g CO_2/kWh finder anvendelse på disse historiske data for en løbende femårsperiode.

D. Lagring af elektricitet i afsnit 4.10

61. **Er brint omfattet af aktiviteten »Lagring af elektricitet« i afsnit 4.10?**

Lagring af brint er medtaget i afsnit 4.12 i bilag I som en særskilt aktivitet med egne kriterier for et væsentligt bidrag til modvirkning af klimaændringer og for DNSH.

Lagring af brint anses for at yde et væsentligt bidrag til modvirkning af klimaændringer, hvis den består i opførelse af ny eller konvertering af eksisterende lagring dedikeret til brint, eller hvis den består i drift af lagring, når den lagrede brint produceres i overensstemmelse med de respektive kriterier for fremstilling af brint.

E. Fremstilling af biogas og biobrændstoffer til transport og af flydende biobrændsler i afsnit 4.13

62. **Hvordan defineres kulstoffattige gasser i forbindelse med aktiviteten »Fremstilling af biogas og biobrændstoffer til transport og af flydende biobrændsler« i afsnit 4.13? Er biogas omfattet af nogen af kriterierne?**

Den delegerede retsakt om klima indeholder ikke en definition af vedvarende og kulstoffattige gasser. Alle relevante gasser, herunder biogas (som angivet i titlen og beskrivelsen af aktiviteten), der opfylder de relevante tekniske screeningskriterier, bør betragtes som vedvarende og kulstoffattige gasser.

F. Transmissions- og distributionsnet for vedvarende og kulstoffattige gasser i afsnit 4.14

63. **Beskrivelsen af aktiviteten »*Transmissions- og distributionsnet for vedvarende og kulstoffattige gasser*« i afsnit 4.14 omfatter vedvarende og kulstoffattige gasser, mens kriterierne for et væsentligt bidrag til modvirkning af klimaændringer ikke henviser til vedvarende gasser. Hvordan skal dette forstås?**

Den delegerede retsakt om klima indeholder ikke en definition af vedvarende og kulstoffattige gasser. Alle gasser, der opfylder de relevante tekniske screeningskriterier, bør betragtes som vedvarende og kulstoffattige gasser.

64. **Vil opførelsen af brintrørledninger, der henvises til i aktiviteten »*Transmissions- og distributionsnet for vedvarende og kulstoffattige gasser*« i afsnit 4.14, kun være støtteberettiget, hvis den pågældende brint er fremstillet i henhold til brinttærsklen under aktiviteten i afsnit 3.10 »Fremstilling af brint«?**

Nej, der er ingen direkte forbindelse mellem de to aktiviteter. Det kan være, at der i fremtiden vil være en »garanti for brint«, efterhånden som brintmarkedet udvikler sig, med bedre sporbarhed. I henhold til TEN-E-forordningen, som fastlægger prioriteter for den transeuropæiske energiinfrastruktur, skal brintinfrastrukturprojekter af typen »projekter af fælles interesse« påvise, at de bidrager væsentligt til bæredygtighed, herunder ved at reducere drivhusgasemissionerne, ved at fremme udbredelsen af vedvarende eller kulstoffattig brint, med vægt på brint fra vedvarende kilder.

Vandforsyning, kloakvæsen, affaldshåndtering og rensning af jord og grundvand i afsnit 5

A. Generelt

65. **Kan anvendelsen af tørt slam fra et ikke-industrielt byspildevandsrensningsanlæg (uden forudgående nedbrydning og uden blanding) betragtes som biomasse? Hvis det betragtes som biomasse, vil et forbrændingsanlæg med energiudnyttelse i form af elektricitet og varme, der udelukkende er beregnet til afbrænding af dette slam, da være omfattet af klassificeringssystemet?**

I henhold til definitionen af biomasse i artikel 2, nr. 24), i RED II defineres biomasse som »den bionedbrydelige del af produkter, affald og restprodukter af biologisk oprindelse fra landbrug, herunder vegetabilske og animalske stoffer, fra skovbrug og tilknyttede erhvervsgrene, herunder fiskeri og akvakultur, samt den bionedbrydelige del af affald og herunder industriaffald og kommunalt affald af biologisk oprindelse.« Ifølge denne definition kan tørt slam fra et ikke-industrielt byspildevandsrensningsanlæg betragtes som biomasse.

Med henblik på at klassificere aktiviteter som »miljømæssigt bæredygtige« fastsætter klassificeringsforordningen imidlertid specifikt i artikel 17, stk. 1, litra d), at enhver aktivitet, der »fører til en betydelig stigning i produktionen, forbrændingen eller bortskaffelsen af affald, med undtagelse af forbrændingen af ikkegenanvendeligt farligt affald«, anses for at forårsage betydelig skade på miljøet.

På dette grundlag finder artikel 17, stk. 1, litra d), i EU's klassificeringsforordning anvendelse på foranstaltninger vedrørende både forbrænding og medforbrænding af affald, navnlig i affaldsenergianlæg og cementanlæg, og foranstaltninger vedrørende opførelse af nye sådanne anlæg, forøgelse af eksisterende kapacitet eller forlængelse af deres levetid. Disse aktiviteter — med undtagelse af forbrænding af ikke-genanvendeligt farligt affald — kan således ikke opfylde de tekniske screeningskriterier. Dette vil omfatte et forbrændingsanlæg med energiudnyttelse i form af elektricitet og varme, der udelukkende er beregnet til afbrænding af tørt slam fra et ikke-industrielt byspildevandsrensningsanlæg.

B. Anlæg, udvidelse og drift af vandopsamlings-, behandlings- og forsyningssystemer i afsnit 5.1.

66. **Er fremstilling af udstyr til puljer til erhvervs- og beboelsesformål (f.eks. afskimmere, indløb, filtre, pH-regulatorer, klorregulatorer og ventiler) omfattet af klassificeringssystemet under aktiviteterne »Opførelse, udvidelse og drift af vandopsamlings-, rensnings- og forsyningssystemer« i afsnit 5.1 eller »Opførelse, udvidelse og drift af opsamling og rensning af spildevand« i afsnit 5.3?**

Afsnit 5.1 og 5.3 i den delegerede retsakt om klima er rettet mod levering af drikkevand og rensning af spildevand. For at kunne anses for at yde et væsentligt bidrag til modvirkning af klimaændringer i henhold til klassificeringsforordningen er designerne/operatørerne af et drikkevands-/spildevandssystem derfor ansvarlige for at sikre, at systemet opfylder de tekniske screeningskriterier, der er fastsat i afsnit 5.1 og 5.3 i bilag I.

Fremstilling af produkter til puljer til erhvervs- og beboelsesformål vil ikke være omfattet af afsnit 5.1 og 5.3 i bilag I, da deres hovedformål ikke bidrager til at levere drikkevand eller sikre spildevandsrensning.

C. Opførelse, udvidelse og drift af opsamling og rensning af spildevand i afsnit 5.3

67. **Kan anaerob nedbrydning af spildevandsslam også medtages i det nettoenergiforbrug, der henvises til i de tekniske screeningskriterier for aktiviteten »Opførelse, udvidelse og drift af opsamling og rensning af spildevand« i afsnit 5.3, hvis den finder sted i rensningsanlægget?**

Som specificeret i kriterierne for væsentlige bidrag i afsnit 5.3, punkt 1. *»Der kan i forbindelse med nettoenergiforbruget ved driften af spildevandsrensningsanlægget tages hensyn til [...] hvor det er relevant, energiproduktion inden for systemet (f.eks. hydraulisk energi, solenergi, termisk energi og vindenergi).«* Listen er en ikke-udtømmende liste.

Den energi, der produceres ved anaerob nedbrydning af spildevandsslam, er omfattet af energiproduktionen i systemet, selv om den ikke udtrykkeligt er nævnt.

D. Materialenyttiggørelse fra ikkefarligt affald i afsnit 5.9

68. **Omfatter aktiviteten »Materialenyttiggørelse fra ikkefarligt affald« i afsnit 5.9 også sorteringsanlæg, hvor den endelige genanvendelse eller nyttiggørelse finder sted på et andet anlæg eller i et andet land?**

Aktiviteten omfatter ikke rene sorteringsfaciliteter. Den omfatter i stedet de anlæg, der genanvender særskilt indsamlet affald, mens en del af processen ofte er et indledende »sorteringstrin«, f.eks. til at adskille plast og metaller i tilfælde af sammenblandet særskilt indsamlet affald eller til at adskille forskellige typer plast såsom PET, HDPE og PP.

Den delegerede klimaretsakt prioriterer det materielle nyttiggørelsesaspekt, da dette har det største potentiale til at reducere drivhusgasemissionerne, dvs. ved at erstatte nye materialer i produktionen.

E. Transport af CO_2 i afsnit 5.11

69. **For så vidt angår aktiviteten »Transport af CO_2« i afsnit 5.11 kan installation af aktiver, der øger fleksibiliteten og forbedrer forvaltningen af et eksisterende net, da betragtes selvstændigt, eller skal en sådan installation være en integreret del af transporten af opsamlet CO_2?**

Nej, overholdelse af et enkelt element i kriterierne for et væsentligt bidrag til modvirkning af klimaændringer indebærer ikke overensstemmelse med klassificeringssystemet. Kriterierne er kumulative, og alle kriterier skal overholdes.

Transport i afsnit 6

A. Generelt

70. **Hvad betyder »de bedste klasser« baseret på et officielt datasæt for dæk?**

De tekniske screeningskriterier er rettet mod de to bedste klasser for rullemodstand (som påvirker energieffektiviteten), der er omfattet, og hvor der i det mindste findes nogle dæk på markedet. For at forstå, hvilke klasser der er de bedste, og hvor der i det mindste findes nogle dæk på markedet, gives der en oversigt over de tilgængelige produkter på markedet (baseret på officielle data) i en referencedatabase benævnt EPREL (Den europæiske produktdatabase for energimærkning). Offentlige oplysninger om dæk findes på https://eprel.ec.europa.eu/screen/product/tyres. Hvad angår dæk til strenge sneforhold til varevogne i størrelse 195R15C er dækkene med den bedste rullemodstand (energieffektivitet) f.eks. klassificeret i klasse D (i skrivende stund).

71. **Bestemmes »de bedste klasser« af dæk efter dimension eller kategorier?**

De bedste klasser bør bestemmes for de specifikke dækdimensioner og -egenskaber (de dæk, der faktisk kan monteres på køretøjet, og inklusive piktogrammet med et bjerg med tre tinder og et snefnug (), hvis køretøjet anvendes under strenge sneforhold). Oplysningerne kan kontrolleres i EPREL. Klassen for en hel kategori ville være meningsløs, da klassen for samme mærke og model kan ændres på grundlag af dækstørrelsen: For hver enkelt størrelse kan klasserne for rullemodstandskoefficient, vådgreb og støj være forskellige.

72. **Foretages sammenligningen af dæks brændstofeffektivitet, vådgreb og rullestøj på tværs af alle dæk eller separat inden for dækkategori, f.eks. vinterdæk, helårsdæk og sommerdæk?**

Sammenligningen foretages inden for en bestemt dækkategori, dvs. dækstørrelse og certificerede særlige egenskaber. Dæk med piktogrammet med et bjerg med tre tinder og et snefnug () kan vælges specifikt (de dæk, der også er egnede til is, kan vælges). Derudover findes der ikke sondringer for »vinter«, »helårs« eller »sommer« (et dæk, der markedsføres som »helårs«, men uden et bjerg med tre tinder og et snefnug, vil ikke have tilstrækkelig ydeevne under krævende sneforhold). F.eks. kan dæk af størrelse »205/55 R16« fra samme mærke og med samme slidbanemønster (og dermed også samme sæsonangivelse) have forskellige klasser for de 3 parametre afhængigt af hastighedskategoriindekset eller andre aspekter (f.eks. specielt konstrueret til en originaludstyrsfabrikant (OEM) eller en anden OEM). Alle nødvendige parametre (størrelsesbetegnelse, belastningstal, hastighedskategori, sæson) skal indlæses i EPREL for at sikre en korrekt sammenligning af de udvalgte dæk.

73. **Finder dækscreeningskriterierne for M- og N-køretøjer anvendelse på hele det europæiske marked, eller er der landespecifikke kriterier?**

Dækkenes tekniske screeningskriterier for køretøjer i klasse M og N stammer fra en EU-forordning og gælder som sådan for det europæiske marked uden landespecifik variation. Som for alle kriterier i den delegerede retsakt vil det også være nødvendigt at overholde disse kriterier for aktiviteter, der finder sted uden for EU. C1-, C2- og C3-dæk er registreret i den angivne dækklasse.

74. **Skal kriteriet om et væsentligt bidrag til modvirkning af klimaændringer i afsnit 6.2, 6.6, 6.8, 6.9, 6.10, 6.12, 6.14, 6.15, 6.16 og 6.17 i bilag I forstås således, at vognene eller fartøjerne og brændstofdistributionsinfrastrukturen ikke må være beregnet til udelukkende at blive anvendt til transport eller lagring af fossile brændstoffer?**

Selv om dette kriterium anvendes til at udelukke aktiver, operationer og infrastruktur, der er beregnet til transport af fossile brændstoffer, er det nødvendigt at tage hensyn til de mange forskellige anvendelser, forskellige ejerforhold, brugerordninger og blandingsrater for brændstoffer i overensstemmelse med den relevante eksisterende markedspraksis. Overvejelserne bør bl.a. omfatte den type mobilt aktiv eller infrastruktur, der overvejes, og deres andre anvendelser, herunder om det er hensigten, at de også skal anvendes til transport og lagring af kulstoffattige alternativer.

For eksempel gælder det for søtransport, at selv om det er muligt klart at identificere råolietankskibe som leverandører udelukkende til markedet for fossile brændstoffer, kan det samme ikke antages at gælde for produkt- og kemikalietankskibe eller fartøjer, der transporterer tørlastprodukter. Sidstnævnte er fartøjstyper, der kan anvendes til transport af ikkefossile brændstofprodukter, og de bør ikke udelukkes helt og holdent.

Afhængigt af den planlagte anvendelse og kontekst kan den relevante eksisterende markedspraksis, der er omhandlet i betragtning 35 i den delegerede retsakt om klima, f.eks. være den praksis, der anvendes af Den Europæiske Investeringsbank ([57]) eller af Climate Bonds Initiative ([58]). I forbindelse med godstransport med tog i afsnit 6.2 vil universalvogne, der anskaffes specifikt til transport af kul, f.eks. ikke opfylde kriteriet om ikke at være beregnet til transport af fossile brændstoffer.

I alle tilfælde bør omsætning fra transport af fossile brændstoffer med aktiver, der ikke er beregnet til transport af fossile brændstoffer, udelukkes fra tælleren i den omsætningsbaserede KPI i henhold til den delegerede retsakt om oplysningsforpligtelser.

75. **Betragtes ammoniak som et brændstof uden direkte CO_2-emissioner (fra udstødning)?**

Ammoniak (NH_3) er pr. definition kulstoffri og udleder ikke CO_2-emissioner, når den forbrændes eller anvendes i en brændselscelle. Det kan derfor betragtes som et brændstof uden direkte CO_2-emissioner (fra udstødning).

([57]) Til projektfinansiering i forbindelse med den ambitiøse klimavurdering. »Beregnet« betyder bygget og erhvervet med det udtrykkelige formål primært at transportere eller oplagre fossile brændstoffer i løbet af projektets levetid.

([58]) »Beregnet« defineres efter transportform, f.eks. hvis mere end 25 % af godset i t-km, der transporteres med linjen, består af fossile brændstoffer, eller hvis mere end 25 % af det rullende materiel er beregnet til transport af fossile brændstoffer, eller 25 % af den årligt transporterede tonnage er fossile brændstoffer (tærsklen falder geometrisk med 5,3 % fra 2020 og fremefter). Se: https://www.climatebonds.net/files/files/CBI%20Transport%20Criteria%20document_Aug2022%281%29.pdf samt: https://www.climatebonds.net/files/files/standards/Waterborne%20Transport%20%28Shipping%29/CBI%20Certification%20-%20Shipping%20Criteria%20V1b%2020211215.pdf samt: https://www.climatebonds.net/files/files/CBI Transport Criteria document_Jan2020(1).pdf

Det er imidlertid vigtigt at bemærke, at når ammoniak anvendes sammen med kulbrintebrændstoffer, der anvendes til pilotering/tænding, dvs. i skibsforbrændingsmotorer, vil der være en dermed forbundet tilstedeværelse af CO_2-emissioner fra multibrændselsforbrændingsprocesser.

B. **Mellembyspassagertransport med jernbane** i afsnit 6.1.

76. **Kan diesellokomotiver med særlig lav CO_2-udledning klassificeres som omstillingsteknologi i beskrivelsen af aktiviteterne »Mellembyspassagertransport med jernbane« i afsnit 6.1 og »Godstransport med tog« i afsnit 6.2?**

Den delegerede retsakt om klima klassificerer ikke teknologier. I henhold til kriterierne i afsnit 6.1 og 6.2 i bilag I, som definerer et væsentligt bidrag til modvirkning af klimaændringer, bør ethvert lokomotiv, for at det kan komme i betragtning, kunne køre uden direkte CO_2-emissioner fra udstødning. Ethvert lokomotiv, der producerer emissioner, herunder lave CO_2-emissioner, som ikke opfylder kravet om nul CO_2-emissioner fra udstødningen, når det kører på et spor med den nødvendige infrastruktur (dvs. som ikke er elektrodiesel), opfylder derfor ikke kriterierne. Elektrodiesel-lokomotiver, der har nul emissioner fra udstødningen, når de kører på elektrificerede spor, men kan køre på diesel, hvor sporene ikke er elektrificeret, betragtes som en overgangsaktivitet.

77. **Hvilken type tog vil kunne klassificeres som en omstillingsteknologi i aktiviteten »*Mellembyspassagertransport med jernbane*« i afsnit 6.1?**

Den delegerede retsakt om klima klassificerer ikke teknologier. Med henblik på klassificering af økonomiske aktiviteter i EU-klassificeringssystemet vil aktiviteter, der opfylder kriterierne for væsentligt bidrag i punkt 1.b samt DNSH-kriterierne, blive betragtet som omstillingsaktiviteter som anført i beskrivelsen af aktiviteten i afsnit 6.1 i bilag I.

Elektrodiesel-lokomotiver, der har nul emissioner fra udstødningen, når de kører på elektrificerede spor, men kan køre på diesel, hvor sporene ikke er elektrificeret, betragtes som en overgangsaktivitet.

C. Godstransport med tog

78. **Er der for aktiviteten »Godstransport med tog« i afsnit 6.2 en tærskel for, hvor stor en del af driftstiden et tog kan drives med en konventionel motor, f.eks. 80 % af driftstiden på spor med den nødvendige infrastruktur og højst 20 % af driftstiden med konventionel motor?**

Den delegerede retsakt om klima fastsætter ikke sådanne tærskler. For at overholde de tekniske screeningskriterier må togene kun anvende en konventionel motor, hvis den infrastruktur, der giver mulighed for nul direkte CO_2-emissioner fra udstødningen, ikke er tilgængelig.

79. **Hvad skal der ellers forstås ved »*spor med den nødvendige infrastruktur*«, bortset fra strømførende infrastruktur, som der henvises til i de væsentlige bidragskriterier for aktiviteterne »*Mellembyspassagertransport med jernbane*« i afsnit 6.1 og »*Godstransport med tog*« i afsnit 6.2?**

Den nødvendige infrastruktur, der er omhandlet i punkt 1.b) i afsnit 6.1 og 6.2 i bilag I (henvisning til rullende materiel af typen elektrodiesel), henviser til strækninger, der er elektrificerede.

80. **For så vidt angår DNSH-kriterierne for cirkulær økonomi i aktiviteten »Godstransport med tog« i afsnit 6.2, hvornår er overholdelsen af affaldshierarkiet da præcis nået? Er der nogen procentvise krav?**

Der er ingen procentvise krav. DNSH-kriterierne for cirkulær økonomi for »godstransport med tog« i afsnit 6.2 kræver blot, at det påvises, at der er truffet foranstaltninger til at sikre, at affaldsbehandlingsmuligheder højere oppe i affaldshierarkiet, jf. artikel 4 i affaldsrammedirektivet, foretrækkes.

81. **For så vidt angår DNSH-kriterierne for forureningsforebyggelse og -bekæmpelse i forbindelse med aktiviteten »*Godstransport med tog*« i afsnit 6.2, for motorer til fremdrift af lokomotiver og motorer til fremdrift af motorvogne, der overholder emissionsgrænserne i bilag II til forordning (EU) 2016/1628, kan det da generelt antages, at motorer med nul CO_2-emissioner overholder emissionsgrænserne?**

Ja, det kan generelt antages, at motorer som motorer til fremdrift af lokomotiver og motorer til fremdrift af motorvogne med nul CO_2-emissioner overholder emissionsgrænserne i henhold til DNSH-kriterierne for godstransport med tog (afsnit 6.2).

D. Drift af personligt mobilitetsudstyr, cykellogistik i afsnit 6.4

82. **Hvad er nogle konkrete anvendelsestilfælde for aktiviteten »Drift af personlige mobilitetsanordninger, cykellogistik« i afsnit 6.4? Er f.eks. postvogne, der trækkes af postbude, omfattet af anvendelsesområdet (hvor fremdriften stammer fra brugerens fysiske aktivitet)?**

Aktiviteten i afsnit 6.4. »*Drift af personligt mobilitetsudstyr, cykellogistik« omfatter »Salg, køb, leje og drift af personlige mobilitets- eller transportanordninger, hvor fremdriften kommer fra brugerens fysiske aktivitet, fra en emissionsfri motor eller en blanding af en emissionsfri motor og fysisk aktivitet. Dette omfatter levering af godstransporttjenester med (last)cykler.*«

En postvogn kan betragtes som en transportanordning svarende til en lastcykel (som udtrykkeligt er nævnt i beskrivelsen af aktiviteten), da den:

— har det primære formål at transportere en vare fra et sted til et andet, og

— fremdriften udelukkende stammer fra brugerens fysiske aktivitet.

E. Transport med motorcykler, personbiler og erhvervskøretøjer i afsnit 6.5

83. **Hvorfor er der en anden anvendelsesdato for køretøjer i klasse N1 i aktiviteten »Transport med motorcykler, personbiler og erhvervskøretøjer« i afsnit 6.5 end for aktiviteten »Vejgodstransport« i afsnit 6.6?**

Overgangsperioden for køretøjer i klasse N1 i afsnit 6.5. tager hensyn til de særlige forhold og den nuværende teknologiske status for personbiler og lette erhvervskøretøjer i afsnit 6.5., som er forskellige for godstransportkøretøjer i afsnit 6.6.

84. **Køretøjsklasse N1 (klassificeret som køretøj til godstransport) er omfattet af aktiviteten »Transport med motorcykler, personbiler og erhvervskøretøjer« i afsnit 6.5 samt af aktiviteten »Vejgodstransport« i afsnit 6.6. Hvorfor er N1 omfattet af begge aktiviteter? Hvad er forskellene?**

Køretøjer i klasse N1 er varevogne, dvs. motorkøretøjer, der primært er konstrueret og fremstillet til godstransport, med en totalmasse på under 3,5 ton. Deres emissioner kan dog reguleres under to forskellige ordninger afhængigt af de pågældende køretøjers »referencemasse«. I de fleste tilfælde skal køretøjer med en referencemasse på under 2 610 kg følge typegodkendelsesreglerne for »lette køretøjer« (for CO_2-emissioner og forurenende emissioner — Euro 6-forordning (EF) nr. 715/2007), som også gælder for biler og er underlagt CO_2-flådestandarderne. N1-køretøjer med en referencemasse på over 2 610 kg skal normalt følge reglerne for typegodkendelse af »tunge køretøjer« (Euro VI-forordning (EF) nr. 595/2009) og er generelt ikke underlagt CO_2-standarder.

Derfor er beskrivelsen i aktivitet i afsnit 6.6. som følger: »*Køb, finansiering, leasing, udlejning og drift af køretøjer, der er klassificeret som klasse N1, N2 eller N3, og som er omfattet af EURO VI, trin E eller dennes efterfølger, til vejgodstransport.*« På denne måde vil alle køretøjer, der er typegodkendt i henhold til rammebestemmelserne for lette erhvervskøretøjer (biler og varevogne med en referencemasse på under 2 610 kg), være omfattet af afsnit 6.5, mens nogle køretøjer i klasse N.1 (varevogne, der anvender ovennævnte undtagelse) vil være omfattet af afsnit 6.6.

85. **For så vidt angår aktiviteterne »Transport med motorcykler, personbiler og erhvervskøretøjer« i afsnit 6.5 og »Vejgodstransport« i afsnit 6.6 skal køretøjer i klasse M1 og N1 da have en referencemasse på højst 2 610 kg for at være i overensstemmelse med klassificeringssystemet?**

Køretøjer i klasse N1 er enten omfattet af bestemmelserne i punkt 6.5 eller punkt 6.6 i bilag I, alt efter om de er omfattet af Euro 6 (forordning (EF) nr. 715/2007) eller bestemmelserne i Euro VI (forordning (EF) nr. 595/2009), og der gælder derfor forskellige vægtgrænser. Disse regulativers anvendelsesområde bestemmes af de pågældende køretøjers referencemasse.

Køretøjer i klasse M1 falder kun ind under bestemmelserne i afsnit 6.5 (personbiler og lette erhvervskøretøjer), der henviser til Euro 6 (forordning (EF) nr. 715/2007), og omfatter således kun køretøjer med en referencemasse på højst 2 610 kg.

F. Transport af gods ad indre vandveje i afsnit 6.8

86. **Findes der for aktiviteten »Transport af gods ad indre vandveje« i afsnit 6.8 kategorier/klasser for de enkelte vandløb for de enkelte driftskategorier?**

De tekniske screeningskriterier for transport af gods ad indre vandveje i den delegerede retsakt om klima behandler ikke spørgsmål vedrørende eventuelle yderligere kategorier eller klasser.

87. **Hvordan defineres »fartøjets samlede handelsmønster« i fodnote 245, jf. punkt 6.8 i bilag I?**

Som anført i fodnote 253 i afsnit 6.8 i bilag I findes vejledningen i, hvordan denne indikator beregnes, i dokument MEPC.1/Circ. 684 fra IMO.

88. **Hvad er den definition, der anvendes for energieffektivitetsindikatoren i forbindelse med aktiviteten »transport af gods ad indre vandveje« i afsnit 6.8?**

Fodnote 245 i afsnit 6.8 i bilag I indeholder den definition, der anvendes til energieffektivitetsindikatoren. Den defineres som forholdet mellem den udledte CO_2-masse pr. transportenhed. Det er en repræsentativ værdi for skibsdriftens energieffektivitet over en sammenhængende periode, som repræsenterer fartøjets samlede handelsmønster. Vejledning i beregning af denne indikator findes i dokument MEPC.1/Circ. 684 fra IMO.

89. **Hvem beregner energieffektivitetsindikatoren?**

Operatøren af den aktivitet, der rapporterer overensstemmelse med klassificeringssystemet, bør indhente de oplysninger, der er nødvendige for rapporteringen.

90. **Er undtagelsen »bedst i klasse« for omstillingsaktiviteter nævnt under aktiviteten »transport af gods ad indre vandveje« i afsnit 6.8 begrænset til 2025 for vandtransportfartøjer?**

Den delegerede klimaretsakt begrænser anerkendelsen af visse omstillingsaktiviteter inden for vandtransport indtil slutningen af 2025.

91. **Hvad betyder »i stand til at køre på brændstoffer fra vedvarende energikilder«?**

Det betyder, at et fartøj kan anvende vedvarende eller kulstoffattige brændstoffer. Brændstoffer, der opfylder de tekniske screeningskriterier, jf. punkt 3.10 og 4.13 i bilag I.

G. Sø- og kysttransport af gods, fartøjer til havneoperationer og hjælpevirksomhed i afsnit 6.10

92. **Hvad er anvendelsesområdet for »chartring« med eller uden besætning som omhandlet i aktiviteten »Sø- og kysttransport af gods, fartøjer til havneoperationer og hjælpevirksomhed« i afsnit 6.10?**

Den delegerede retsakt definerer ikke chartring. Dette er imidlertid en veletableret terminologi inden for kommerciel skibsfart, der anvendes af alle større organisationer, såsom International Chamber of Shipping (ICS) eller Baltic and International Maritime Council (BIMCO).

Skibschartring er en reders udlejning af et skib til et andet selskab, befragteren, med henblik på transport af varer over et begrænset og veldefineret tidsrum.

De to hovedparter i skibschartring er skibsejeren og befragteren. Andre parter kan omfatte skibsmægleren, der forhandler aftaler mellem skibsejere og befragtere, skibsagenten, der tager sig af de væsentlige aspekter i havnen, og skibsadministratoren, som varetager driften og besætningen af skibet på ejerens vegne mod betaling.

Certepartiet, dvs. kontrakten, fastsætter den pris, varighed og de betingelser, der er aftalt mellem rederen og befragteren. I praksis findes der mange forskellige typer charterkontrakter:

— Rejsebefragtning — basal leje af et fartøj og dets besætning til en rejse mellem lastehavnen og lossehavnen, kendt som en rejsebefragtning. I denne type kontrakt betales skibsrederen af befragteren enten pr. ton eller som et engangsbeløb. Havneomkostninger med undtagelse af stevedoring, brændstofudgifter og bemandingsomkostninger betales af ejeren, og betaling for anvendelse af fartøjet kaldes fragt.

— Tidsbefragtning — leje af et skib i en bestemt periode, hvor ejeren stadig forvalter skibet, men befragteren udvælger havnene, træffer beslutning om ruteføring og har fuld operationel kontrol med skibet i kontraktens løbetid. Befragteren betaler brændstofomkostninger, havneafgifter, omkostninger til godshåndtering, provisioner og en daglig lejeafgift.

— Bareboat-charter — befragtningsaftale, hvor befragteren har fuld kontrol over skibet. Ud over kapitalomkostningerne til bygning af skibet, som er ejerens ansvar, betales alle andre omkostninger, herunder brændstof, besætning, havneafgifter og forsikring, af befragteren. Det juridiske og økonomiske ansvar for fartøjet påhviler befragteren.

93. **Hvordan kan virksomheder, der chartrer eller driver skibe, påvise, at de er i overensstemmelse med de tekniske screeningskriterier for aktiviteten »*Sø- og kysttransport af gods, fartøjer til havneoperationer og hjælpevirksomhed*« i afsnit 6.10.?**

Virksomheders påvisning af overensstemmelse med klassificeringssystemet bør foretages på grundlag af de relevante bestemmelser i charteraftalen.

En sådan påvisning kan typisk påhvile den virksomhed, der blev tildelt finansiering baseret på overensstemmelse med klassificeringssystemet, i overensstemmelse med de relevante tekniske screeningskriterier. Hvis finansieringen blev tildelt ejeren af skibet, ville det relevante ansvar for befragteren eller operatøren være at fremlægge alle oplysninger om købt brændstof for ejeren, som har ansvaret over for finansieringsinstituttet. Hvis finansieringen derimod blev ydet til befragteren for at dække OpEx, ville det relevante ansvar for at påvise overensstemmelse med klassificeringssystemet påhvile befragteren direkte over for finansieringsinstitutionen.

For så vidt angår de obligatoriske oplysninger i henhold til den delegerede retsakt om oplysningsforpligtelser bør den virksomhed, der genererer indtægter og/eller påtager sig CapEx og/eller OpEx i forbindelse med denne aktivitet, vurdere deres klassificeringssystem og overensstemmelse med klassificeringssystemet og rapportere dette i sine KPI'er.

94. **Hvad omfatter kriteriet »bedst i klasse« for aktiviteten »*Sø- og kysttransport af gods, fartøjer til havneoperationer og hjælpevirksomhed*« i afsnit 6.10?**

Eftersom der for skibsfart endnu ikke findes teknologisk og økonomisk gennemførlige lavemissionsalternativer, betragtes de som en overgangsaktivitet som omhandlet i klassificeringsforordningens artikel 10, stk. 2. Kriteriet »bedste i klasse« omfatter i denne forbindelse, at et skib, der opfylder kravene: a) har drivhusgasemissionsniveauer, der svarer til de bedste resultater i sektoren, b) ikke må være til hinder for udvikling og anvendelse af lavemissionsalternativer og c) ikke fører til en fastlåsning af kulstofintensive aktiver.

Kriteriet »bedste i klasse« gør det derfor muligt for visse fartøjer at opfylde kriteriet om et væsentligt bidrag, selv om fartøjerne ikke har nul direkte CO_2-emissioner fra udstødningen før udgangen af 2025. Dette er navnlig tilfældet i afsnit 6.10, punkt 1, litra d), hvorefter fartøjerne skal have opnået en EEDI-værdi på 10 % under de EEDI-krav, der var gældende den 1. april 2022. Fartøjerne skal kunne drives på brændstoffer uden direkte CO_2-emissioner (fra udstødning) eller på brændstoffer fra vedvarende energikilder (som opfylder de tekniske screeningskriterier i afsnit 3.10 og 4.13 i bilag I) for at bevise, at der ikke sker nogen fastlåsning af kulstofintensive aktiver.

95. **For så vidt angår aktiviteten »Sø- og kysttransport af gods, fartøjer til havneoperationer og hjælpevirksomhed« i afsnit 6.10 skal et fartøj da drives på brændstoffer med nulemission eller på brændstoffer fra vedvarende kilder for at være i overensstemmelse med klassificeringssystemet, eller er det tilstrækkeligt, at fartøjet er certificeret til brændstoffer fra vedvarende energikilder såsom biobrændstoffer?**

De væsentlige bidragskriterier i bilag I, punkt 6.10, specificerer fire alternative måder at påvise overensstemmelse på. For så vidt angår kriteriet i punkt 1.d) bør et fartøj med en opnået designværdi for energieffektivitet (EEDI), der ligger 10 % under de EEDI-krav, der var gældende den 1. april 2022, bl.a. kunne drives på CO_2-emissionsfrie eller vedvarende brændstoffer, der opfylder kriterierne i afsnit 3.10 »Brint- og H2-baserede syntetiske brændstoffer« eller i afsnit 4.13 »Fremstilling af biogas og biobrændstoffer til transport og af flydende biobrændsler« i bilag I.

Den opnåede EEDI-reference er hovedkriteriet i dette punkt (1.d) i afsnit 6.10 i bilag I. Muligheden for drift uden direkte CO_2-emissioner eller med vedvarende brændstoffer udgør en muliggørende bestemmelse i kriteriet, som ikke pålægger eller yderligere præciserer, hvilken type brændstof der skal anvendes.

Desuden pålægger kriteriet ikke yderligere begrænsninger for anvendelsen af forskellige typer brændstoffer under driften. I praksis foretages kontrollen af den muliggørende forudsætning under henvisning til det energiomdannelsessystem, der er installeret om bord, snarere end til det anvendte brændstof.

Et fartøj, der er udstyret med gasmotorer med dobbeltbrændstofmotor til gas, kan f.eks. anvende flydende naturgas (LNG), men vil også være i stand til at anvende enten flydende biogas eller syntetisk metan.

For at overholde de tekniske screeningskriterier er det således tilstrækkeligt, at fartøjet opfylder EEDI-minimumskravene og er udstyret og certificeret med energiomdannelsessystemer, der kan drives med brændstoffer, der opfylder kriterierne i afsnit 3.10 eller 4.13.

96. **Er fartøjer, der drives med biobrændstoffer, omfattet af kriteriet om nul CO_2-emissioner fra udstødningen for aktiviteten »*Sø- og kysttransport af gods, fartøjer til havneoperationer og hjælpevirksomhed*« (afsnit 6.10)?**

Nej, de er ikke. Henvisningen til nul direkte udstødningsemissioner i de tekniske screeningskriterier foregriber ikke den valgte brændstoftype. Forbrændingsmotorer, uanset om de anvender biobrændstoffer eller andet, har som regel direkte CO_2-emissioner, hvad enten de er forbundet med det anvendte hovedbrændstof eller med de brændstoffer, der anvendes til tænding. Ethvert fartøj med sådanne emissioner opfylder ikke kravet om nul CO_2-emissioner fra udstødningen. Hvis der anvendes andre brændstoffer end brint eller ammoniak i brændselscelleanlæg, vil der også være CO_2-emissioner forbundet med brændstofomformningsprocessen.

Nul direkte emissioner fra udstødningen skal påvises på grundlag af de teknologiske valg, der er truffet for fremdriftsinstallationen.

Uden at overveje muligheden for CO_2-opsamling og -lagring om bord vil de eneste mulige muligheder for nul CO_2-emissioner fra udstødningen være teknologiske løsninger såsom:

— elektriske skibe, der drives i en rent elektrisk konfiguration, med energi lagret i batterier

— brintbrændselscelleanlæg med brint eller brintbærer som energikilde

— ammoniakbrændselscelleanlæg med ammoniak som energikilde

— forskellige kombinationer af vedvarende energikilder, der anvendes direkte til fremdrift (f.eks. vindassisteret fremdrift) eller som energikilde til elproduktion (vindgeneratorer eller solcelleanlæg).

97. **Hvordan kan designindekset for energieffektivitet (EEDI) anvendes for aktiviteten »Sø- og kysttransport af gods, fartøjer til havneoperationer og hjælpevirksomhed« i afsnit 6.10 under litra c) og d), hvis skibet ikke er omfattet af EEDI?**

Et skib kan være uden for anvendelsesområdet for EEDI, når:

— det ikke opfylder de relevante bestemmelser om størrelse og dødvægt i MARPOL-konventionens bilag VI, kapitel 4, regel 19 og 24

— det ikke er en del af de skibstyper, der er omfattet af EEDI (MARPOL-konventionens bilag VI, kapitel 4, regel 24).

I henhold til fodnote 261 i bilag I kan fartøjer, der falder ind under de skibstyper, der er fastsat i MARPOL-konventionens bilag VI, regel 2, men som ikke betragtes som nye skibe i henhold til denne regel, levere en opnået EEDI-værdi beregnet på frivillig basis i overensstemmelse med MARPOL-konventionens bilag VI, kapitel 4, og få disse beregninger kontrolleret i overensstemmelse med MARPOL-konventionens bilag VI, kapitel 2.

For alle skibe uden for den gruppe af skibstyper, der indgår i EEDI-beregningen, er det uanset størrelse eller dødvægt ikke muligt at anvende EEDI-metoden, og derfor er det kun de gældende kriterier i bilag I, afsnit 6.10, punkt 1.a) og 1.b), som finder anvendelse.

Endelig og navnlig for fartøjer af mindre størrelse og dødvægt er det meget sandsynligt, at der vil blive indført fuldt elektriske løsninger eller brintbrændselscellesystemer. EEDI ville ikke fungere i sådanne tilfælde, og de gældende kriterier for sådanne fartøjer er medtaget i punkt 1.a) og 1.b) i afsnit 6.10 i bilag I.

98. **Hvorfor henviser punkt 1, litra c), i kriteriet om væsentligt bidrag til aktiviteten »Sø- og kysttransport af gods, fartøjer til havneoperationer og hjælpevirksomhed« i afsnit 6.10 til en referenceværdi, der gælder for tunge køretøjer? Hvordan er det relevant for skibsfarten? Hvad er den faktiske værdi af denne reference?**

Som fastsat i konsekvensanalysen af den delegerede retsakt om klima er dette kriterium udformet med henblik på at tilskynde til en ændring af transportformer fra vejtransport til mere bæredygtige transportformer. Kriteriet bygger derfor på en sammenligning af emissioner til lands og til søs. Indtil den 31. december 2025 anses følgende løsninger for at være i overensstemmelse med drift under de tekniske screeningskriterier:

— udformet således, at godstransporten kan flyttes fra land til hav, og

— deres emissioner er halvdelen af de emissioner, der er defineret for undergruppe 5-LH for tunge køretøjer.

Dataene for den gennemsnitlige CO_2-referenceværdi, der er defineret for tunge køretøjer i overensstemmelse med artikel 11 i forordning (EU) 2019/1242, findes i Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2021/781. CO_2-emissionsreferenceværdien for undergruppe 5-LH for køretøjer er 56,60 gCO_2/tkm.

H. Sø- og kysttransport af passagerer i afsnit 6.11.

99. **For så vidt angår aktiviteten »Sø- og kysttransport af passagerer« i afsnit 6.11 hvilke kriterier gælder da for fartøjer, der både transporterer passagerer og gods?**

Fartøjer, der både transporterer gods og passagerer, kan enten anvende kriterierne i fragtafsnittet eller kriterierne i passagerafsnittet. Under alle omstændigheder er kriterierne stort set de samme med undtagelse af punkt 1, litra c), der tilskynder til ændring af transportformer.

I. Infrastruktur til jernbanetransport i afsnit 6.14

100. **Er lufthavnsinfrastruktur beregnet til at levere multimodale luftfarts- og jernbanetjenester til lufthavnens passagerer og gods omfattet af aktiviteten »Infrastruktur til jernbanetransport« i afsnit 6.14?**

Så længe aktiviteten svarer til aktivitetsbeskrivelsen i afsnit 6.14 »*Infrastruktur til jernbanetransport*« i bilag I, vil anlæg i eller forbundet med lufthavne være støtteberettigede, navnlig hvis »*infrastruktur og anlæg er beregnet til overførsel af passagerer fra jernbane til jernbane eller fra andre former til jernbane*«, og »*infrastrukturen og anlæggene er beregnet til omladning af gods mellem transportformerne: terminalinfrastruktur og overbygninger til lastning, losning og omladning af gods*«.

J. Infrastruktur, der muliggør kulstoffattig vejtransport og offentlig transport i afsnit 6.15

101. **Omfatter aktiviteten »Infrastruktur, der muliggør kulstoffattig vejtransport og offentlig transport« i afsnit 6.15 infrastruktur, der er beregnet til lufttransport i byområder, såsom infrastruktur, der er beregnet til drift af et elektrisk vertikalt start- og landingskøretøj (eVTOL) med nul CO_2-emissioner fra udstødningen, med henblik på bytransport af passagerer og gods? Omfatter det intelligente transportsystemer (ITS), der f.eks. muliggør optimering af trafikstrømme og fremme af energieffektivitet inden for vejtransport?**

For at kunne anses for at være omfattet af bilag I, afsnit 6.15, skal infrastrukturen enten være beregnet til drift af vejkøretøjer med nul CO_2-emissioner fra udstødningen eller være forbeholdt offentlig personbefordring i byer og forstæder, dvs. regelmæssig personbefordring af almen økonomisk interesse, der leveres til offentligheden på et ikke-diskriminerende og kontinuerligt grundlag. Dette omfatter f.eks. bus- og metrolinjer, men ikke taxatjenester.

Infrastruktur, der er beregnet til lufttransport i byområder, kan derfor kun anses for at være omfattet af afsnit 6.15 i bilag I, hvis der er tale om offentlig personbefordring i byer, der er åben for offentligheden på et ikke-diskriminerende og kontinuerligt grundlag.

Aktiviteter i forbindelse med »intelligente transportsystemer« kan være støtteberettigede tekniske rådgivningstjenester i henhold til afsnit 6.15 i bilag I, når de består af systemer, der muliggør opkoblet og automatiseret multimodal mobilitet for passagerer, optimering af trafikstrømmen, reduktion af trængsel og fremme af energieffektivitet inden for vejtransport og/eller elektroniske bompengesystemer.

Bygge- og anlægsvirksomhed og fast ejendom i afsnit 7

A. Generelt

102. **Kan det med hensyn til forberedelse af affald fra byggepladser til genanvendelse (DNSH for cirkulær økonomi) antages, at overholdelse af national ret og eventuelle gældende tærskelværdier er tilstrækkelige til, at en byggeaktivitet er i overensstemmelse med klassificeringssystemet?**

I DNSH-kriterierne for cirkulær økonomi for aktiviteten »Opførelse af nye bygninger« i afsnit 7.1 skal ikkefarligt bygge- og nedrivningsaffald, der genereres på byggepladser for nye bygninger og større renoveringer, forberedes med henblik på genbrug, genanvendelse og anden materialenyttiggørelse, herunder opfyldningsoperationer, hvor der anvendes affald som erstatning for andre materialer, for mindst 70 procent af de genererede masser. De tekniske screeningskriterier kræver, at den specifikke tærskel for genbrug, genanvendelse og anden materialegenvinding af bygge- og nedrivningsaffald finder anvendelse på byggepladsen. Det betyder, at denne tærskel skal nås for hvert enkelt projekt og ikke nødvendigvis kan anses for at være opfyldt blot ved at overholde de relevante tærskelværdier i national lovgivning (dvs. gennemførelsen af affaldsrammedirektivet). Der henvises også til »EU's protokol om håndtering af bygge- og nedrivningsaffald« i form af ikke-bindende retningslinjer ([59]).

103. **Hvordan kan aktiver i fast ejendom uden for EU klassificeres som værende i overensstemmelse med klassificeringssystemet? Hvordan behandles bygningsstandarder (LEED, BREEAM, DGNB) i EU-klassificeringssystemet? Er der nogen måde at påvise, at en LEED- eller BREEAM-bygning er i overensstemmelse med klassificeringssystemet?**

De nævnte standarder tages ikke udtrykkeligt i betragtning i den delegerede retsakt om klima. Hvis de kan bidrage til at påvise overensstemmelse med de tekniske screeningskriterier, kan de accepteres med henblik på overholdelse af de tekniske screeningskriterier.

104. **I dag er mange energiattester i nogle medlemsstater baseret på energiforbrug snarere end på energibehov. Kan disse forbrugsbaserede energicertifikater anvendes som et ligeværdigt grundlag for at bevise overensstemmelse med klassificeringssystemet?**

Hvis der er tale om et officielt udarbejdet energicertifikat, kan det accepteres og anvendes på lige vilkår.

([59]) Se: https://single-market-economy.ec.europa.eu/news/eu-construction-and-demolition-waste-protocol-2018-09-18_da

B. Opførelse af nye bygninger i afsnit 7.1

105. **Hvad er de faktiske tærskler for næsten energineutrale bygninger i hver medlemsstat (region)?**

Disse oplysninger kan indhentes hos de nationale myndigheder. Enhver ny bygning i EU bør have en energiattest, og energiattesten angiver den relevante værdi for den pågældende bygning, og hvordan den sammenlignes med referenceværdier såsom næsten energineutrale bygninger.

106. **Er datoen for indgivelse af bygningsansøgningen for aktiviteten »Opførelse af nye bygninger« i afsnit 7.1 afgørende for anvendelsen af de tekniske screeningskriterier?**

Ja, datoen for indgivelse af den fuldstændige ansøgning er den relevante dato for at afgøre, hvilke af de tekniske screeningskriterier der finder anvendelse på det pågældende tidspunkt.

107. **Er anvendelsesområdet for aktiviteten »Opførelse af nye bygninger« i afsnit 7.1 begrænset til virksomheder, der opfører de nye bygninger, eller omfatter det også virksomheder, der bestiller opførelse af bygninger (f.eks. en bilproduktionsvirksomhed, der indgår kontrakt med en byggevirksomhed om at opføre en kontorbygning)?**

Dette gælder både for byggefirmaer og enheder, der bestiller en ny bygning. Den måde, hvorpå de kan gøre krav på relevant omsætning/CapEx/OpEx som omfattet/tilpasset klassificeringssystemet, kan imidlertid variere, og for den enhed, der ejer bygningen, er det også muligt at anvende de relevante kriterier i afsnit 7.7 i bilag I.

108. **For så vidt angår aktiviteten »Opførelse af nye bygninger« i afsnit 7.1 gælder kravene vedrørende lufttæthed, måling af termisk integritet og det globale opvarmningspotentiale (GWP) da for erhvervsbygninger?**

Ja, de foreslåede tekniske screeningskriterier med hensyn til lufttæthed, måling af termisk integritet og globalt opvarmningspotentiale (GWP) i hele livscyklussen skelner ikke mellem beboelsesejendomme og erhvervsbygninger og finder derfor anvendelse på begge.

109. **For så vidt angår beboelsesejendomme kan overholdelsen af de tekniske screeningskriterier for aktiviteten »Opførelse af nye bygninger« i afsnit 7.1 da påvises ved at anvende en begrænset undergruppe af lejlighedsenheder i stedet for at kontrollere overholdelsen for hele ejendommen? Gælder denne mulighed også for erhvervsbygninger?**

For energitærsklen afhænger dette af nationale bestemmelser, dvs. om energiattester gælder for hele bygningen eller for hver lejlighed. Uanset hvilket krav der gælder på nationalt plan, bør det gælde for både beboelsesejendomme og erhvervsbygninger. Den korrekte energiattest vil under alle omstændigheder blive fremlagt i overensstemmelse med de nationale bestemmelser. For identiske lejligheder, der normalt har identiske energiattester, kan der anvendes en begrænset undergruppe. Hvis der imidlertid er forskellige typer lejligheder med forskellige energiattester, skal alle typer kontrolleres.

For så vidt angår de specifikke tekniske screeningskriterier for bygninger på over 5 000 m^2 bør overholdelsen af kravene om at undersøge »den bygning, der er resultatet af opførelsen, efter byggeriets afslutning for lufttæthed og termisk integritet« og, om at »bygningens globale opvarmningspotentiale (GWP) (286) som følge af opførelsen [er] beregnet for hvert trin i livscyklussen og oplyses til investorer og kunder efter anmodning«, dokumenteres for bygningen (ikke for lejligheder) for både beboelsesejendomme og erhvervsbygninger.

110. **Hvad skal der med hensyn til dokumentation for måling af termisk integritet gøres med bygninger, der færdiggøres eller overdrages uden for den krævede opvarmningsperiode? Kan beviset for måling af den termiske integritet først fremlægges, efter at bygningen er blevet overdraget, og indtil da registreres som en hensigtserklæring fra de ansvarlige i overensstemmelse med EU-lovgivningen?**

Ja, dokumentationen kan fremlægges senere, hvis det ikke er muligt at udføre de nødvendige test, før bygningen overdrages.

111. **For så vidt angår fastlæggelsen af det globale opvarmningspotentiale (GWP) i hele livscyklussen, som der henvises til i aktiviteten »Opførelse af nye bygninger« i afsnit 7.1:**

— Hvad er den proces, der skal følges, hvis de enkelte faser i livscyklussen (f.eks.: fase C — bortskaffelse af bygningen, men navnlig fase D — fordele og belastninger uden for systemgrænsen) i øjeblikket ikke er tilgængelige i form af tilsvarende (produktspecifikke) miljøindikatorer i henhold til EN 15978/EN 15804 (navnlig GWP) i form af robuste produktdatabaser på nationalt plan? Kan »delvis overensstemmelse eller overensstemmelse på grundlag af nationale rammebetingelser« i så fald antages ved at nævne de dele af livscyklussen, der tages i betragtning (f.eks.: fase A, fase B, dele af fase C)?

— Hvad sker der, hvis der ud over eventuelle begrænsninger i den overordnede vurderingsmetode ikke eller kun i meget begrænset omfang kan inddrages pålidelige miljøindikatorer for det tekniske bygningsudstyr i afvejningen? Kan »*delvis overensstemmelse eller overensstemmelse på grundlag af nationale rammebetingelser*« i så fald antages ved at nævne denne begrænsning?

— Er nationalt etablerede vurderingsprocedurer tilladt som bevis for overensstemmelse, hvis de på nuværende tidspunkt har begrænsninger, men samtidig i vid udstrækning er etableret i praksis (f.eks. i vurderingssystemer for bygninger eller i forbindelse med tildeling af boligstøtte)?

Som anført i fodnote 294 i bilag I meddeles GWP som en numerisk indikator for hver livscyklusfase udtrykt som $kgCO_2e/m^2$ (af det indre nyttetareal) beregnet som et gennemsnit for et år i en referenceperiode på 50 år. Dataudvælgelsen, scenariedefinitionen og beregningerne foretages i overensstemmelse med EN 15978 (EN 15978: 2011. Bæredygtighed inden for byggeri og anlæg. Vurdering af bygningers miljømæssige kvalitet. Beregningsmetode). Anvendelsesområdet for bygningsdele og teknisk udstyr er defineret i den fælles EU-niveauramme for indikator 1.2.

Hvis der findes et nationalt beregningsværktøj, eller hvis det er nødvendigt for at give oplysninger eller opnå byggetilladelser, kan det pågældende værktøj anvendes til at give de påkrævede oplysninger. Der kan anvendes andre beregningsværktøjer, hvis de opfylder de minimumskriterier, der er fastsat i den fælles EU-niveauramme ([60]), se brugervejledningen for indikator 1.2.

112. **Er områder, der er udlagt til nyopførelse af bygninger, ikke længere at betragte som dyrkbar og dyrket jord, uanset jordens frugtbarhed på den endnu ubebyggede jord? Eller er det generelt forbudt i henhold til den delegerede retsakt om klimaklassificeringssystemet med henblik på overensstemmelse med klassificeringssystemet at opføre en ny bygning på ager- og dyrkningsjord med middelhøj til høj frugtbarhed og biodiversitet under jorden, uanset om den er udlagt i henhold til bygningslovgivningen?**

Formålet med at medtage DNSH-kriteriet for beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer er at sikre, at nybyggeri ikke gør væsentlig skade på jordtyper, der har en høj biodiversitets- og økosystemværdi. Mere specifikt er formålet at sikre, at de tre jordtyper, der er identificeret i DNSH-kriteriet, ikke omlægges til jord til byggeformål.

På dette grundlag anses ethvert projekt, der indebærer nybyggeri på agerjord og afgrødearealer med moderat til høj jordfrugtbarhed og underjordisk biodiversitet, for at gøre væsentlig skade på biodiversiteten og økosystemerne.

113. **For så vidt angår aktiviteten »Opførelse af nye bygninger« i afsnit 7.1 er områder udlagt til bebyggelse, der venter på at blive byggemodnet, og afsatte, men endnu ikke byggemodnede områder, da generelt udelukket fra byggemodning i henhold til EU-klassificeringssystemet?**

Formålet med at medtage DNSH-kriteriet for beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer er at sikre, at nybyggeri opfylder kriterierne i tillæg D og ikke gør væsentlig skade på arealtyper, der har en høj biodiversitets- og økosystemværdi. Det har nærmere bestemt til formål at sikre, at de tre arealtyper, der er identificeret ved DNSH-kriteriet, ikke omlægges til arealer, der anvendes til nybyggeri.

På dette grundlag anses enhver type jord — med undtagelse af arealtyperne i punkt 6, litra a), b) og c) — for at være egnet til at opfylde DNSH-kriteriet for biodiversitet og økosystemer. Derfor kan områder udlagt til bebyggelse, der afventer byggemodning, og som er afsat, men endnu ikke byggemodnet, opfylde DNSH-kriteriet for biodiversitet og økosystemer.

([60]) https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/product-groups/412/documents

114. **I punkt 1 i kriteriet om væsentligt bidrag til aktiviteten »Opførelse af nye bygninger« i afsnit 7.1 hedder det, at »primærenergibehovet (...) er mindst 10 % lavere end den tærskel, der er fastsat for kravene til næsten energineutrale bygninger i nationale foranstaltninger til gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/31/EU (...)«. Hvis den nationale lovgivning vedrørende direktivet om bygningers energimæssige ydeevne og begrebet næsten energineutrale bygninger for nylig har ændret sig, bør overholdelsen af dette kriterium da ske ved hjælp af den lovgivning, der var gældende på tidspunktet for byggetilladelsen (den gamle), eller den gældende lovgivning?**

De tekniske screeningskriterier, der var gældende på tidspunktet for byggetilladelsen, bør anvendes (dvs. datoen for den fuldstændige ansøgning om at modtage byggetilladelsen).

115. **De væsentlige bidragskriterier for aktiviteten »Opførelse af nye bygninger« i afsnit 7.1 angiver, at den energimæssige ydeevne attesteres ved hjælp af en energiattest »som opført«. Hvad menes der med det? Kan der i anlægsfasen anvendes et beregnet anslået primærenergibehov (PED) til at bestemme overensstemmelse med klassificeringssystemet, indtil den endelige vurdering af den energimæssige ydeevne er foretaget? Hvis den beregnede anslåede PED-værdi i byggefasen kun er tilgængelig på bygningsniveau og ikke på det enkelte bygningsenhedsniveau (hvilket ofte er tilfældet for lejligheder), kan PED-værdien for den samlede bygning da anvendes som erstatning for PED-værdien for den enkelte lejlighed i byggefasen?**

For nye bygninger er der enten en gyldig energiattest (gyldig i 10 år) eller en gyldig energiattest »som opført«. Det er underforstået, at lånet ofte ydes til byggeprojekter, inden arbejdet påbegyndes, og at der stilles midler til rådighed, efterhånden som arbejdet skrider frem. Da det ikke er muligt at få energiattesten »som opført« før ved projektets afslutning, bør det som en foreløbig foranstaltning være muligt at få og anvende en EPC »som konstrueret«. Dette vil gøre det muligt at påbegynde byggeprocessen. Efter færdiggørelsen af arbejdet skal der imidlertid foreligge en energiattest »som opført« for at attestere, at bygningen faktisk opfyldte kriteriet om 10 % bedre end næsten energineutrale bygninger.

Dette afhænger også af tilgængeligheden af energiattester og projektets omfang som sådan. Når projektet vedrører en hel bygning, er der ikke behov for at kontrollere energiattesten for hver enkelt lejlighed. Når projektet drejer sig om opførelse eller erhvervelse/ejerskab af en lejlighed, kan energiattesten for den pågældende lejlighed anvendes.

116. **I afsnit 2 i de væsentlige kriterier for bidrag til aktiviteten »Opførelse af nye bygninger« i afsnit 7.1 hedder det, at »hvis der findes robuste og sporbare kvalitetskontrolprocesser under opførelsen, kan dette accepteres som et alternativ til varmeintegritetstestning«. Hvilken kvalitetsproces kan betragtes som en sporbar kvalitetskontrolproces og garanterer derfor, at dette kriterium overholdes?**

Certificering af bygge- og anlægsvirksomheder inden for det pågældende område er kvalificerende.

117. **I bilag II til den delegerede retsakt hedder det i DNSH-kriterierne for modvirkning af klimaændringer i forbindelse med aktiviteten »Opførelse af nye bygninger« i afsnit 7.1. i bilag II, at »*Bygningen er ikke beregnet til udvinding, lagring, transport eller fremstilling af fossile brændstoffer*«. Skal dette fortolkes således, at driften af fossile brændstofsystemer er udelukket?**

Kriteriet for DNSH til modvirkning i afsnit 7.1 i bilag II betyder, at tilpasningsaktiviteter for bygninger, der er dedikeret til visse aktiviteter, der involverer fossile brændstoffer, udelukkes som værende i overensstemmelse med klassificeringssystemet. Dette kriterium udelukker ikke bygninger fra at opfylde DNSH-kriteriet, hvor det kan være nødvendigt at oplagre eller transportere små mængder brændstof, f.eks. for at sikre driften af energiproduktionsfaciliteterne på stedet, men hvor bygningen er beregnet til en helt anden anvendelse (f.eks. beboelsesejendomme).

118. **DNSH-kriterierne for forebyggelse og bekæmpelse af forurening i forbindelse med aktiviteten »Opførelse af nye bygninger« i afsnit 7.1 bestemmer: »*Bygningskomponenter og -materialer, der anvendes under bygningsrenoveringen, og som kan komme i kontakt med beboere, udleder mindre end 0,06 mg formaldehyd pr. m³ materiale eller komponent efter testning i overensstemmelse med betingelserne i bilag XVII til forordning (EF) nr. 1907/2006 og mindre end 0,001 mg andre kræftfremkaldende flygtige organiske forbindelser i kategori 1A og 1B pr. m³ materiale eller komponent efter testning i overensstemmelse med CEN/EN 16516 eller ISO 16000-3:2011 eller andre tilsvarende standardiserede testbetingelser og bestemmelsesmetoder.*«**

— I bilag XVII til REACH er der ikke fastsat betingelser for bestemmelse af formaldehydemissioner. Hvilken testmetode skal der udføres: specifik standard eller en testmetode som f.eks. EN 16516?

— Hvorfor henviser kriterierne til »0,06 mg formaldehyd pr. m^3 materiale eller komponent«, når formaldehydemissioner udtrykkes som luftkoncentration?

For så vidt angår punkt 1 er henvisningen til bilag XVII til REACH hensigtsmæssig, da den er under revision for formaldehyd, og den reviderede udgave vil indeholde bestemmelser om metoder til testning af emissioner af formaldehyd. Vi forventer, at den nye begrænsning for formaldehyd og formaldehydafgivende stoffer vil blive tilføjet til REACH-bilag XVII og vil blive offentliggjort i Q2 2023.

For så vidt angår punkt 2 henviser henvisningen til m^3 kammerluft i prøvningssystemet. Formuleringen kan blive korrigeret i forbindelse med revisionen af den delegerede retsakt.

119. **DNSH til forureningsforebyggelse og -bekæmpelse i forbindelse med aktiviteten »Opførelse af nye bygninger« i afsnit 7.1 kræver overholdelse af kriterierne i tillæg C. Er overholdelsen af tillæg C allerede sikret ved overholdelse af EU-lovgivningen som omhandlet i DNSH-kriterierne for afsnit 7.1, eller bør der tages hensyn til andre forhold?**

Fuld overholdelse af den lovgivning, der er nævnt i tillæg C (dvs. forordning (EU) 2019/1021, 2017/852, 2009/1005, 1907/2006 og direktiv 2011/65/EU), er ikke tilstrækkelig til at opfylde de generiske kriterier for DNSH til forureningsforebyggelse og -bekæmpelse i forbindelse med anvendelse og tilstedeværelse af kemikalier, der er anført i tillæg C. Henvisningen til EU-lovgivningen i nævnte tillæg identificerer stoffer, der er omfattet af de generiske DNSH-kriterier. De krav, der skal opfyldes med hensyn til disse kemikalier, er specificeret i tillæg C.

120. **Opførelse af bygninger indebærer brug af tusindvis af stoffer/produkter fra en meget bred vifte af leverandører, som selv integrerer komponenter fra tredjeparter. Det kan være meget vanskeligt at indsamle en stor del af de oplysninger, der skal indsamles. Findes der en metode eller en vej til overholdelse, som kan angives for at sikre overholdelse af tillæg C?**

Alle betingelser i tillæg C, dvs. litra a)-g), finder anvendelse, når der henvises til tillæg C.

Der findes ingen forenklet liste over stoffer for byggevarer og bygningskomponenter. Ikke desto mindre er de stoffer, der er omfattet af litra a)-e) i DNSH-kriterierne, opført i de relevante bestemmelser i de respektive forordninger, der henvises til.

Listen over stoffer, der er omfattet af litra f), findes ved at konsultere kandidatlisten over særligt problematiske stoffer, der forvaltes af Det Europæiske Kemikalieagentur i henhold til REACH-forordningens artikel 59, stk. 10. Kandidatlisten er tilgængelig online.[52]

Stoffer, der er omfattet af litra g), kan findes i flere kilder, afhængigt af det specifikke stykke i REACH-forordningens artikel 57, som de henhører under:

For så vidt angår REACH, artikel 57, litra a)-c): en kilde er fortegnelsen over klassificeringer og mærkninger, der forvaltes af Det Europæiske Kemikalieagentur i henhold til artikel 42 i CLP-forordningen. Fortegnelsen indeholder oplysninger om stoffers fareklassificering, som kan sammenlignes med kriterierne i artikel 57, litra a)-c), i REACH. Fortegnelsen indeholder en liste over stoffer med harmoniserede klassificeringer (vurderet og indgået af myndighederne) samt selvklassificeringer (vurderet og indgået af industrien selv). Fortegnelsen over klassificeringer og mærkninger findes online på: C&L Inventory — ECHA på europa.eu.

For så vidt angår REACH, artikel 57, litra d)-f): De farekategorier, der er nævnt i dette punkt, er endnu ikke omfattet af C&L Inventory. ECHA forvalter lister over stoffer, der vurderes af ECHA's uformelle ekspertgrupper. Listerne giver en indikation af stoffer, der kan opfylde kriterierne i artikel 57, litra d)-f), i REACH, samt stoffer, der sandsynligvis ikke opfylder kriterierne, eller stoffer, der er under vurdering. Listen over persistens, bioakkumulering og toksicitet (PBT) giver oplysninger om stoffers egenskaber, som kan sammenlignes med kriterierne i artikel 57, litra d)-e), i REACH. Oversigten er tilgængelig online på: https://echa.europa.eu/pbt.

Vurderingslisten over hormonforstyrrende stoffer indeholder oplysninger om disse egenskaber ved stoffer, som kan sammenlignes med kriterierne i artikel 57, litra f), i REACH. Oversigten er tilgængelig online på: https://echa.europa.eu/ed-assessment.

I overensstemmelse med kemikaliestrategien med bæredygtighed for øje er Kommissionen ved at forberede medtagelse af nye fareklasser (herunder PBT- og vPvBstoffer samt hormonforstyrrende stoffer) i CLP-forordning (EF) nr. 1272/2008. Hvis og når fareklasserne bliver medtaget i CLP-forordningen, vil C&L Inventory gradvist begynde at indeholde oplysninger om fareklassificeringer for stoffer, der er omfattet af litra g) i tillæg C.

121. **DNSH-kriteriet for forebyggelse og bekæmpelse af forurening i forbindelse med aktiviteten »Opførelse af nye bygninger« i afsnit 7.1 kræver, at »Hvis nybyggeriet er beliggende på et potentielt forurenet område (brownfieldområde), har området været genstand for en undersøgelse for potentielle forurenende stoffer, f.eks. ved hjælp af ISO-standard 18400«. Hvis der påvises forurening, bør der så gennemføres dekontaminering for at opfylde dette kriterium? Hvilke tærskler bør tages i betragtning ved fastlæggelsen af, om et areal er forurenet? Er der nogen international reference, eller skal der anvendes nationale/lokale henvisninger?**

Formålet med kriteriet er at kræve, at der forud for opførelsen af en ny bygning eller et ejendomsprojekt foretages en undersøgelse af forurenende stoffer på et potentielt forurenet område. Dette omfatter undersøgelse af arealer, hvor potentielt forurenende risikoaktiviteter fandt sted, eller områder, hvor der er mistanke om forekomst af jordforurening (f.eks. efter en ulykke eller nødsituation). Kriteriet kræver, at undersøgelsen har til formål at indsamle de oplysninger, der er nødvendige for at bekræfte forekomsten af jordforurening og fastlægge en risikovurdering. Når risikovurderingen er foretaget, er kravene i kriterierne opfyldt.

Et forurenet areal bestemmes fra sag til sag efter jordbundsundersøgelse og jordprøveudtagning (f.eks. i henhold til vejledningen i ISO-standard 18400). Der findes i øjeblikket ingen fælles EU-tærskelværdier for vurdering af, om et areal er forurenet eller ej. De fleste medlemsstater har indført national lovgivning til bekæmpelse af jordforurening, som i nogle tilfælde omfatter specifikke grænseværdier og krav til undersøgelse, prøveudtagning, risikovurdering og oprydning.

122. **DNSH-kriterierne for vand- og havressourcer under aktiviteten »*Opførelse af nye bygninger*« i afsnit 7.1 udelukker udtrykkeligt »*installationer i beboelsesejendomme*« fra kravenes anvendelsesområde. Hvordan skal dette forstås? Er dette en generel undtagelse for beboelsesejendomme?**

Beboelsesejendomme er enfamiliehuse eller lejligheder i flerfamiliehuse. Disse er blevet udelukket fra DNSH-kriterierne for at minimere den administrative byrde for de enkelte boligejere og tilknyttede bygge- og renoveringsprojekter.

Dog er byggerier med flere lejligheder eller flere boliger, som gennemføres af en enkelt økonomisk aktør, omfattet af DNSH-kriterierne for vand- og havressourcer. Kriterierne giver derfor ikke nogen generel fritagelse for beboelses-ejendomme.

123. **DNSH for vand- og havressourcer under aktiviteten »Opførelse af nye bygninger« i afsnit 7.1 anfører, at »WC'er, herunder toiletkummer og skyllecisterner, har en fuld skyllemængde på højst 6 liter og en maksimal gennemsnitlig skyllemængde på 3,5 liter«. Hvordan beregnes den maksimale gennemsnitlige skylning? Finder BREEAM-metoden anvendelse?**

Building Research Establishment Environmental Assessment Method (BREEAM) eller et tilsvarende instrument anvendes til at beregne den maksimale gennemsnitlige skylning for WC'er, herunder toiletkummer og skyllecisterner.

124. **For så vidt angår DNSH-kriteriet om cirkulær økonomi for aktiviteten »Opførelse af nye bygninger« i afsnit 7.1 er det da acceptabelt, at materiale, der er forberedt til energiudnyttelse (forbrænding), kan medregnes i kravet om, at 70 % af det ikkefarlige bygge- og nedrivningsaffald, der produceres på byggepladsen, forberedes med henblik på genbrug, genanvendelse og anden materialenyttiggørelse? Eller skal forbrænding/affald betragtes som værende uden for de 70 %?**

Formålet med at medtage DNSH-kriteriet i målet om omstillingen til en cirkulær økonomi er at kræve, at 70 % (i vægtprocent) af det ikkefarlige bygge- og nedrivningsaffald, der produceres på byggepladsen, forberedes med henblik på genbrug, genanvendelse og anden materialenyttiggørelse, herunder opfyldningsoperationer, hvor der anvendes affald til at erstatte andet materiale.

I henhold til klassificeringsforordningens artikel 17, stk. 1, litra d), bør økonomiske aktiviteter, der fører til en betydelig stigning i produktionen, forbrændingen eller bortskaffelsen af affald, med undtagelse af forbrænding af farligt affald, der ikke kan genanvendes, anses for at skade den cirkulære økonomi betydeligt.

På dette grundlag må anvendelsen af ikkefarligt bygge- og nedrivningsaffald, som ville øge forbrændingen betydeligt, anses for at skade den cirkulære økonomi, og tæller derfor ikke med i tærsklen på 70 % (i vægtprocent).

125. **Hvilken grad af overensstemmelse med ISO 20887 eller andre standarder for vurdering af bygningers demontering eller tilpasningsevne skal påvises for at sikre overensstemmelse med DNSH-kriteriet om cirkulær økonomi for aktiviteten »Opførelse af nye bygninger« i afsnit 7.1? Hvordan vil overholdelsen af dette krav blive evalueret/revideret af den ansvarlige myndighed?**

Formålet med at medtage DNSH-kriteriet for omstillingen til en cirkulær økonomi er at påvise, at når en bygning konstrueres og opføres, gøres dette på en måde, der muliggør genbrug og genanvendelse af de anvendte materialer.

DNHS-kriteriet kvalificerer ikke, i hvilken grad det skal påvises, at der er overensstemmelse med ISO 20887 eller andre standarder for vurdering af bygningers demontering eller tilpasningsevne. For at sikre overholdelse af de tekniske screeningskriterier skal byggevirksomheden iværksætte et relevant sæt foranstaltninger for at påvise, at en ny bygning a) er mere ressourceeffektiv, b) kan tilpasses, c) er fleksibel og d) kan demonteres, i forhold til den gennemsnitlige nyopførte bygning.

126. **Hvilke elementer skal der fremlægges som bevis for, at det nye byggeri ikke er bygget på et af de områder, der er nævnt i kriterierne for DNSH til biodiversitet for aktiviteten »Opførelse af nye bygninger« i afsnit 7.1 (f.eks. agerjord eller områder med høj biodiversitet)?**

Formålet med at medtage DNSH-kriteriet for beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer er at sikre, at nybyggeri opfylder kriterierne i tillæg D og ikke gør væsentlig skade på arealtyper, der har en høj biodiversitets- og økosystemværdi. Dette indebærer nærmere bestemt, at de tre arealtyper, der er identificeret ved DNSH-kriteriet, ikke omlægges til arealer, der anvendes til nybyggeri.

På dette grundlag kan byggetilladelsen anvendes som dokumentation for overensstemmelse for at påvise, at der ikke bygges nyt byggeri på de arealtyper, der er omhandlet i kriteriets litra a), b) og c).

127. **Hvordan skal det påvises, at et nyt byggeri ikke falder ind under litra a) i kriteriet for DNSH for biodiversitet i aktiviteten »Opførelse af nye bygninger« i afsnit 7.1, hvis jordfrugtbarheden for det pågældende jordstykke stadig undersøges på EU-plan, og kort over underjordisk biodiversitet endnu ikke er offentliggjort?**

Formålet med at medtage kriterium a) under DNSH i biodiversitetsmålet for opførelse af nye bygninger er at udelukke, at bygninger på frugtbar agerjord eller dyrket jord (eller en af de andre kategorier af arealer, der er omfattet af litra b) og c)) vil blive betragtet som miljømæssigt bæredygtige på grund af de negative miljøvirkninger, der er forbundet med anvendelsen af sådanne arealer.

128. **Hvordan skal kriteriet om ikke at gøre væsentlig skade på biodiversiteten for aktiviteten »*Opførelse af nye bygninger*« i afsnit 7.1, hvori det hedder, at »*Der er gennemført en miljøkonsekvensvurdering (VVM) eller screening i overensstemmelse med direktiv 2011/92/EU*«, forstås?**

I henhold til kriterierne for »Opførelse af nye bygninger« er ejendomsprojekter omfattet af bilag II til direktivet om vurdering af indvirkningen på miljøet og skal gennemgå en screening. I hver medlemsstat træffer den kompetente myndighed afgørelse om, hvorvidt en miljøkonsekvensvurdering anses for nødvendig for sådanne projekter. En sådan afgørelse er baseret på en screeningprocedure, der afgør, om projekter skal vurderes enten på grundlag af tærskelværdier/kriterier eller på grundlag af en undersøgelse i hvert enkelt tilfælde under hensyntagen til de relevante udvælgelseskriterier i bilag III til direktivet.

For at sikre et højt niveau for beskyttelse af miljøet og folkesundheden bør screeningprocedurer og miljøkonsekvensvurderinger tage hensyn til virkningerne af hele det konkrete projekt, herunder, hvor det er relevant, dets underjordiske dele og undergrund, i anlægs- og driftsfaserne og, i givet fald, nedrivningsfasen.

Yderligere vejledning om gennemførelsen af EIAD findes på https://environment.ec.europa.eu/law-and-governance/environmental-assessments/environmental-impact-assessment_en.

C. Renovering af eksisterende bygninger i afsnit 7.2

129. **Hvad er definitionen af større renoveringsarbejder i de enkelte medlemsstater for aktiviteten »Renovering af eksisterende bygninger« i afsnit 7.2?**

I henhold til artikel 2, stk. 1, nr. 10), i direktivet om bygningers energimæssige ydeevne forstås ved »større renovering« renovering af en bygning, hvor:

a) de samlede renoveringsomkostninger for klimaskærmen eller de tekniske bygningsinstallationer udgør mere end 25 % af bygningens værdi eksklusive værdien af den grund, bygningen står på, eller

b) over 25 % af bygningens klimaskærm renoveres.

Medlemsstaterne kan vælge at anvende mulighed a), b) eller begge." Oplysningerne kan kontrolleres med den pågældende medlemsstat.

130. **Fodnote 307 i bilag I, afsnit 7.2, om »*Renovering af eksisterende bygninger*« præciserer, at »*nettofaldene i primærenergibehovet gennem vedvarende energikilder ikke tages i betragtning*«. Hvordan skal dette fortolkes?**

Det fremgår af den nævnte fodnote, at: »Det oprindelige primærenergibehov og den anslåede forbedring er baseret på en detaljeret bygningsundersøgelse, et energisyn udført af en akkrediteret uafhængig ekspert eller en anden gennemsigtig og forholdsmæssig metode og valideret ved hjælp af en energiattest. Forbedringen på 30 % skyldes et faktisk fald i primærenergibehovet (hvor nettofaldene i primærenergibehovet gennem vedvarende energikilder ikke tages i betragtning) og kan opnås gennem en række foranstaltninger inden for højst tre år.«

Det følger heraf, at reduktionerne af primærenergibehovet skal valideres af en energiattest og bør anslås på grundlag af den anvendte metode i overensstemmelse med bestemmelserne i direktivet om bygningers energimæssige ydeevne. Direktivet præciserer, at der ved »primærenergi« forstås energi fra vedvarende og ikke-vedvarende energikilder, som ikke har gennemgået nogen omdannelses- eller transformationsproces.

Forbedring af energikilden til brug af vedvarende energi kan være omfattet af afsnit 7.6. — »Installation, vedligeholdelse og reparation af vedvarende energiteknologier«.

131. **Hvordan kan virksomhederne opfylde DNSH-kriteriet for vand fra aktiviteten »Renovering af eksisterende bygninger« i afsnit 7.2, så længe der ikke findes tilsvarende retlige begrænsninger eller fabrikantspecifikationer, og der således ikke findes data, hvormed man kan spore overholdelse?**

DNSH-kriteriet for bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og havressourcer har til formål at begrænse vandforbruget til de angivne vandapparater, der installeres som led i renoveringsarbejdet i bygningsenheder, der ikke er beboelsesejendomme. Apparaterne omfatter a) håndvaske, vandhaner og køkkenhaner, b) brusere, c) WC'er og d) urinaler.

På dette grundlag kan overholdelsen af det specifikke vandforbrug ske på grundlag af et af disse elementer: a) produktdatablade, b) bygningscertificering og c) et eksisterende produktmærke i Unionen, f.eks. EU-miljømærket.

132. **For at afgøre, om der vil blive/er opnået en reduktion på 30 % i primærenergibehovet (PED), skal der fastsættes en start-PED-værdi og en slut-PED-værdi. Betyder udtrykket »valideret ved hjælp af en energiattest«, som indgår i de tekniske screeningskriterier for aktiviteten »Renovering af eksisterende bygninger« i afsnit 7.2, at den endelige PED-værdi kun er gyldig/acceptabel, hvis den er en PED-værdi som inkluderet i en ny energiattest? Finder det foregående punktum (»er baseret på en detaljeret bygningsundersøgelse, et energisyn udført af en akkrediteret uafhængig ekspert eller en anden gennemsigtig og forholdsmæssig metode«) også anvendelse på slut-PED-værdien (PED-værdien efter renovering)?**

Beregningen af reduktionen bør baseres på værdierne i en energiattest før og efter renoveringen baseret på de numeriske indikatorer i kWh/m², der er angivet i energiattesten.

133. **Betyder formuleringen »er baseret på en detaljeret bygningsundersøgelse, et energisyn udført af en akkrediteret uafhængig ekspert eller en anden gennemsigtig og forholdsmæssig metode« for aktiviteten »Renovering af eksisterende bygninger« i afsnit 7.2, at alternative metoder til fastsættelse af startværdien for primærenergibehovet (PED) ud over en måling på stedet af PED er acceptable, så længe de er »gennemsigtige og forholdsmæssige«? Ville det være acceptabelt at fastsætte (f.eks. ved at anvende ejendomskarakteristika og byggeår) øvre og nedre anslåede PED-værdier for eksisterende energimærker og anvende de øvre PED-værdier som startværdi for PED-værdien til at bestemme udgangspunktet for en renovering?**

Hvis der ikke foreligger eller ikke kan genereres en energiattest, kan det oprindelige primærenergibehov og den anslåede forbedring baseres på en detaljeret bygningsundersøgelse, et energisyn udført af en akkrediteret uafhængig ekspert eller enhver anden gennemsigtig og forholdsmæssig metode. Forbedringen på 30 % skal skyldes et faktisk fald i primærener-

gibehovet (hvor nettofaldene i primærenergibehovet gennem vedvarende energikilder ikke tages i betragtning) og kan opnås gennem en række foranstaltninger inden for højst tre år.

134. **For så vidt angår aktiviteten »Renovering af eksisterende bygninger« i afsnit 7.2 kan alle renoveringsforanstaltninger, der er truffet i løbet af en treårig periode, da medregnes med henblik på at fastslå, om reduktionen på 30 % (sammenlignet med start-PED-værdien ved begyndelsen af treårsperioden) er realiseret?**

Ja.

D. Installation, vedligeholdelse og reparation af energibesparende udstyr i afsnit 7.3

135. **Hvad er de tekniske specifikationer for energieffektive vinduer, døre, lyskilder og højeffektive HVAC-teknologier, jf. litra b)-e) under aktiviteten »*Installation, vedligeholdelse og reparation af energibesparende udstyr*« i afsnit 7.3?**

Disse specifikationer er defineret på nationalt plan.

E. Installation, vedligeholdelse og reparation af vedvarende energiteknologier

136. **Hvad er den tekniske specifikation for varmepumper, der bidrager til målene for vedvarende energi i opvarmning og køling i overensstemmelse med RED II?**

I bilag VII til RED II (Regnskabsmæssig energi fra varmepumper) hedder det, at »kun varmepumper, for hvilke SPF > 1,15 * 1/η tages i betragtning«, hvor:

— »*SPF = den skønnede gennemsnitlige sæsonydelsesfaktor for disse varmepumper*

— *η = forholdet mellem den samlede bruttoproduktion af elektricitet og primærenergiforbruget til elproduktion; beregnes som et EU-gennemsnit på grundlag af data fra Eurostat.*«

137. **Hvordan skelnes der mellem installation af varmepumper, der er nævnt i afsnit 4.16 (»Installation og drift af elektriske varmepumper«), og dem, der er nævnt i afsnit 7.6 (»Installation, vedligeholdelse og reparation af vedvarende energiteknologier«)? Hvad betyder installation »på stedet«? Kan I give eksempler?**

Afsnit 7.6 omfatter installation, vedligeholdelse, reparation og opgradering af varmepumper og supplerende teknisk udstyr, hvis det installeres på stedet som tekniske bygningsinstallationer. En varmepumpe installeret på stedet til opvarmning af en bestemt bygning er omfattet af afsnit 7.6.

Afsnit 4.16 omfatter installation og drift af andre typer elektriske varmepumper, der ikke installeres på stedet som tekniske bygningsinstallationer (f.eks. industrielle varmepumper, varmepumper installeret som en del af et fjernvarmesystem).

138. **Er bioenergi og vandkraft støtteberettigede under aktiviteten »Installation, vedligeholdelse og reparation af vedvarende energiteknologier« i afsnit 7.6?**

De vedvarende energiteknologier, der er omfattet af afsnit 7.6, er dem, der sandsynligvis vil blive installeret på stedet, og for hvilke der er foretaget en vurdering, hvori det konkluderes, at de bidrager væsentligt til modvirkning af klimaændringer og ikke i væsentlig grad skader noget andet miljømål. Listen i afsnit 7.6 i den delegerede retsakt om klima er udtømmende. Vandkraft og bioenergi er derfor ikke omfattet af dette afsnit. Yderligere teknologier kan medtages i fremtiden med forbehold af en mere detaljeret vurdering.

139. **Hvordan interagerer afsnit 4.3 (»Elproduktion fra vindkraft«) og 7.6 (»Installation, vedligeholdelse og reparation af vedvarende energiteknologier«), når det drejer sig om opførelse eller drift af elproduktionsanlæg, der producerer elektricitet fra vindkraft, og installation, vedligeholdelse og reparation af vindmøller? Hvilke aktiviteter skal allokeres til afsnit 7.6?**

Afsnit 7.6 omfatter installation, vedligeholdelse og reparation af vindmøller og supplerende teknisk udstyr, hvis de installeres på stedet som tekniske bygningsinstallationer. En vindmølle, der installeres på stedet for at levere elektricitet til en bestemt bygning, er omfattet af afsnit 7.6.

Afsnit 4.3 omfatter opførelse eller drift af elproduktionsanlæg, der producerer elektricitet fra vindkraft i alle andre situationer, hvor vindmøllerne ikke er installeret på stedet som tekniske bygningsinstallationer.

F. Erhvervelse og ejerskab af bygninger i afsnit 7.7

140. **Vedrører de tekniske screeningskriterier for aktiviteten »Anskaffelse og ejerskab af bygninger« i afsnit 7.7 udelukkende beboelsesejendomme eller også erhvervsbygninger?**

Kriterierne vedrørende bygningens energimæssige ydeevne gælder for både beboelsesejendomme og erhvervsbygninger. For erhvervsbygninger er der et yderligere krav (gælder ikke for beboelsesejendomme): *»Hvis bygningen er en stor erhvervsbygning (med en nominel nytteeffekt for varmeanlæg, kombinerede rumopvarmnings- og ventilationsanlæg, klimaanlæg eller kombinerede klima- og ventilationsanlæg på over 290 kW), drives den effektivt gennem overvågning og vurdering af den energimæssige ydeevne.«*

141. **Det fremgår af de væsentlige bidragskriterier for aktiviteten »Anskaffelse og ejerskab af bygninger« i afsnit 7.7, at »For bygninger, der er opført efter den 31. december 2020, opfylder bygningen de kriterier, der er anført i afsnit 7.1 i dette bilag, og som er relevante på tidspunktet for erhvervelsen«. Henviser dette til både kriteriet om væsentligt bidrag og DNSH-kriteriet i afsnit 7.1 (»Opførelse af nye bygninger«)?**

Da denne tekst er medtaget under kriterierne for væsentligt bidrag, og der er anført specifikke kriterier for DNSH nedenfor, henvises der i teksten kun til de relevante kriterier i afsnit 7.1 for et væsentligt bidrag til modvirkning af klimaændringer. Hvis DNSH-kriterierne i afsnit 7.7 angiver »Ikke relevant«, betyder det, at der ikke er specifikke krav til det pågældende miljømål.

142. **Hvad sker der for aktiviteten »Anskaffelse og ejerskab af bygninger« i afsnit 7.7, hvis en bygning har flere energiattester?**

Hvis en bygning har flere energiattester, skal de dele af bygningerne, der er omfattet af energiattester, og som er omfattet af de tekniske screeningskriterier, anses for at være i overensstemmelse med klassificeringssystemet.

143. **For så vidt angår aktiviteten »Erhvervelse og ejerskab af bygninger« i afsnit 7.7, hvilken dato skal der anvendes for at fastslå, hvornår en ejendom blev »opført«:**

— den dato, hvor ejendommen faktisk blev fuldført og leveret til ejeren/beboeren

— datoen for ansøgningen om byggetilladelse eller

— datoen for bekræftelsen af færdiggørelsen af en byggetilladelse?

For anvendelsen af klassificeringskriterierne er datoen for ansøgningen om byggetilladelse relevant.

144. **For så vidt bygninger, der er opført efter den 31. december 2020, kan byggefasen for en nyopført ejendom da anses for at være en del af anskaffelsesprocessen? Kan den udnyttede del af et byggerealkreditlån derfor behandles i henhold til afsnit 7.7 (»Erhvervelse og ejerskab af bygninger«), stk. 2? Med andre ord: Bør afsnit 7.7, stk. 2, kun anvendes for bygninger, der er færdiggjort, eller også for bygninger, der er under opførelse? Eller skal forbrugeren alternativt betragtes som den enhed, der udfører den økonomiske aktivitet i afsnit 7.1 (»Opførelse af nye bygninger«), og skal den realiserede del af en ejendom kun tages i betragtning med henblik på overensstemmelse med EU-klassificeringssystemet i henhold til afsnit 7.1?**

Hvis der er tale om opførelse af en ny bygning, gælder kriterierne i afsnit 7.1 for byggevirksomheden (og for at dens indtægter skal tages i betragtning i henhold til EU-klassificeringssystemet). For ejeren af den nye bygning (uanset om ejeren erhverver bygningen gennem et opkøb eller opfører sin egen bygning) kan bygningens værdi tages i betragtning i henhold til EU-klassificeringssystemet på grundlag af kriterierne i afsnit 7.7.

145. **Kan virksomheder anvende dokumenter svarende til energiattester til at vurdere overensstemmelse med de tekniske screeningskriterier for aktiviteten »Erhvervelse og ejerskab af bygninger« i afsnit 7.7 i lande, hvor der ikke tilbydes energiattester?**

I EU har alle medlemsstater energiattester. Nogle medlemsstater kan dog udelukke bestemte typer bygninger fra energiattestordninger, f.eks. industribygninger og midlertidige bygninger. Når der inden for EU foreligger en energiattest for den pågældende bygning, bør den anvendes. Hvis dette ikke er muligt, kan tilsvarende dokumenter anvendes i stedet. Uden for EU kan der anvendes tilsvarende dokumenter i stedet for energiattester.

146. **Hvordan vurderes bygninger i lande, hvor der ikke er nogen tærskel for næsten energineutrale bygninger, dvs. lande uden for EU? Kan virksomheder anvende tilsvarende værdier eller tærskler fra et EU-land med et lignende klima?**

Nogle lande, også uden for EU, har defineret næsten energineutrale bygninger og lavenergibygninger. Hvor sådanne definitioner findes, kan de anvendes. Når næsten energineutrale bygninger ikke er klart defineret i den nationale lovgivning, kan der anvendes tilsvarende værdier, f.eks. tilsvarende værdier eller tærskler fra et EU-land med et lignende klima, når det er muligt.

147. **Kan opførelsen af en bygning til eget brug medregnes i aktiviteten »Opførelse af nye bygninger« i afsnit 7.1 eller »Erhvervelse og ejerskab af bygninger« i afsnit 7.7?**

Ja, opførelse af en ny bygning til eget brug kan være omfattet af afsnit 7.1 »Opførelse af nye bygninger« eller afsnit 7.7 »Erhvervelse og ejerskab af bygninger«.

148. **Henviser energiattesten i klasse A i kriterierne for væsentlige bidrag til aktiviteter i forbindelse med bygge- og ejendomssektoren til primærenergibehovet eller til det samlede energibehov?**

Energiattesten i klasse A, som kræves i henhold til kriteriet om væsentligt bidrag til aktiviteten i afsnit 7.7. (»Erhvervelse og ejerskab af bygninger«) henviser til energiattestklassen i energiattestordningen i den relevante medlemsstat. Den numeriske indikator udtrykt i kWh/m^2, der er nævnt i energiattesten, er relevant og bør tages i betragtning.

149. **Hvad er reglerne for definition af de bedste benchmarks på 15 % og 30 % på det nationale marked (med en sondring mellem boliger og erhverv), som der henvises til i de tekniske screeningskriterier for aktiviteten »Erhvervelse og ejerskab af bygninger« i afsnit 7.7? Hvad bør der gøres, hvis der ikke findes nogen energiattest eller data til at afgøre, om en bygning tilhører de bedste 15 % af den nationale bygningsmasse?**

Med henblik på at fastslå overensstemmelse med klassificeringssystemet bør det ved passende dokumentation påvises, at en bygning ligger inden for de øverste 15 % (eller 30 % for tilpasning til klimaændringer) af den nationale eller regionale bygningsmasse. Der er ingen specifikke regler for at definere de øverste 15 % eller 30 % af bygningsmassen ud over kravene om at henvise til den nationale eller regionale bygningsmasse udtrykt som operationelt primærenergibehov (PED) og i det mindste skelne mellem beboelsesejendomme og erhvervsbygninger.

Hvis der ikke foreligger en relevant energiattest, kan der foretages en teknisk undersøgelse for at anslå den relevante tærskel for de øverste 15 % af den nationale (eller regionale) bygningsmasse for den pågældende bygningskategori. Der kan være oplysninger fra nationale databaser eller undersøgelser udarbejdet af visse organisationer (f.eks. World Green Building Council).

Hvis en sådan undersøgelse er offentligt tilgængelig, kan den anvendes. Hvis der ikke foreligger nogen undersøgelse, skal der gennemføres en. Det kan forventes, at f.eks. interesserede markedsaktører eller sammenslutninger/institutter/offentlige myndigheder kan være villige til at gennemføre eller bestille sådanne undersøgelser og offentliggøre dem, således at andre enheder (navnlig mindre) kan anvende dem efterfølgende.

Energiattesten er fortsat den enkleste mulighed i EU, da den let kan opnås for de fleste bygninger, og den er også obligatorisk, når en bygning sælges.

I forbindelse med revisionen af direktivet om bygningers energimæssige ydeevne overvejes det, hvordan man håndterer tilgængeligheden af oplysninger om energimæssig ydeevne samt databaser om energiattester.

150. **Hvad skal der gøres, hvis det på nuværende tidspunkt ikke er muligt kvantitativt at udpege de øverste 15 % af bygningsmassen før 31.12.2020, og der ikke er nogen tilsvarende national evaluering af de energiattester, der allerede er udstedt, og der ikke findes gyldige data baseret på den eksisterende bygningsmasses operationelle energibehov? Kan beregnede data om energieffektivitet (f.eks. fra energiattester med standardiserede energikrav til husholdningselektricitet/driftselektricitet) anvendes som en indledende forenkling i stedet for data om det faktiske forbrug (fra bygninger i drift) til at fastslå, om kriterierne for et væsentligt bidrag for aktiviteten »Erhvervelse og ejerskab af bygninger« i afsnit 7.7 er i overensstemmelse med klassificeringssystemet?**

For at gøre brug af muligheden for at påvise, at bygningen ligger inden for de øverste 15 % af den nationale eller regionale bygningsmasse, bør der fremlægges tilstrækkelig dokumentation (f.eks. en nylig undersøgelse), der som minimum sammenligner det pågældende aktivs ydeevne med ydeevnen for den nationale eller regionale masse, der er opført før den 31. december 2020, og som minimum skelner mellem beboelsesejendomme og erhvervsbygninger. Hvis sådanne data ikke foreligger, kan der gennemføres en undersøgelse for at foretage en sådan vurdering. Alternativt kan muligheden for en energiattest i klasse A anvendes.

Der er ikke noget krav om at foretage en vurdering baseret på data om faktisk forbrug for at påvise, at en bygning ligger inden for de øverste 15 % af bygningsmassen. Faktisk anbefales det at anvende et anslået energiforbrug, som bedre afspejler bygningens energimæssige ydeevne (idet det påvirkes mindre af beboelses- og adfærdsmønstre). Kun for store erhvervsbygninger (med en nominel nytteeffekt for varmeanlæg, kombinerede rumopvarmnings- og ventilationsanlæg, klimaanlæg eller kombinerede klima- og ventilationsanlæg på over 290 kW) skal det påvises, at bygningen også drives effektivt gennem overvågning og vurdering af energimæssig ydeevne.

151. **Er det tilladt at anvende en vægtet kravværdi baseret på de gældende nye bygningsreglementer inden for de sidste 15 år til at definere den nødvendige kravværdi for »de bedste 15 % af bygningsmassen« som omhandlet i væsentlige bidragskriterier for aktiviteten »Erhvervelse og ejerskab af bygninger« i afsnit 7.7?**

De tekniske screeningskriterier kræver »passende dokumentation, der som minimum sammenligner det pågældende aktivs præstation med præstationen for den nationale eller regionale masse, der er opført før den 31. december 2020, og som minimum sondrer mellem beboelsesejendomme og erhvervsbygninger«, hvis valgmuligheden »de øverste 15 % af den nationale eller regionale bygningsmasse« anvendes. Det er ikke muligt at anvende proxyer som f.eks. det år, hvor bygningen blev opført.

152. **De øverste 15 % er en dynamisk parameter. Er beskyttelse af erhvervede rettigheder garanteret for ejendomme, f.eks. i hele løbetiden for en grøn obligation, hvis de var blandt de øverste 15 % på udstedelsestidspunktet?**

Der er ingen beskyttelse af erhvervede rettigheder for selve de tekniske screeningskriterier. Hvis kriterierne revideres og ændres, eller en aktivitet ikke opfylder dynamiske kriterier, er der behov for en ny vurdering af (og, hvor det er relevant, bestræbelser på at sikre) overholdelse fra den dato, hvor kriterierne finder anvendelse. Dette adskiller sig fra beskyttelse af erhvervede rettigheder for finansielle instrumenter eller transaktioner på grundlag af kriterierne på tidspunktet for udstedelse eller indgåelse af et lån, hvor der gælder særskilte regler. (Se f.eks. artikel 7, stk. 5, i den delegerede retsakt om oplysningsforpligtelser, som giver finansielle virksomheder mulighed for at indberette finansierede aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, i op til fem år efter anvendelsen af reviderede kriterier/ændret dækning af kriterier).

153. **Hvad er definitionen af operationelt primærenergibehov (PED)?**

I bilag I til den delegerede retsakt præciseres det i fodnote 281, at primærenergibehovet er »den beregnede energimængde, der er nødvendig for at opfylde det energibehov, der er forbundet med en bygnings typiske anvendelser, udtrykt ved en numerisk indikator for det samlede primærenergiforbrug i kWh/m² pr. år og baseret på den relevante nationale beregningsmetode og som vist i energiattesten.«

I artikel 2, stk. 5, i direktivet om bygningers energimæssige ydeevne defineres primærenergi som »energi fra vedvarende og ikke-vedvarende energikilder, som ikke har gennemgået nogen omdannelses- eller transformationsproces«. Det forklares også i bilag I, at »En bygnings energimæssige ydeevne bestemmes på grundlag af beregnet eller faktisk energiforbrug og skal afspejle typisk energiforbrug til rumopvarmning, rumkøling, varmt brugsvand, ventilation, indbygget belysning og andre tekniske bygningsinstallationer«.

154. **Den manglende differentiering mellem beboelsesejendomme og erhvervsbygninger i nogle medlemsstater fører til, at disse vurderingskategorier de facto ikke finder anvendelse på erhvervsbygninger, navnlig hvad angår primærenergibehov og de beregnede CO_2-emissioner. På grund af den øgede efterspørgsel efter elektricitet i erhvervsbygninger er det meget få bygninger (selv højeffektive erhvervsbygninger), der opnår en A-klassificering for primærenergibehov og CO_2. Hvilken tilgang bør der følges i en sådan situation?**

EU-medlemsstaterne har en vis fleksibilitet med hensyn til at definere kravene til forskellige typer bygninger. I mange tilfælde er kravene forskellige for beboelsesejendomme og erhvervsbygninger. Med henblik på EU-klassificeringssystemet bør de relevante kriterier, der gælder for den relevante bygningstype, overholdes. I nogle medlemsstater er kriterierne strenge, og en meget lille andel af bygningerne vil være omfattet af en energiattest i klasse A. I sådanne tilfælde kan muligheden for at påvise, at bygningen ligger inden for de øverste 15 % af den nationale eller regionale bygningsmasse, anvendes.

155. **Hvordan skal et energistyringsprogram eller -system se ud (f.eks. i henhold til ISO 50001 eller EMAS)? Hvem er ansvarlig — lejeren/brugeren af bygningen eller udlejeren? Hvad sker der, hvis der skiftes lejere, eller hvis typen af anvendelse ændrer sig for ejendommen? Vil der være konkrete krav til dokumentationen?**

Kravet er, at »Hvis bygningen er en stor erhvervsbygning (med en nominel nytteeffekt for varmeanlæg, kombinerede rumopvarmnings- og ventilationsanlæg, klimaanlæg eller kombinerede klima- og ventilationsanlæg på over 290 kW), drives den effektivt gennem overvågning og vurdering af den energimæssige ydeevne«. Kommissionens henstilling om modernisering af bygninger indeholder vejledning og fortolkning vedrørende dette.

156. **Hvad er proceduren, hvis kravene i artikel 14, stk. 4, og artikel 15, stk. 4, i direktivet om bygningers energimæssige ydeevne som ændret ikke gennemføres på nationalt plan? Kan en tilsvarende liste over de foranstaltninger, der rent faktisk er truffet, anvendes til at fastlægge overensstemmelse med de tekniske screeningskriterier for aktiviteten »Erhvervelse og ejerskab af bygninger« i afsnit 7.7., indtil der er fastsat nationale krav?**

De tekniske screeningskriterier kræver, at store erhvervsbygninger (med en nominel nytteeffekt for varmeanlæg, kombinerede rumopvarmnings- og ventilationsanlæg, klimaanlæg eller kombinerede klima- og ventilationsanlæg med en nominel nytteeffekt på over 290 kW) drives effektivt gennem overvågning og vurdering af energimæssig ydeevne. Dette kan f.eks. påvises ved, at der foreligger en kontrakt om energimæssig ydeevne eller et bygningsautomatiserings- og kontrolsystem i overensstemmelse med artikel 14, stk. 4, og artikel 15, stk. 4, i direktivet om bygningers energimæssige ydeevne. Der er derfor mulighed for en vis fleksibilitet med hensyn til, hvordan det kan påvises, at en bygning drives effektivt.

Når der findes en national definition af bygningsautomatiserings- og kontrolsystemer, kan den anvendes. Hvis der ikke findes en sådan national definition, bør bedste praksis anvendes i stedet, og elementerne i direktivet om bygningers energimæssige ydeevne vedrørende bygningsautomatiserings- og kontrolsystemer kan anvendes som reference.

157. **Er kulturarvsbygninger eller beskyttede bygninger, der er undtaget fra energiattester i henhold til national ret, også undtaget fra at påvise overensstemmelse med kravene til energiattester eller primærenergibehov, der er specificeret i afsnit 7.7 (»Erhvervelse og ejerskab af bygninger«)?**

Afsnit 7.7 indeholder ikke en undtagelse for bygninger med kulturarvsstatus eller beskyttet status. For at kunne anses for at yde et væsentligt bidrag til modvirkning af klimaændringer skal alle bygninger, der er opført før den 31. december 2020, som minimum have en energiattest i klasse A eller ligge inden for de øverste 15 % af den nationale eller regionale bygningsmasse udtrykt som operationelt primærenergibehov.

Enheder har imidlertid mulighed for i den beskrivende del af deres indberetning i henhold til afsnit 1.2.3 i bilag I til den delegerede retsakt om oplysningsforpligtelser at forklare, hvorfor visse aktiver ikke er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, f.eks. fordi de er kulturarvsbygninger.

158. **Er der i afsnit 7.7 (»Erhvervelse og ejerskab af bygninger«) forskel på omfattelse af de indtægter, der stammer fra ejerskabet af bygningen (som opfylder de tekniske screeningskriterier), afhængigt af den type økonomisk aktivitet, der udøves? Kan indtægterne fra bygningsejerskabet for lufthavnsbygninger og terminaler, der opfylder de tekniske screeningskriterier i afsnit 7.7, være omfattet, uanset deres art, f.eks. leje fra afgiftsfrie butikker eller leje fra ground handling-aktiviteter i terminalen?**

De aktiviteter, der er beskrevet i afsnit 7.7, definerer ikke den type indtægter, der stammer fra bygningsejerskabet, og som kan være omfattet eller ej. Det er imidlertid kun indtægter fra bygningsejerskabet, f.eks. leje, der kan tages i betragtning, uanset hvilke aktiviteter der finder sted i en bygning (afgiftsfrie butikker, ground handling-aktiviteter). Andre ikkerelaterede indtægter, f.eks. indtægter, der ikke stammer fra bygningsejerskabet, men direkte fra luftfartsaktiviteter, der udføres af lufthavnsoperatøren, kan ikke tages i betragtning og er ikke omfattet af denne aktivitet. For eksempel er leje for benyttelse af bygningen, der betales af afgiftsfrie butikker, omfattet, men ikke de indtægter, der genereres af afgiftsfrie butikker ved salg af varer til forbrugerne.

Information og kommunikation i afsnit 8

A. Generelt

159. **Er elektroniske kommunikationsnet (telekommunikation) omfattet af aktiviteterne »Databehandling, webhosting og lignende serviceydelser« i afsnit 8.1 eller »Datadrevne løsninger til reduktion af drivhusgasemissioner« i afsnit 8.2?**

Elektroniske kommunikationsnet (telekommunikation) er som sådan ikke medtaget som en aktivitet under den nuværende dækning af den delegerede retsakt om klassificeringssystemet.

Afsnit 8.2 i bilag I til den delegerede retsakt om klima er rettet mod specifikke digitale løsninger, der er udviklet med det fremherskende (primære) formål at reducere emissioner. Sådanne løsninger kan være en innovativ kombination af digitale netværk og teknologier og applikationer såsom 5G, tingenes internet, kunstig intelligens (AI) og blockchain.

Et eksempel på en sådan løsning kan være en præcisionslandbrugsløsning, løsninger til forbedring af bygningers energieffektivitet eller AI-baserede løsninger, der reducerer 5G-basestationernes energiforbrug. Derfor er løsninger, der reducerer emissionerne fra elektroniske kommunikationstjenester betydeligt sammenlignet med de bedste tilgængelige alternative teknologier, omfattet i henhold til afsnit 8.2 i bilag I til den delegerede retsakt om klima.

Selv om det generiske offentlige elektroniske kommunikationsnet er en vigtig og nødvendig infrastruktur for de ovennævnte IKT-løsninger, er dets fremherskende anvendelse eller udbredelse ofte ikke at reducere emissioner. I tilfælde, hvor det elektroniske kommunikationsnet etableres og anvendes i forbindelse med løsningen for reduktion af drivhusgasemissioner (f.eks. en specifik infrastruktur til kommunikation mellem maskiner, der skal anvendes til præcisionslandbrug), er det omfattet i henhold til afsnit 8.2. Tilføjelser til en offentlig elektronisk kommunikationsinfrastruktur, der er nødvendige for at støtte konnektivitetsbehovene i forbindelse med løsningen for reduktion af drivhusgasemissioner (såsom netforbedring eller støtte til netværksfunktioner, der er nødvendige for løsningen), er også omfattet i henhold til afsnit 8.2.

B. Databehandling, webhosting og lignende serviceydelser i afsnit 8.1

160. **Hvordan kan overholdelsen af den europæiske adfærdskodeks for energieffektivitet i datacentre revideres i forbindelse med aktiviteten »Databehandling, webhosting og lignende serviceydelser« i afsnit 8.1?**

Kriterierne for et væsentligt bidrag til modvirkning af klimaændringer kræver en uafhængig kontrol og regelmæssig audit (mindst hvert tredje år) af gennemførelsen af alle relevante forventede praksisser, der er fastlagt i den europæiske adfærdskodeks for energieffektivitet i datacentre.

Adfærdskodeksen vil inden længe (slutningen af 2022/primo 2023) blive suppleret med en vurderingsramme, der skal bistå auditorerne med at kontrollere et datacenters overholdelse af den relevante forventede praksis, der er fastsat i adfærdskodeksen for energieffektivitet i datacentre.

161. **For så vidt angår aktiviteten »Databehandling, webhosting og lignende serviceydelser« i afsnit 8.1, hvem har da bevisbyrden for at påvise overensstemmelse med klassificeringssystemet i tilfælde af datacentre med samplacering?**

Bevisbyrden ligger hos de økonomiske virksomheder, der er forpligtet til at offentliggøre deres andel af aktiviteter, der er i overensstemmelse med klassificeringssystemet, i henhold til den delegerede retsakt om oplysningsforpligtelser eller ønsker at få deres økonomiske aktiviteter klassificeret som miljømæssigt bæredygtige i henhold til klassificeringsforordningen.

I tilfælde af datacentre med samplacering kan påvisning af overensstemmelse med den europæiske adfærdskodeks for energieffektivitet i datacentre kræve et tæt samarbejde og udveksling af tekniske data mellem værter og lejere.

C. Datadrevne løsninger til reduktion af drivhusgasemissioner i afsnit 8.2

162. **Skal den IKT-løsning, der henvises til i de tekniske screeningskriterier for aktiviteten »Datadrevne løsninger til reduktion af drivhusgasemissioner« i afsnit 8.2., primært være rettet mod tilvejebringelse af data og analyser, og skal reduktionen af drivhusgasemissioner være en nødvendig følgevirkning, eller skal IKT-løsningen primært have til formål at reducere drivhusgasemissioner ved hjælp af data og analyser?**

IKT-løsningen kan i begge tilfælde yde et væsentligt bidrag, forudsat at IKT-løsningen, hvis en alternativ løsning/teknologi allerede er tilgængelig på markedet, viser betydelige besparelser i vugge-til-grav-drivhusgasemissioner sammenlignet med den bedste alternative løsning/teknologi.

163. **Hvordan defineres »væsentlig« i punkt 2 i kriteriet om væsentligt bidrag til aktiviteten »Datadrevne løsninger til reduktion af drivhusgasemissioner« i afsnit 8.2, som henviser til »betydelige besparelser i vugge-til-grav-drivhusgasemissioner«? Hvordan defineres »den/det bedste alternative teknologi/produkt/løsning«?**

Der henvises til svarene på spørgsmål 42-43 i denne meddelelse vedrørende aktiviteten »Fremstilling af andre lavemissionsteknologier«.

Liberale, videnskabelige og tekniske aktiviteter i afsnit 9

A. Tæt på markedsforskning, -udvikling og -innovation i afsnit 9.1

164. **Skal udgifter til forskning og udvikling (FoU) betragtes som en del af den aktivitet, de vedrører, eller som en særskilt aktivitet i henhold til afsnit 9.1 (»Tæt på markedsforskning, -udvikling og -innovation«)?**

Begge scenarier er mulige.

Når forskning og udvikling er en integreret del af den aktivitet, der er omfattet af den delegerede retsakt om klima (intern FoU, der er integreret i aktiviteten), kan den medregnes under den pågældende aktivitet, og de dermed forbundne udgifter oplyses i overensstemmelse hermed.

I andre tilfælde, hvor forskning ikke er integreret i en klassificeringsaktivitet, men bidrager til, at andre klassificeringsaktiviteter kan nå deres tærskler for at være væsentlige bidrag, kan FoU medregnes som en særskilt mulighedsskabende aktivitet i henhold til afsnit 9.1. og, hvor det er relevant, oplyses som en indtægtsskabende aktivitet.

AFSNIT III

SPØRGSMÅL OM TILBAGEVENDENDE DNSH-KRITERIER

Tillæg A

Generiske kriterier for DNSH til tilpasning til klimaændringer

165. **Hvad er forskellen mellem de tekniske screeningskriterier for væsentligt bidrag til tilpasning til klimaændringer, der er fastsat i bilag II, og de tekniske screeningskriterier for DNSH for tilpasning til klimaændringer, der er fastsat i bilag I (modvirkning af klimaændringer)?**

DNSH-kriterierne for tilpasning til klimaændringer, som er medtaget i bilag I til den delegerede retsakt om klima, dækker en del af kriterierne for et væsentligt bidrag til tilpasning til klimaændringer, dvs. at der skal foretages en risiko- og sårbarheds-vurdering for at identificere tilpasningsløsninger.

Kriterierne for et væsentligt bidrag for tilpasning til klimaændringer, der er medtaget i bilag II til den delegerede retsakt om klima, tilføjer imidlertid kravet om at gennemføre de identificerede tilpasningsløsninger. Kriterierne for deres gennemførelse er specificeret i punkt 4 i kriterierne for et væsentligt bidrag. For så vidt angår gennemførelsen af tilpasnings-løsninger, der i væsentlig grad reducerer de vigtigste fysiske klimarisici, der er væsentlige for den aktivitet, der undersøges, afspejler de væsentlige kriterier for tilpasning (opført i bilag II til den delegerede retsakt om klima) et højere ambitionsniveau end DNSH-kriterierne i tillæg A i bilag I til den delegerede retsakt om klima.

Nogle økonomiske aktiviteter dækker kun en del af værdikæden og har ingen indvirkning på den del af værdikæden, der overvejende er truet af klimaændringer. Hvordan bør dette håndteres i klimarisiko- og sårbarhedsvurderingen?

Det bør uden rimelig tvivl sikres, at den økonomiske aktivitet, der sigtes mod, ikke kan påvirkes af sekundære virkninger eller kaskadevirkninger, da store skader ofte kan opstå som følge af en række begivenheder (f.eks. jordskred efter kraftig regn). Dette kan gøres på forhånd eller på grundlag af klimarisiko- og sårbarhedsvurderingen.

Grundigheden af vurderingen kan også variere, så længe det er tilstrækkeligt at identificere de fysiske klimarisici, der er væsentlige for aktiviteten. For eksempel kan der foretages en individuel afvejning af, i hvilket omfang der kan være risici i forsyningskæden eller i produktionsprocesserne opstrøms, og om disse aspekter skal tages i betragtning i forbindelse med vurderingen. Afgørende faktorer for proportionaliteten af den valgte vurderingsmetode kan være virksomhedens størrelse, aktivitetens type, omfang og kontekst, forretningsmodellen eller placeringen i forsyningskæden.

Klimarisiko- og sårbarhedsvurderingen skal (så vidt muligt) opdele den økonomiske aktivitet i særskilte individuelle objekter såsom produktionsanlæg, transportlinjer, tilstødende administrative bygninger, leverandører af kritisk materiale, deres geografiske placering osv.

Grundlaget for en solid klimarisikovurdering er en forståelse af, hvordan farer kan påvirke hvert enkelt objekt med hensyn til den aktivitet, der vurderes. Nogle af virkningerne af farer er indlysende, f.eks. direkte skader på produktionssteder som følge af oversvømmelser eller stormhændelser. Det er imidlertid ikke alle klimapåvirkninger, der forekommer direkte, men snarere efter hinanden med mulighed for sekundære virkninger i en kæde (såkaldte kaskadevirkninger). F.eks. kan stormhændelser skade en kritisk leverandørs eller energiinfrastrukturs lokalitet og forårsage strømafbrydelser. Desuden kan risici forstærke hinanden. Nogle risici opstår endda kun på grund af den kombinerede virkning af flere klimarisici: nogle risici forværres af flere på hinanden følgende farer. Risikoen for oversvømmelser øges f.eks., når kraftige regnskyl rammer udtørrede jordarealer.

166. **Med fremlæggelsen af IPCC's 6. vurderingsrapport fremlagde IPCC nye klimascenarier. Skal der tages hensyn til disse i stedet for de eksisterende scenarier, der er nævnt i EU-klassificeringssystemet?**

Kriterium 3 i kriterierne for et væsentligt bidrag til tilpasning til klimaændringer præciserer, at »Klimaprognoserne og vurderingen af konsekvenser er baseret på bedste praksis og tilgængelig vejledning og tager hensyn til den nyeste videnskab for sårbarheds- og risikoanalyse og dertil knyttede metoder i overensstemmelse med de seneste rapporter fra Det Mellemstatslige Panel om Klimaændringer«.

Brugerne bør derfor henvise til de seneste IPCC-vurderingsrapporter, når de foreligger.

167. **Hvornår bør der tilstræbes en gennemførelse i regionale klimascenarier med høj opløsning? Hvordan sikres overensstemmelse med kravene i EU-klassificeringssystemet i dette tilfælde?**

Der gøres fremskridt med modellering på aktivniveau gennem det europæiske forskningsprogram Horisont Europa og med udviklingen af specifikke regionale prognoser med høj opløsning. Jo større efterspørgslen efter klimascenarier med høj opløsning er, jo hurtigere vil udbuddet sandsynligvis tilpasse sig. For de repræsentative koncentrationsscenarier RCP 2,6, RCP 4,5 og RCP 8,5 findes der regionale klimamodeller med en opløsning på ca. 12,5*12,5 km^2 på europæisk plan. For nogle lande er der yderligere regionaliserede data med en opløsning på 5*5 km^2.

168. **Er det nødvendigt at anvende alle 4 IPCC-scenarier (RCP 2,6, RCP 4,5, RCP 6,0 og RCP 8,5)? Skal resultaterne af hver analyse vurderes særskilt?**

Nej, det er ikke nødvendigt at anvende alle 4 scenarier fra Det Mellemstatslige Panel om Klimaændringer (IPCC).

For at indlede vurderingen er det vigtigt at se, om den aktivitet, der er omfattet af klimarisiko- og sårbarhedsvurderingen, tidligere har været udsat for virkninger af visse farer (f.eks. stigende vandstand i havene). Hvis dette ikke er tilfældet, bør RCP 8,5 (dvs. lav afbødning) altid anvendes i overensstemmelse med forsigtighedsprincippet. Hvis resultaterne er positive, kan der anvendes scenarier i den nedre ende, f.eks. RCP 4,5.

Resultaterne af hver analyse bør vurderes særskilt.

169. **Hvordan skal en virksomhed forholde sig, hvis ikke alle IPCC's fire hovedscenarier foreligger?**

I princippet bør de tilgængelige IPCC-modeller anvendes i et omfang, der er meningsfuldt og proportionalt til at vurdere de potentielle virkninger af farer inden for den økonomiske aktivitets tidsramme (over 10 år).

Virksomheden bør sikre, at den har adgang til de klimadata, der er relevante for klimarisikovurderingen. Disse data er normalt tilgængelige på CORDEX. Der bør anmodes om regionaliserede klimadata med den højest mulige opløsning fra de nationale meteorologiske tjenester. Det Europæiske Miljøagentur (EEA) leverer en interaktiv rapport med klimadata (baseret på CMIP5 og EURO-CORDEX), der er aggregeret på niveauet for subnationale administrative regioner og allerede tildelt klimafarer. Derudover kan klimadata for individuelle scenarier hentes fra den europæiske Climate Data Explorer.

Med hensyn til valget af et passende repræsentativt koncentrationsscenarie (RCP), der skal tages i betragtning, kan RCP 4,5 ifølge den tekniske vejledning om klimasikring af infrastruktur i perioden 2021-2027 ([61]) anvendes til klimaprognoser frem til 2060, da der indtil dette år kun er små forskelle mellem scenarierne. For de efterfølgende år undervurderes ændringerne muligvis under RCP 4,5 — særligt hvis drivhusgasemissionerne viser sig at være højere end forventet. Det vil derfor muligvis være mere relevant at anvende RCP 6,0 og RCP8.5 til aktuelle fremskrivninger frem til 2100. Opvarmningen under RCP 8,5 anses i vid udstrækning for at være større end de nuværende business as usual-scenarier, men den er relevant ud fra et risikostyringsperspektiv, da vendepunkter ikke fuldt ud kunne tages i betragtning i IPCC's prognoser, mens virkningerne af klimaændringer allerede har været mere udtalte end forventet.

170. **Hvordan påvirker proportionalitet omfanget af den robuste klimarisiko- og sårbarhedsvurdering, der skal foretages som led i DNSH-kriterierne for tilpasning til klimaændringer?**

Formålet med den robuste klimarisiko- og sårbarhedsvurdering er at identificere væsentlige fysiske klimarisici for den økonomiske aktivitets resultater. Denne vurdering danner derefter grundlag for identificeringen af passende tilpasningsforanstaltninger, der præsenteres som en del af en tilpasningsplan.

I henhold til den delegerede retsakt om klima, bilag 1, tillæg A, bør den gennemførte klimarisiko- og sårbarhedsvurdering følge den nyeste metode og tage hensyn til de seneste tilgængelige data i den højest mulige opløsning. Omfanget af den vurdering, de metoder og de data, der anvendes til at nå dette mål, kan variere for at opretholde proportionaliteten. I

([61]) Meddelelse fra Kommissionen — Teknisk vejledning om klimasikring af infrastruktur i perioden 2021-2027 (EUT C 373 af 16.9.2021, s. 1).

mange tilfælde kan det f.eks. være tilstrækkeligt at anvende et pessimistisk scenarie, f.eks. RCP 8,5, og ikke tage hensyn til alle fire RCP-scenarier, forudsat at det er usandsynligt, at overvejelsen af yderligere scenarier vil give ny viden, der er relevant for risikovurderingen.

Grundigheden af vurderingen kan også variere, så længe det er tilstrækkeligt at identificere de fysiske klimarisici, der er væsentlige for aktiviteten. For eksempel kan der foretages en individuel afvejning af, i hvilket omfang der kan være risici i forsyningskæden eller i produktionsprocesserne opstrøms, og om disse aspekter skal tages i betragtning i forbindelse med vurderingen. Afgørende faktorer for proportionaliteten af den valgte vurderingsmetode kan være virksomhedens størrelse, aktivitetens type, omfang og kontekst, forretningsmodellen eller placeringen i forsyningskæden. F.eks. kræver udskiftning af vinduer i en kontorbygning for at forbedre energieffektiviteten en mindre detaljeret klimarisikovurdering end opførelse af en dæmning til produktion af vandkraft.

Hyppigheden af klimarisiko- og sårbarhedsvurderingen bør også stå i et rimeligt forhold til dens mål. Passende ajourføringer af vurderingen og den deraf følgende tilpasningsplan er ændringer, der øger eksponeringen for de identificerede risici, eller som kan indebære nye risici eller i væsentlig grad ændre allerede identificerede risici for den økonomiske aktivitet, såsom ændringer i:

— den vurderede økonomiske aktivitet, f.eks. nye leverandører eller nye produktionsanlæg

— vurderingens klimadatagrundlag, f.eks. uforudsete ændringer i klimasystemer, ændringer i antagelser for klimamodeller eller teknologiske fremskridt inden for klimamodellering.

171. **Hvilken dokumentation skal der fremlægges for at opfylde DNSH-kravene vedrørende tilpasning til klimaændringer?**

For at opfylde kravene til DNSH for tilpasning til klimaændringer for en økonomisk aktivitet med henblik på EU-klassificeringssystemet er det vigtigt at fremlægge en sammenhængende tilpasningsplan, hvis der er identificeret klimarisici. Foranstaltningerne i planen bør systematisk have været vurderet med hensyn til deres egnethed til at reducere de vigtigste fysiske klimarisici for aktiviteten, samtidig med at de opfylder de yderligere krav, der er beskrevet i den delegerede retsakt om klima. Tilpasningsplanen bør også indeholde en tidsplan for gennemførelsen af foranstaltningerne og dokumentation for de foranstaltninger, der allerede er gennemført. Tilpasningsforanstaltninger skal gennemføres for nye aktiver på tidspunktet for færdiggørelsen og for eksisterende aktiver senest fem år efter identificeringen af de forbundne klimarisici.

De vigtigste fysiske klimarisici skal identificeres ved hjælp af en solid, forståelig og forholdsmæssig klimarisiko- og sårbarhedsvurdering.

172. **Vil det på nuværende tidspunkt være tilstrækkeligt at anvende eksisterende miljørisikoopgørelser (f.eks. for oversvømmelser, laviner) under hensyntagen til særligt relevante miljørisikoscenarier (f.eks. for temperatur, nedbør, vind)?**

De eksisterende miljørisikoopgørelser, der omfatter de vigtigste og mest relevante klimaparametre, er i øjeblikket tilstrækkelige.

173. **Hvad er minimumskravene til en klimarisiko- og sårbarhedsvurdering med hensyn til omfang og detaljeringsniveau (væsentlighed af risici osv.)?**

— Levetid.

— Alle relevante formål med den økonomiske aktivitet bør tages i betragtning.

— En række klimaprognoser baseret på fremtidige scenarier.

— Katalog over klimarelaterede »farer, der som minimum skal tages i betragtning« (delegeret retsakt om klima, bilag I, tillæg A).

174. **Hvilke standarder skal anvendes til at foretage en klimarisiko- og sårbarhedsanalyse (ISO, EU-retningslinjer for modstandsdygtighed over for klimaændringer for infrastrukturprojekter)? Kan virksomheder frit vælge deres egen metode?**

Der findes ingen enkelt metode til udvikling af klimarisiko- og sårbarhedsvurderingen. De kan baseres på en bred vifte af tilgange til indsamling af oplysninger, fra data- og modelbaserede tilgange (f.eks. klimadata, virkningsmodeller) til mere evaluerende eller ekspertbaserede metoder. Der findes imidlertid en (ISO/DIS 14091:Tilpasning til klimaændringer — Vejledning i forståelse af sårbarhed og konsekvenser samt udvikling af risikovurdering) ([62]), der også er gennemført som europæisk standard og nationale standarder i medlemsstaterne, indeholder et udvalg af nyttige værktøjer, der dækker hele processen med at forberede, gennemføre og formidle resultaterne af vurderingen. Mere specifikt giver disse værktøjer vejledning om f.eks. udvikling af påvirkningskæder, aggregering af indikatorer og risikokomponenter eller vurdering af tilpasningsevne. Aktuelt er der også et tilskud under udfærdigelse ([63]), som har »et operationelt, konsekvent og mere avanceret værktøj til flerrisikovurdering på tværs af niveauer og forvaltningsniveauer, som kan anvendes af alle regioner og lokalsamfund i Europa« blandt de forventede resultater.

175. **Hvad menes der med »avancerede klimaprognoser«, som der henvises til i kriterierne for et væsentligt bidrag til tilpasningen til klimaændringer?**

De seneste prognoser under hensyntagen til udviklingen i den videnskabelige viden (f.eks. om vendepunkter).

Tillæg C

Generiske kriterier for DNSH til forureningsforebyggelse og -bekæmpelse i forbindelse med anvendelse og tilstedeværelse af kemikalier

176. **Hvordan skal kriterierne i litra d), e) og f) i tillæg C anvendes?**

De generiske DNSH-kriterier for forebyggelse og bekæmpelse af forurening med hensyn til anvendelse og tilstedeværelse af kemikalier som fastsat i tillæg C til bilag I til den delegerede retsakt præciserer, at en aktivitet ikke forårsager væsentlig skade på forebyggelse og bekæmpelse af forurening, hvis aktiviteten ikke fører til fremstilling, markedsføring eller anvendelse af to grupper af stoffer (enten alene, i blandinger eller i en vare).

Disse omfatter (under litra f) og g)):

— stoffer, der opfylder kriterierne i artikel 57 i REACH og er identificeret i overensstemmelse med artikel 59, stk. 1, i samme forordning (dvs. stoffer, der er identificeret som særligt problematiske og opført på »kandidatlisten« i henhold til REACH), medmindre deres anvendelse har vist sig at være afgørende for samfundet

— andre stoffer, der opfylder kriterierne i artikel 57 i REACH (dvs. stoffer, der opfylder kriterierne for særligt problematiske stoffer), medmindre deres anvendelse har vist sig at være afgørende for samfundet.

For at anvende begrebet »afgørende anvendelse for samfundet« er det nødvendigt at fastslå, om begrebet finder anvendelse, dvs. om den økonomiske aktivitet fører til fremstilling, markedsføring eller anvendelse af de stoffer, der er identificeret i litra f) eller g) (dvs. stoffer, der er identificeret som særligt problematiske stoffer, og stoffer, der opfylder kriterierne for særligt problematiske stoffer). Disse oplysninger bør indhentes gennem forsyningskæden.

I overensstemmelse med tilsagnet i kemikaliestrategien med bæredygtighed for øje er Kommissionen i færd med at udarbejde et horisontalt dokument med henblik på at definere kriterier for væsentlig anvendelse for at sikre, at de mest skadelige kemikalier kun tillades, hvis de er nødvendige af hensyn til sundhed, sikkerhed eller væsentlige funktioner i samfundet, og hvis der ikke findes miljø- og sundhedsmæssigt acceptable alternativer. Formålet er at definere kriterierne på en sammenhængende måde i hele EU-lovgivningen og forklare, hvordan det vurderes, om anvendelse af kemikalier er afgørende for samfundet. I dette arbejde tages der hensyn til kriterierne for væsentlig anvendelse i Montreal-protokollen, samtidig med at de tilpasses, så de kan anvendes for hele EU's kemikalielovgivning. Kommissionen agter at afslutte dette arbejde i begyndelsen af 2023.

([62]) Normen er en del af en familie af ISO 14090-standarder, som omhandler tilpasning til klimaændringer under fasen forud for planlægning, vurdering af virkninger (herunder muligheder), tilpasningsplanlægning, gennemførelse, overvågning og evaluering samt rapportering og kommunikation. ISO 14091 uddyber vurderingen af virkninger, herunder muligheder.

([63]) Indkaldelse HORIZON-MISS-2021-CLIMA-02-01: Udvikling af risikovurderinger af klimaændringer i europæiske regioner baseret på en gennemsigtig og harmoniseret tilgang til klimarisikovurdering.

Overholdelse af litra d) i tillæg C gælder kun inden for anvendelsesområdet for direktiv 2011/65/EU (RoHS-direktivet). RoHS-direktivets anvendelsesområde er fastsat i artikel 2 i dette direktiv, f.eks. undtages store faste installationer eller transportmidler til transport af personer eller gods, bortset fra elektriske tohjulede køretøjer, der ikke er typegodkendt.

177. **Gælder den samme begrænsning for bygningsdele og -materialer som for aktiviteter i afsnit 7.1 (»Opførelse af nye bygninger«) og 7.2 (»Renovering af eksisterende bygninger«) for formaldehyd og andre kræftfremkaldende flygtige organiske forbindelser i kategori 1A og 1B (»... som beboere kommer i kontakt med...«) ved påvisning af overensstemmelse?**

For at påvise overensstemmelse med kravene i DNSH-kriterierne for forebyggelse og bekæmpelse af forurening, jf. afsnit 7.1 og 7.2, skal bygningsdele og -materialer, der anvendes i byggeriet, og som kan komme i kontakt med beboere, opfylde to betingelser:

— Disse bygningskomponenter og -materialer indeholder ikke stoffer, der er anført i tillæg C. Dette er en generel betingelse, og det kan opnås ved at anmode leverandørerne om oplysninger om tilstedeværelsen af et stof i fremstillingen, materialerne og genstandene. Hvis det stof, der er anført i litra f) og g) i tillæg C, er til stede, skal det godtgøres, at dets anvendelse er af afgørende betydning for samfundet.

— Ved anvendelse af formaldehyd, formaldehydafgivende stoffer eller flygtige organiske kræftfremkaldende stoffer — og disse anvendelser er afgørende for samfundet — bør anvendelsen af disse stoffer overholde de emissionsgrænser, der er fastsat i andet afsnit i DNSH-kriterierne for forebyggelse og bekæmpelse af forurening. Overholdelsen af sådanne emissionsgrænser skal verificeres ved prøvning.

178. **Er der, navnlig med hensyn til overholdelse af REACH og CLP, en specifik, reduceret liste over forurenende stoffer, der skal undgås og reduceres for byggevarer og bygningsdele, eller skal ovennævnte bestemmelser anvendes i deres fulde længde for byggevarer og bygningskomponenter? Hvis ja, hvilke EU-dækkende tilgængelige data/produktfortegnelser med hensyn til produktoverensstemmelse kan anvendes til dette formål?**

Alle betingelser i tillæg C, dvs. litra a)-g), finder anvendelse, når der henvises til tillæg C i DNSH-kriterierne for forebyggelse og bekæmpelse af forurening.

Der findes ingen forenklet liste over stoffer for byggevarer og bygningskomponenter. Ikke desto mindre er de stoffer, der er omfattet af litra a)-e) i DNSH-kriterierne, opført i de relevante artikler og/eller bilag i de respektive forordninger, der henvises til.

Listen over stoffer, der er omfattet af litra f), findes ved at konsultere kandidatlisten over særligt problematiske stoffer, der forvaltes af Det Europæiske Kemikalieagentur i henhold til REACH-forordningens artikel 59, stk. 10. Kandidatlisten er tilgængelig online på følgende link: Kandidatliste over særligt problematiske stoffer til godkendelse — ECHA (europa.eu).

Stoffer, der er omfattet af litra g), kan findes i flere kilder, afhængigt af det specifikke stykke i REACH-forordningens artikel 57, som de henhører under:

For så vidt angår REACH, artikel 57, litra a)-c): en kilde er fortegnelsen over klassificeringer og mærkninger, der forvaltes af Det Europæiske Kemikalieagentur i henhold til artikel 42 i CLP-forordningen. Fortegnelsen indeholder oplysninger om stoffers fareklassificering, som kan sammenlignes med kriterierne i artikel 57, litra a)-c), i REACH. Fortegnelsen indeholder en liste over stoffer med harmoniserede klassificeringer (vurderet og indgået af myndighederne) samt selvklassificeringer (vurderet og indgået af industrien selv). Fortegnelsen over klassificeringer og mærkninger findes online på: C&L Inventory — ECHA på europa.eu.

For så vidt angår REACH, artikel 57, litra d)-f): De farekategorier, der er nævnt i dette punkt, er endnu ikke omfattet af C&L Inventory. ECHA forvalter lister over stoffer, der vurderes af ECHA's uformelle ekspertgrupper. Listerne giver en indikation af stoffer, der kan opfylde kriterierne i artikel 57, litra d)-f), i REACH, samt stoffer, der sandsynligvis ikke opfylder kriterierne, eller stoffer, der er under vurdering. Listen over persistens, bioakkumulering og toksicitet (PBT) giver oplysninger om stoffers egenskaber, som kan sammenlignes med kriterierne i artikel 57, litra d)-e), i REACH. Oversigten er tilgængelig online på: https://echa.europa.eu/pbt.

Vurderingslisten over hormonforstyrrende stoffer indeholder oplysninger om disse egenskaber ved stoffer, som kan sammenlignes med kriterierne i artikel 57, litra f), i REACH. Oversigten er tilgængelig online på: https://echa.europa.eu/ed-assessment.

I overensstemmelse med kemikaliestrategien med bæredygtighed for øje er Kommissionen ved at forberede medtagelse af nye fareklasser (herunder PBT- og vPvBstoffer samt hormonforstyrrende stoffer) i CLP-forordning (EF) nr. 1272/2008. Hvis og når fareklasserne bliver medtaget i CLP-forordningen, vil C&L Inventory gradvist begynde at indeholde oplysninger om fareklassificeringer for stoffer, der er omfattet af litra g) i tillæg C.

179. **Litra g) i tillæg C synes at ligne litra f). Har dette til formål at udvide anvendelsesområdet til andre stoffer, der ikke er under overvejelse i øjeblikket, og hvordan bør det i bekræftende fald finde anvendelse?**

Kriteriet i litra g) har til formål at udvide listen over mulige stoffer, der er omfattet af tillæg C. Dette kriterium har til formål at identificere stoffer — enten alene, i blandinger eller i en vare — der opfylder kriterierne i artikel 57 i REACH, men som endnu ikke er opført på en kandidatliste med henblik på potentiel optagelse i bilag XIV til nævnte forordning.

Når et stof opfylder kriterierne i artikel 57 i REACH, men endnu ikke er optaget på kandidatlisten med henblik på eventuel optagelse i bilag XIV, er dette stof omfattet af kriteriet i litra g).

Stoffer, der er omfattet af litra g), kan findes i flere kilder, afhængigt af det specifikke stykke i REACH-forordningens artikel 57, som de henhører under:

For så vidt angår REACH, artikel 57, litra a)-c): en kilde er fortegnelsen over klassificeringer og mærkninger, der forvaltes af Det Europæiske Kemikalieagentur i henhold til artikel 42 i CLP-forordningen. Fortegnelsen indeholder oplysninger om stoffers fareklassificering, som kan sammenlignes med kriterierne i artikel 57, litra a)-c), i REACH. Fortegnelsen indeholder en liste over stoffer med harmoniserede klassificeringer (vurderet og indgået af myndighederne) samt selvklassificeringer (vurderet og indgået af industrien selv). Fortegnelsen over klassificeringer og mærkninger findes online på: C&L Inventory — ECHA på europa.eu.

For så vidt angår REACH, artikel 57, litra d)-f): De farekategorier, der er nævnt i dette punkt, er endnu ikke omfattet af C&L Inventory. ECHA forvalter lister over stoffer, der vurderes af ECHA's uformelle ekspertgrupper. Listerne giver en indikation af stoffer, der kan opfylde kriterierne i artikel 57, litra d)-f), i REACH, samt stoffer, der sandsynligvis ikke opfylder kriterierne, eller stoffer, der er under vurdering. Listen over persistens, bioakkumulering og toksicitet (PBT) giver oplysninger om stoffers egenskaber, som kan sammenlignes med kriterierne i artikel 57, litra d)-e), i REACH. Oversigten er tilgængelig online på: https://echa.europa.eu/pbt.

Vurderingslisten over hormonforstyrrende stoffer indeholder oplysninger om disse egenskaber ved stoffer, som kan sammenlignes med kriterierne i artikel 57, litra f), i REACH. Oversigten er tilgængelig online på: https://echa.europa.eu/ed-assessment.

I overensstemmelse med kemikaliestrategien med bæredygtighed for øje er Kommissionen ved at forberede medtagelse af nye fareklasser (herunder PBT- og vPvBstoffer samt hormonforstyrrende stoffer) i CLP-forordning (EF) nr. 1272/2008. Hvis og når fareklasserne bliver medtaget i CLP-forordningen, vil C&L Inventory gradvist begynde at indeholde oplysninger om fareklassificeringer for stoffer, der er omfattet af litra g) i tillæg C.

180. **Omfatter de generiske kriterier for ikke at gøre væsentlig skade i tillæg C fremstillingsprocessen? Hvordan skal virksomhederne behandle listen over stoffer i tillæg C, litra g), vedrørende overensstemmelsesvurderingen?**

Ja, fremstillingsprocessen er underlagt kriterierne i tillæg C.

Stoffer, der er omfattet af litra g), kan findes i flere kilder, afhængigt af det specifikke stykke i REACH-forordningens artikel 57, som de henhører under:

For så vidt angår REACH, artikel 57, litra a)-c): en kilde er fortegnelsen over klassificeringer og mærkninger, der forvaltes af Det Europæiske Kemikalieagentur i henhold til artikel 42 i CLP-forordningen. Fortegnelsen indeholder oplysninger om stoffers fareklassificering, som kan sammenlignes med kriterierne i artikel 57, litra a)-c), i REACH. Fortegnelsen indeholder en liste over stoffer med harmoniserede klassificeringer (vurderet og indgået af myndighederne) samt selvklassificeringer (vurderet og indgået af industrien selv). Fortegnelsen over klassificeringer og mærkninger findes online på: C&L Inventory — ECHA på europa.eu.

For så vidt angår REACH, artikel 57, litra d)-f): De farekategorier, der er nævnt i dette punkt, er endnu ikke omfattet af C&L Inventory. ECHA forvalter lister over stoffer, der vurderes af ECHA's uformelle ekspertgrupper. Listerne giver en indikation af stoffer, der kan opfylde kriterierne i artikel 57, litra d)-f), i REACH, samt stoffer, der sandsynligvis ikke opfylder

kriterierne, eller stoffer, der er under vurdering. Listen over persistens, bioakkumulering og toksicitet (PBT) giver oplysninger om stoffers egenskaber, som kan sammenlignes med kriterierne i artikel 57, litra d)-e), i REACH. Oversigten er tilgængelig online på: https://echa.europa.eu/pbt.

Vurderingslisten over hormonforstyrrende stoffer indeholder oplysninger om disse egenskaber ved stoffer, som kan sammenlignes med kriterierne i artikel 57, litra f), i REACH. Oversigten er tilgængelig online på: https://echa.europa.eu/ed-assessment.

I overensstemmelse med kemikaliestrategien med bæredygtighed for øje er Kommissionen ved at forberede medtagelse af nye fareklasser (herunder PBT- og vPvBstoffer samt hormonforstyrrende stoffer) i CLP-forordning (EF) nr. 1272/2008. Hvis og når fareklasserne bliver medtaget i CLP-forordningen, vil C&L Inventory gradvist begynde at indeholde oplysninger om fareklassificeringer for stoffer, der er omfattet af litra g) i tillæg C.

181. **Hvad er omfanget af den krævede analyse af »anvendelsen« af de anførte stoffer?**

De generiske DNSH-kriterier for forebyggelse og bekæmpelse af forurening vedrørende anvendelse og forekomst af kemikalier, der er fastsat i tillæg C til bilag I til den delegerede retsakt, præciserer, at en aktivitet ikke forårsager væsentlig skade på forebyggelse og bekæmpelse af forurening, hvis aktiviteten ikke fører til fremstilling, markedsføring eller anvendelse af visse stoffer (enten alene, i blandinger eller i en vare).

Oplysninger om fremstilling, markedsføring eller anvendelse af stoffer bør indhentes gennem forsyningskæden efter anmodning til en direkte leverandør.

Dokumentation for, at fremstillingen, markedsføringen eller anvendelsen af stoffer er i overensstemmelse med tillæg C, kan opnås ved at anmode leverandørerne om disse oplysninger.

Tillæg D

Generiske kriterier for DNSH til beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer

182. **Miljøkonsekvensvurderinger (VVM) er ikke altid påkrævet i henhold til national lovgivning. Hvis VVM ikke er påkrævet i henhold til EU-retten, er det da uden betydning for vurderingen af overensstemmelsen med klassificeringssystemet at give afkald på VVM?**

Ikke alle aktiviteter er underlagt en obligatorisk VVM i overensstemmelse med EU-retten. For at en økonomisk aktivitet kan opfylde et DNSH-kriterium, der kræver overholdelse af tillæg D, skal aktiviteten dog opfylde begge følgende betingelser:

— Der er gennemført en miljøkonsekvensvurdering eller -screening, og de nødvendige afbødnings- og kompensationsforanstaltninger er gennemført.

— Der er foretaget en passende vurdering som omhandlet i artikel 6, stk. 3, i habitatdirektiv 92/43/EØF, hvor det er relevant, for lokaliteter/operationer, der er beliggende i eller i nærheden af biodiversitetsfølsomme områder, og de afbødende foranstaltninger, der er gennemført.

Der er derfor ikke behov for en VVM i alle tilfælde. Kravet i kriterierne er at gå igennem processen for at afgøre, om der er behov for en VVM — »Der er gennemført en miljøkonsekvensvurdering (VVM) eller screening i overensstemmelse med direktiv 2011/92/EU«. Hvis screeningen er foretaget, og konklusionen er, at der ikke er behov for en VVM, er denne del af kravet opfyldt.

Hvad angår tilgangen uden for EU, fremgår dette af fodnote 2 i tillæg D: »For aktiviteter i tredjelande i overensstemmelse med tilsvarende gældende national lovgivning eller internationale standarder, der kræver gennemførelse af en VVM eller screening, f.eks. IFC's Performance Standard 1: *Assessment and Management of Environmental and Social Risks*.«

183. **Hvad er minimumskravene i miljøkonsekvensvurderingen for at opnå overensstemmelse med klassificeringssystemet?**

Den formelle procedure for gennemførelse af en miljøkonsekvensvurdering (VVM) er fastsat i direktiv 2011/92/EF. I praksis kan VVM-proceduren sammenfattes således:

— Bygherren af et projekt kan anmode den kompetente myndighed om at oplyse, hvad der skal medtages i VVM-rapporten (afgrænsningsfasen).

— Bygherren skal fremlægge VVM-rapporten med oplysninger i overensstemmelse med direktivets artikel 5, stk. 1, og bilag IV.

— Miljømyndighederne, de lokale og regionale myndigheder og offentligheden (samt berørte medlemsstater) skal informeres og høres.

— Den kompetente myndighed beslutter, om projektet skal godkendes eller ej, under hensyntagen til resultaterne af høringen.

— Offentligheden underrettes om afgørelsen og kan anfægte afgørelsen ved de relevante domstole.

184. **Hvad betyder »for lokaliteter/operationer i eller nær biodiversitetsfølsomme områder« i praksis?**

Dette gælder enten for aktiviteter, der vil finde sted inden for sådanne områder, eller for aktiviteter, der sandsynligvis vil have en betydelig indvirkning på sådanne områder (derfor medtages »eller nær«). Det blev ikke anset for muligt at definere en kilometerradius for »eller nær«, da dette vil variere fra lokalitet til lokalitet (f.eks. kan en dæmning i en flod mange kilometer nedstrøms kunne påvirke migreringen af beskyttede fiskearter såsom laks i et Natura 2000-område opstrøms). Når der med andre ord er sandsynlighed for en betydelig risiko for et sådant område eller en sådan lokalitet (dvs. som ville hæmme bevaringsmålsætningerne for lokaliteten) som følge af et projekt inden for eller uden for lokaliteten, skal dette vurderes ved hjælp af en passende vurdering, inden der gives bygge- og anlægstilladelse. I EU er dette i overensstemmelse med EU's fugle- og habitatdirektiv 2009/147/EF og 92/43/EØF. Tilgangen for lande uden for EU er beskrevet i fodnote 3 i tillæg D.

185. **Nogle DNSH-kriterier synes at være virksomhedsstrategier eller -planer snarere end aktivitetsspecifikke kriterier. Er det nok at overholde kravene på virksomhedsniveau, eller skal de opdeles efter aktivitet eller produktniveau?**

Ja, overholdelse på virksomhedsniveau er tilstrækkelig i de tilfælde, hvor oplysninger på virksomhedsniveau er tilstrækkelige til at fastslå, om der opnås overensstemmelse på aktivitetsniveau.

186. **De klassificeringskriterier, der henviser til en passende vurdering i henhold til direktiv 2009/147/EF og direktiv 92/43/EØF for UNESCO-verdensarvssteder og centrale biodiversitetsområder samt andre beskyttede områder, er komplekse at gennemføre uden bevaringsmålsætningerne. Hvordan kan der foretages en passende vurdering i de nævnte lokaliteter og beskyttede områder uden bevaringsmålsætninger?**

Lokalitetsspecifikke bevaringsmålsætninger er påkrævet for lokaliteter, der er udpeget i henhold til habitatdirektivet (så snart de er udpeget som »særligt bevaringsområde«) og fugledirektivet (»særligt beskyttet område«) ([64]).

Enhver passende vurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, bør foretages i lyset af disse målsætninger ([65]).

Hvis der er tale om et projekt, der kræver en passende vurdering, fordi det sandsynligvis vil få væsentlig indvirkning på en lokalitet (særligt bevaringsområde eller særligt beskyttet område), for hvilken der endnu ikke er fastsat bevaringsmålsætninger (mens fristen på 6 år for udpegelsen som særligt bevaringsområde er udløbet), bør fastsættelsen af bevaringsmålsætninger være en forudsætning for den passende vurdering. Et projekt, der kræver en sådan vurdering, vil ikke være i overensstemmelse med DNSH-kriterierne for biodiversitet, hvis der ikke er lokalitetsspecifikke bevaringsmålsætninger for den pågældende lokalitet.

187. **Kan anvendelsen af habitatdirektivets artikel 6, stk. 4 (direktiv 92/43/EØF) med hensyn til anvendelsen af kompensationsforanstaltninger præciseres? Hvis der defineres kompensationsforanstaltninger, kan et projekt da betragtes som bæredygtigt i henhold til kriterierne i den delegerede retsakt om klima?**

I Natura 2000-områder er der behov for kompensationsforanstaltninger for projekter, der vil skade en lokalitets integritet (habitatdirektivets artikel 6, stk. 4). Sådanne projekter opfylder ikke kriterierne for DNSH for biodiversitet og er derfor ikke i overensstemmelse med klassificeringssystemet.

([64]) Se: https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/commission_note/commission_note2_EN.pdf
([65]) Se: https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/pdf/methodological-guidance_2021-10/DA.pdf